

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

SCLOVENEK

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Ček račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.549 za inzerate;
Sarajevo št. 7563
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Zmaga vztrajnega idealizma

Ko si je irski narod pred desetimi leti izvojeval svobodo izpod angleškega jarma, se je zdelo odkupnina, ki jo je zahteval bivši nasilnik, tako majhna, da se zaradi nje ni izplačalo zopet postavljati na kocko uspeha večstoletne junajske borbe.

In res, kaj je pomenila prisega britski kroni, ki je itak samo formalnost, in pa par milijonov funtov na leto spričo ogromnih žrtv, ki jih je irski narod doprinal v boju za svojo neodvisnost skoraj celih osem sto let! Zakaj zarobljevanje in gospodarsko izžemanje irskih kmetičev se je začelo že v XII. stoletju, ko je noga angleškega zavojevalca preč stopila na irska tla. In ko je Cromwell, eksponent angleškega podeželskega plemstva, l. 1649, začel svojo krvavo kampanjo proti Irski, je s pokolji, požigi in plenitvami svojih neusmiljenih puritanskih jezdecov samo zapečatil politiko sistematičnega gospodarskega upropaščanja, ki jo je Anglija izvajala nad tem nesrečnim ljudstvom že od prvega početka svojega gospodstva na zelenem otoku. Ta čisto roparska politika je po svoji brez-moralnosti presežala celo zločinstva vojskovođij angleških trgovskih družb v Indiji, ker se je izvajala kot kazen zato, ker si irski narod ni dal vzeti svoje katoliške vere, v kateri je upravičeno videl najčistejši branik svoje narodne osebnosti, kulture in jezika. Celih stoletjeset let od Cromwellovega pohoda do francoske revolucije, ki je tudi Irsko zdramila k očitnemu uporu, so angleški gospodarji skušali doseči svoje namene z najbrezobzirnejšimi sredstvi, kojih rezultat je bilo popolno obubožanje irskega kmeta, ki se je iz svobodnega posestnika lastne zemlje izpremenil v sužnjega najemnika angleških lordov. Katoliki so postali politično brez-pravni, niso imeli pravice pridobivanja svobodne posesti in svobodnega dedovanja, niso smeli vršiti obrti brez dovoljenja landlorda, domača industrija se je zatrla v prilog angleški, obdelovanje zemlje in živinoreja sta nosila sadove samo tujemu gospodarju, ki je zapravljal trud svojih irskih najemnikov v Angliji, dotim so oni gladovali ob nezabalenem krompirju in napol goli propadali od nezadostne prehrane in umazanosti v svojih ilovnatih bajtah. Pa tudi lista borna emancipacija katolikanov, ki so si jo Irski priborili po zaslugi O'Connella po viharju francoske revolucije, ni ustvarila nobilne politike nenasilnega angleškega lordstva, tako da so revolucijska leta 1848-49, zopet zaletela na zelenem otoku estajo, ki so jo Angleži skušali zadržati s oblegovalnim stanjem, je pa niso mogli pogasiti, dokler človekoljubni Gladstone ni začel politike gospodarske emancipacije in agrarne reforme ter skromne politične autonomije Irske.

Toda trdovratni odpor lordov, ki si niso dali vzeti bogatih dohodkov iz truda svojih podložnikov na eni, in tenki čut Irca za vsako tudi najmanjšo krivico na drugi strani, so vzdrževali iskro upornosti v tem značajnem in junakem narodu dalje tudi v XIX. in XX. stoletju. Kako hudo je bila Irska gospodarsko tlačena kljub vsem reformnim zakonikom angleških vlad tudi v zadnjih stoletjih, nam dokazuje izseljevanje Ircev, ki zaznamujejo v tem oziru rekord med vsemi narodi sveta, izvezli samo ne-srečno kitajsko ljudstvo. Irska je zaradi eksploatacijske politike landlordov, zaradi neusmiljenega izseljevanja najemnine za zemljo in krutih rubežni-ka za zaradi strahnega odiranja nezahšitenih najemnikov v devetnajstem stoletju predstavljala najbolj razvijeno zemljo v Evropi. Zato se ne smemo čuditi, če so Irce, organizirani v sinajnu, svetovno vojsko izrabili za to, da so l. 1916. proglasili neodvisno irsko republiko, katero so Angleži zadržali s ognjem in mečem: skoraj vsi voditelji so bili ustreljeni in prizori, ki jih je zgodovina zabeležila pod Cromwellom pred dvesto sedemdesetimi leti, so se ponovili z vsemi svojimi grozotami v času, ko je Anglija šla v borbo proti Nemčiji pod gestom osvobodilne malih in tlačnih narodov.

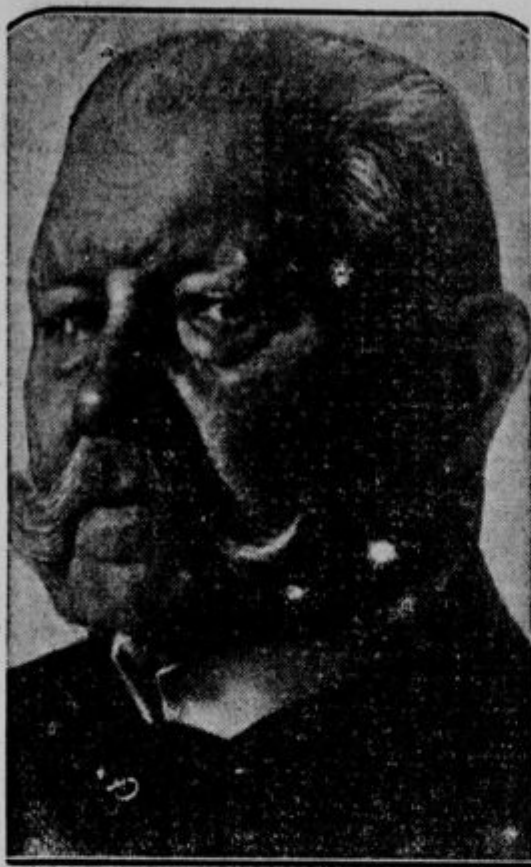
Toda niti justifikacije niti ječe niso zlomile odpora irskega naroda kakor ga niso zlomili v prejšnjih stoletjih glad, revščina in sramotno suženstvo, ki se ni nikoli moglo odpečati iz njegove duše: de Valera, Griffith in drugi so nadaljevali borbo za pravico in svobodo, v kateri so bili padli nešteti njihovi predhodniki, in mogotni angleški narod, gospodar ogromnega svetovnega imperija z vsemi njegovimi neizčrpni bogastvi, je moral po sedemsto pedesetih letih (prvi angleški pohod na Irsko se je zgodil l. 1171. pod Henrikom II.) kloniti pred peščico siromašnih Ircev, ki niso imeli za seboj ničesar drugega ko svojo pravico in moralno oporo vseh resničnih svobodoljubov sveta. L. 1921. je bila v sporazumu z Anglijo proglašena svobodna irska država — Irish Free State — ki ima večjo neodvisnost nego vsi ostali dominijoni Britanije. Dokaz, kaj zmaga se tako majhen in vseh sredstev fizične sile oropan narod zgolj po svoji značajnosti in vztrajnosti pa po zavesti, da je pravica na njegovi strani.

Danes 29. januarja 1933, slavi irski narod drugo veliko zmago: njegov največji vodja je zmagal v volivni borbi z oportunisti, ki pač ne zasostajajo za njim v ljubezni do domovine in naroda, so pa drugega mnenja ko on, kako svoboda svojega naroda najbolj učinkovito zaščititi in ga dovesti do končnega cilja. Irska je dejansko svobodna, ni se pa otresla še vseh ostankov svoje sužnje prošlosti. Prisega angleški kroni je sicer precej brez pomena, vendar se zdi nepotrebna koncesija angleškemu konservativizmu in za britski imperij sam nima nobene realne vrednosti. Hudo breme pa pomenijo danes, v času hude gospodarske krize, anuitete, ki jih mora Irsko plačevati Angliji kot odkupnino za razlašeno lordsko veleposest, neglede na to, da pomenijo veliko krivico. Največ pa tehta za vsakega Irca, ki mu je polna suvereniteta domovine končni ideal, dejstvo, da je severna Irska, ki so jo

Intrige velebaronov in veleindustrijcev uspele

„Socialni general“ padel

Papenova zvezda zopet vzhaja

Hindenburg

Berlin, 28. jan. tg. Za danes opoldne je napovedana audienca kanclerja gen. Schleicherja pri Hindenburgu.

Ce v zadnjem trenutku ne nastopi nov preobrat v razvoju političnih dogodkov, kakor poteka zadnjih 48 ur, stoji gen. Schleicher pred padcem. Ce gen. Schleicher pade, pade kot žitev zahrbtnih intrig, ki jih je spravil v tek von Papen s pomočjo Hitlerja, veleindustrije in velebank ter nemških baronov, ki so se zarotili, da zrušijo »socialnega generala«, ki bi lahko radi svojega socialnega programa postal

nevarna velekap laizmu in veleinducijem

Po sestanku med Papenom in Hitlerjem v Kölnu so se vršile v okolici Hindenburga neprestane intrige proti gen. Schleicherju, in kakor so danes razkrinkali nekateri listi, je bil polkovnik Oskar Hindenburg, sin marsala Hindenburga, tisti, ki je prenašal zahteve Papenove klike in drugih baronov svojemu očetu in sam vplival na njega v smislu želja svojih mandatarjev. V zadnjem trenutku se je Papenu in Hitlerju pridružil tudi Hugenberg, vodja nemških nacionalcev, ki je neprestano držal v ognju dve železi in se po zadnjih poročilih odločil proti Schleicherju v upanju, da ta pade. Schleicherjev kabinet je prišel v življensko nevarnost v trenutku, ko je Hitler namignil, da bi bil pripravljen podpirati Papenov kabinet in se torej tudi odreči svoji dosedanji zahtevi po kanclerstvu, samo zato, da vrže Schleicherja. Hitler je kmalu uvidel, da mu je Schleicher s svojo mirno strategijo veliko bolj nevaren, kakor bi mu bil mahdravj Papen, in sicer radi tega, ker se je Schleicher pripravljal na to, da s pomočjo na novo ustanovljenih državnih organizacij za vzgojo mladine odtuji Hitlerju

Angleži tekom stoletij naselili s svojimi ljudmi, od irskega free state ločena in tvori tako trn v irskem mesu. De Valera, ki je stopil po proglasitvi svobodne republike v ozadje, da da mesto koncilijantnemu Cosgrave-ju, se je zadnja leta zopet pojavil v polni luči irske politične pozornice, kar je ravno tako naravno kakor je bilo naravno, da je l. 1921. prepustil vajeti moži, kojega oportunistična politika je bila prva leta po doseženem sporazumu z Anglijo vsekakor na mestu. Cosgrave pa se je danes moral prepričati, da vsa koncilijantnost, naj bo še tako dobro mišljena, ne more in ne sme zadržati irskega naroda na poli do popolne neodvisnosti. Prav tako pa je danes, izvzemši por nepoboljšljivih imperialistov, vsa Anglija prepričana, da je bilo nespametno, ko je angleška vlada začela zaradi odgovore anuitet in nevarnosti, da se črta vdanostna prisega — ki jo bo irski senat sedaj gotovo odpravil — z Irsko carinsko vojno, edino sredstvo, ki je Angliji še ostalo, da varuje svoje več ko dvojnjevne suverenske pravice in da si tako irski narod še bolj in močje za vedno odtuji v svojo lastno škodo.

Irski narod pa je zopet dokazal, da so mu idealne in moralne vrednote več nego eventualne materialne ugodnosti, ki so po carinski vojni hudo prizadete. Irski kmet je rajši in s tem večjim navdušenjem volil de Valera, čim bolj so mu pristajali oportunistične politike dokozovali, kako veliko škodo bo utrpel na svojem agrarnem izvozu, če bo potrdil politiko, ki hoče osvoboditev irskega naroda izvesti do polnosti. Irce pač ni bil nikoli realist, toda njegov idealizem, zaradi katerega so Irce krstili za »fanlaste«, bo to, kar so začeli predniki z nezlomljivo zvestobo do domovine, dočrtil do konca.

mladino in mu polagoma uniči njegove napadalne čete. Poleg tega bi mu Papenov kabinet prihranili tudi volitve, katerih se Hitler v resnici boji.

Po sklepu odbora starešin se državni zbor sestane 31. januarja, da zavzame stališče napram Schleicherjevemu kabinetu, ako bo ta dan še pri življenju. Komunisti so že pripravili nezaupnico vladi in narodni socialisti so izjavili, da se komunistom pridružijo, da tako strmo glavo Schleicherja. V tem primeru bo Schleicher razpustil državni zbor in razpisal volitve, ako prejme za to od predsednika potrebno pooblastilo.

Ce pa bo Hindenburg Schleicherja prisilil k odstopu, računajo, da bo nova vlada, pa naj bo to pod vodstvom gospoda Papena ali koga drugega,

Schleicher odhaja - Papen prihaja

Berlin, 28. jan. tg. Državni kancler general Schleicher se je danes po končanem ministrskem svetu zglasil pri predsedniku republike Hindenburgu in mu izjavil, da more njegova vlada voditi posle kot prezidijalna vlada dalje le tedaj, če ji Hindenburg da na razpolago nalog za razpustitev državnega zbora. Hindenburg je to odklonil, nakar je general Schleicher podal demisijsko vsega kabineta in katero je Hindenburg sprejel. Poveril je potem Schleicherjevi vladi začasno nadalje vodstvo poslov in takoj poklical k sebi bivšega državnega kanclerja von Papena, kateremu je dal nalog, da stopi v stike s strankami radi sestave nove vlade.

Schleicherjeva avdienca pri Hindenburgu je trajala samo četrt ure. Državni kancler je pojasnjeval Hindenburgu, da so za rešitev krize tri možnosti: 1. da se sestavi parlamentarna večina, ki bi bila najbrže mogoča samo s podporo Hitlerja; 2. manjšinska vlada, ki bi se opirala na močno ljudsko strujo, ki bi bila tudi možna samo s podporo Hitlerja; 3. da se sestavi prezidijalni kabinet, ki bi stal nad strankami. Glede možnosti, da se ohrani sedanja vlada, je zahteval general Schleicher pooblastilo, da sme razpustiti državni zbor in da se izda narešba proti političnemu hujskaju, kar je posebno potrebno po zadnjih dogodkih v Dresdenu. Izrednih pooblastil ali takih, ki bi pomenila kršenje ustave, Schleicher ni zahteval. Pooblastilo za razpust državnega zbora je dobil dosedaj vsak drž. kancler. Da je Hindenburg to odklonil Schleicherju, pomeni, da Schleicher ne uživa preveč zaupanja pri Hindenburgu.

Berlin, 28. jan. tg. Sklepa se, da Hindenburg tudi sedaj ne bo pripravljen, napraviti Hitlerja za voditelja manjšinske vlade. Von Papen ima nalogo, da v pogajanjih s strankami preštudira politični položaj in ugotovi vse možnosti. Papen torej ni bil določen za bodočega državnega kanclerja. V političnih krogih ne misli nihče, da bi moglo priti do večinske vlade, ker so se narodni socialisti očitno popolnoma onemogočili s svojimi zahtevami, da bi smeli razpolagati z vojsko, s policijo v Prusiji in z železnico, s čimer očitno hočejo doseči, da bi mogli obdržati oblast eventualno tudi proti držav-

vlada'a brez parlamenta

in proglasila takozvano izjemno stanje, sklicujoč se na gospodarsko in politično krizo. Jasno je, da so se vse konstitucionalne stranke takoj izjavile proti takšni rešitvi sedanje krize, med temi predvsem

centrum, socialna demokracija in bavarska ljudska stranka

Socialisti so napovedali boj do skrajnosti, ker pač slutijo, da bi bila prva naloga nove vlade Herrenkluba, ki danes za kulisami vodi nemško politiko, ta, da polegoma demontira socialno zavarovanje in prepreči razdelitev zemlje v vzhodni Prusiji.

nemu zboru. Lahko torej smatramo, da bodo Papenova pogajanja šla v glavnem za tem, da izve, ali naj se zopet vrne nov prezidijalni kabinet.

Von Papen je med tem začel pogajanja s strankami. Govoril je s Hitlerjem, Hugenbergom in zastopniki centroma in bavarske ljudske stranke. Sedaj se je pokazalo, da imajo narodni socialisti nujno željo, da bi prišlo do rešitve, ki bi prinesla Hitlerju mesto kanclerja. Težkoče pa so skoro nezmagljive. Narodni socialisti so namreč postavili še nove zahteve, to je, da se njihovi S. A. oddelki na kakršenkoli način vključijo v državni aparat. Kako bi se ta njihova zahteva mogla izpolniti spričo sedanjega finančnega položaja, ni mogoče najti, ker zahtevajo narodni socialisti tako v Prusiji kakor tudi v državi zelo dalekosežne osebne spremembe. Papen hoče po možnosti že jutri poročati Hindenburgu. Ce ne pride do večinske vlade s Hitlerjem, ostane zopet samo edina pot, da dobi Papen dalekosežna pooblastila, pri čemer pa seveda še ni gotovo, ali bo Hindenburg prisopen za tak poskus.

Nemško ljudstvo svari Hindenburga pred diktatorskim poizkusom!

Berlin, 28. jan. tg. Ker Papen uživa zaupanje Hindenburga in je v najozjih zvezah z nemškimi nacionalci, se pojavlja bojazen, da ne bi bil rezultat pogajanj nekakšna prezidijalna vlada, ki bi bila enostranska državna vlada nemških nacionalcev in njihovega voditelja Hugenberga, proti kateri bi se postavila ogromna večina naroda. Ze so strokovne organizacije vseh vrst, tudi krščansko-socialne, z brzojavkami izrazile predsedniku Hindenburgu, da bi imenovanje socialno-reakcionarne in delavecem sovražne vlade smatrajo celotno nemško delarstvo za izzivanje. Vlada Papen-Hugenberg bi se mogla obdržati le, če bi imela pooblastilo, po katerem bi mogla prekršiti zakone in usavna prava, s čimer bi bil Hindenburg sam potisnjen z dosedanjega stališča, ko velja za nadstrankarskega človeka. Ze prej se je pomenkovalo o tem, ali ne bi iz sedanjega razvoja mogla nastati tudi kriza državnega predsednika.

Prišlo je, kar je bilo neizogibno:

Boncourjeva vlada demisijonirala Bodoča vlada bo zopet levičarska

Pariz, 28. jan. Boncourjeva vlada je nad svojim načrtom proračunskega uravnoteženja danes padla.

Debata v zbornici kjer je dobil Boncour nezaupnico, je trajala večerj ves dan. začetek nočne seje je bil pa posvečen glasovanju o manj važnih členih finančnega načrta. Toda proti 4 zjutraj je zbornica načela člen 6 vladnega načrta, ki predlaga za leto 1933 petodstotno povišanje neposrednih davkov in si od tega obeta pol milijarde frančkov dohodkov. Finančni odbor je to člen izločil. Predsednik vlade Boncour se je zavzel za to, da zbornica zavrne izločitev tega člena iz načrta. Ta člen, je Boncour utemeljeval svojo tezo, je ena izmed mojstrov in vladnega finančnega načrta. Zato zahteva od zbornice, da ga sprejme. Večini moram povedati, da bi imela politika posojil tako posledico, da bi vrgla državo v roke bank. Posojila ne bi bilo nič težko podpisati. Toda dokler se ne doseže ravnotežje v proračunu, ne bo noben preudaren varčevalec nosil denarja v hišo, katere gospodar ne zna spraviti izdatkov v sklad z dohodki.

Za Boncourjem je govoril bivši premier Herriot, ki je podprl vladno tezo. Dejal je: Nedavno sem predlagal podobne načrte, kateršne danes zagovarja predsednik vlade. Bilo bi znak pomanjkanja poguma, če ne bi na tem mestu izpovedal, da sem z njim popolnoma solidaren.

Za Herriotom je stopil na govorniško tribuno voditelj socialistov Leon Blum. Od nas zahtevate, da se izrečemo o vsem sistemu vladnega načrta, ki prizadava plače uradništva, pokojnine itd., ne da bi se kaj storilo, da se preprečijo in kaznujejo davčne splarije. Vaše zahteve predstavljajo za prebivalstvo nemogoče žrtve.

Ob 6 zjutraj je predsednik dal na glasovanje izločitev člena 6 iz vladnega finančnega načrta,

proti čemu je postavila vlada vprašanje zaupnice. Zbornica sprejme izločitev. Zanj sta glasovala 402 poslancev, proti njej pa 170. Vlada je ostala v manjšini in se je od tistega trenutka smatrala, da je v ostavki.

Pred zaključkom seje je zbornica še sklenila, da se sestane v tork, da izglasuje provizorno dvanajstino.

Boncourjeva 6-tenedenska vlada je bila neprestana in malo impozantna borba za večino za proračunsko saniranje. Paul Boncour je skušal za svojega finančnega ministra Chérona, ki stoji od njega politično zelo daleč na desni strani, doseči desničarski finančni načrt s pomočjo levičarske večine. Ze radikali so mu sledili neradi, socialisti pa nazadnje sploh ne več. S tem, da bi bila njegova vlada trajna, itak nihče ni računal, ker je bila njegova vlada ustvarjena pred 6 tedni kot produkt zadrege.

Padeč te vlade pa tudi ne pomeni nobene rešitve, ker ostane konstelacija strank ista. Zato se tudi čujejo še sedaj isti nasledniki: Daladier, Herriot in Caillaux. čuje pa se tudi ima bivšega predsednika republike, Doumerguea.

Domneva se, da so dalekosežni sanacijski načrti Paul-Boncourja zaenkrat vsekakor onemogočeni. Kar se tiče zunanje politike, bo bodoči kabinet dosedanjemu najbrže zelo podoben: z levičarskim kurzom, z načelno voljo za sporazum, ne da bi bil v praktičnih vprašanjih pripravljen zapustiti nacionalno politiko Francije.

Rošitev krize ne bo lahka

Iranilnica na Jesenicah

poslovalnica »Krekov dom« izplačuje vloge, vložena po 1. I. 1933, takoj brez odpovedi.

De Valera bo imel absolutno večino

Dublin, 28. januarja. Z. Do sedaj so znani tle rezultati:

De Valera	68
Cosgrave	41
delavska stranka	7
centrum	10
neodvisna stranka	8
neodvisna delavska	1

Ni še znan rezultat 19 mandatov, mislijo pa, da bo od teh dobil de Valera najmanj 10. Po tem bo imel de Valera 78 poslancev (preje 72), Cosgrave 46 (57), delavska stranka 7 (7), centrum 11 (preje 4), nezavisni 10 (preje 11), neodvisna delavska stranka 1 (preje 2). V tem slučaju bi imel de Valera samo en glas večine nad vsemi ostalimi strankami. Ker pa ga bodo laboristi slejkoprej podpirali, o njegovi večini v parlamentu ni dvomiti.

De Valerov manifest

Irski naj se vrne nekdanja veličina!

Dublin, 28. jan. AA. De Valera je bolan. Prebrazil se je, ko je hodil na ahode v svojem volivnem okrožju. Vkljub temu bo že jutri poslal preko irskih Hetov tole poslanico irskemu narodu:

»Nacionalna politika je zdaj postavljena na definitivne temelje. Posivam vse državljanke, ki so dobre volje, k delu. Naj nam pomagajo, da vrnemo deželi njeno nekdanjo veličino. Naj nam pomagajo, da napravimo iz naše domovine prijetno ognjišče za ves irski narod. Irski izseljenci nas bodo pri tem prizadevanju podpirali v mislih in molitvah. Ves svet nam bo želel uspeh!»

Japonska grozi: Azija Azijcem!

Tokio, 28. januarja. 2. Japonska vlada je snoči objavila uradni komunikacije, da bo Japonska takoj, ko bi Zveza narodov ugotovila in zavzela stališče, da je Japonska napadla Kitajsko, odpoklicala svojo delegacijo in izstopila iz Zveze narodov. Bodoča Japonska politika bo politika azijske Monroe-doktrine. Ta načrt je popolnoma gotov, samo ga je treba še predložiti mikadu v odobritev. Zunanje ministrstvo je izjavilo inozemskim časnikarjem, da bo Japonska slejkoprej izstopila iz Zveze narodov, ker je to neizbežno. Japoncev se ne tičejo mnogo evropske stvari, kakor tudi ne spori Južne Amerike, s katerimi se bavi Zveza narodov. Na drugi strani Japonska tudi želi, da se Evropa briga za svoje stvari in ne za Daljni Vzhod, ki naj ga prepusti Azijcem. Če bo Japonska izstopila iz Zveze narodov, tudi ne bo vrnila poverjenosti ji mandatnih področij, ki so bila odvzeta Nemčiji v Tihem oceanu, ker ta področja predstavljajo vojni plen. Samo radi sentimentalnosti, s katero se je mirovna konferenca obnašala napram Wilsonu, je prišlo do nepopolne in smešne rešitve.

Peking, 28. januarja. 2. Japonska letala so bombardirala mesto Kailu v pokrajini Džehol radi tega, ker so se tam zbirali kitajski dobrovoljci.

Kaj bodo rekli na to velesile?

London, 28. jan. AA. Diplomatski urednik lista »Daily Telegraph« piše z ozirom na izjavo člana japonske vlade, da se namreč Japonska ne bo odrekla otokom v Tihem oceanu, ki so pod njenim mandatom, tudi tedaj ne, če bi ji DN ta mandat vzelo, da načinja ta trditve japonskega diplomata zanimivo pravno vprašanje. Res je, izvaja pisec, da izpočetka mandatov ni podeljevalo Društvo narodov, temveč so si jih zavezniške velesile same med seboj razdelile na podlagi odloka vrhovnega zavezniškega sveta. Šele pozneje je Društvo narodov izvršeno razdelitev mandatov potrdilo. Pred nekaj leti je tedanji minister za kolonije Amery govoril v Ženevi v tej stvari Takrat je postavil načelo, da Društvo narodov ne bi moglo nobeni državi vzeti mandata, ki ga je dobila nad ozemljem, katero je zavojevala in si ga ohranila na podlagi med državami sklenjenih pogodb. Po drugi strani bi pa bilo za mandatarsko državo — tako izvaja dalje »Daily Telegraph« — težko izpolnjevati določbe zastran mandatov, če ta države ne bi več pripadala Društvu narodov. Morala bi tedaj vsaj s svetom DN in pa s stalnim odborom za mandate ostati še nadalje v zvezi. Drugače bi tako početje ne pomenilo nič drugega kakor aneksijo dežele, ki je pod njenim mandatom, toda mirovne pogodbe aneksijske prava ne priznajo.

»New Chronicle« prinaša o isti stvari uvodnik, ki ga zaključuje z besedami: Pridobiti državo, ki tako govori in tako dela, za spravo, se pravi tritati čas. To je še milo rečeno.

Glede Društva narodov, pravi list, bi se samo osmešilo, če bi hotelo zasledovati take države. Na DN je čas, da jasno in nedvomno izpregovori: Da sprejme Lyttonovo poročilo in da ga bo brezpogojno zagovarjalo.

Velika vohunska afera v Romuniji

Bukarešt, 28. jan. 2. Policija je prišla na sled veliki vohunski aferi. Pomoči je policija nenadoma obkolila glavno pošto v Bukarešti in izvršila številne aretacije. Oblasti so že delj časa sumile, da obstoji špijunska organizacija, vendar pa niso imele za to pozitivnih dokazov. Radi tega je nastavila na vse strani zanke.

Nekega dne je policija odposlala fingiran dokument višje vojne oblasti na nižjo vojno oblast in je bilo to pismo dostavljeno šele po dveh dneh. Na ovoju je bilo opaziti, da je bilo pismo otvoreno, našli pa so tudi sledove, ki so jasno pričali, da je dokument fotografiran.

Policija je pazila na vse sumljive osebe ter je danes v vlaku aretirala nekega kurirja, ki je nesel s seboj na Dunaj ta fotografiran dokument. Pri tem je policija postopala zelo oprezno in je kurirja, ki ga je imela na sumu, kloroformirala.

Nato je izvršila preiskavo v vsej njegovi prtljaji in šele ko je našla dokument, je počakala, da se kurir prebudi, nakar je izvršila aretacijo. V poštnem oddelku je aretirala 22 oseb ter nato izvršila preiskavo še v brzovajnem oddelku kjer je tudi aretirala več uradnikov, ker je dokazano, da so bile vse važnejše brzojavke, zlasti vojaškega značaja, poslane v prepisu v inozemstvo. Aretirani je tudi vojak 4. pehotnega polka v Bukarešti, Sarfarski, ki je imel lastno stanovanje, v katerem je policija zaplenila vso opremo za fotografiranje dokumentov. Policija je izdala komunikacije, v katerem pravi, da je aretirala več funkcionarjev pošte in brzojava, ker so odpirali uradno korespondenco, zlasti vojaške akte ter jih odpremljali preko meje. Naglašajo, da večina aretiranih niso Romuni, temveč Bolgari.

Bukarešt, 28. jan. 2. Razen v Bukarešti je policija izvršila številne aretacije na deželi. Državni tajnik v notranjem ministrstvu, glavni ravnatelj policije in prvi državni pravdnik ter zastopnik vojaškega sodišča neprestano delajo v tej zadevi in so ugotovili, da gre za vohunstvo v korist inozemskih komunističnih organizacij.

Novo grozodejstvo makedonskih tolp

Sofija, 28. januarja. 1. Meseca oktobra 1932 so trije Makedonci ubili nadučitelja Daskalova iz Sv. Vrača in ga oropali za veliko vsoto denarja, katero je nosil s seboj, da izplača svoje učitelje. Kot storilci so bili prijeti trije Makedonci in prepeljani v Gornjo Džumajo. Danes je bila glavna razprava v Sv. Vraču. Vse tri aretirance so zjutraj s policijskim nadzorstvom prepeljali po železnici v Sv. Vraču. V ozki soteski pa je napadla vlak oborožena topla 40 do 50 ljudi, razorožila policijo in odpeljala aretirance. Del tolpe je potem zadrževal osebe vlaka in potnike, drugi del pa je aretirance odpeljal v stran, kjer so jih potem postrelili. Verjetno je, da so to storili pristaši Mihajlove skupine. Tolpa je potem brez sledu izginila.

Protest češkoslovaških škofov

Praga, 28. jan. 1. Češkoslovaški episkopat je objavil v svojem listu svoje ugovore proti šolski reformi, ki jo namerava izvesti soc-demokr. prosvetni minister dr. Derer. Izjavo so podpisali olomuški nadškof, praški nadškof in vsi škofoje češkoslovaškega dela v Bratislavski nadškofiji. Škofoje izjavljajo, da ne bodo prenehali klicati po verski vzgoji v šoli. Apelirajo na vse javne faktorje, naj preprečijo tako šolsko reformo, ki bi škodovala verski vzgoji.

Zmaga krščanskega delavstva v Veučah

Veuč, 28. jan. Danes so bile volitve obratnih delavskih zastopnikov v veučki papirnici. Volitev se je udeležilo 499 upravičenih volivcev. Oddanih je bilo 408 glasov, od katerih so dobili: Jugoslovanska strokovna zveza 294 glasov, to je 5 mandatov, Splošna delavska zveza (marxisti) 124 glasov, to je 2 mandata, Narodna strokovna zveza ni vložila svoje liste. Za Jugoslovansko strokovno zvezo so izvoljeni: Reškar Edvard, Pengeršič Ivan, Habič Josia, Vidžar Jože in gđ. Franja Reškar.

»New Chronicle« prinaša o isti stvari uvodnik, ki ga zaključuje z besedami: Pridobiti državo, ki tako govori in tako dela, za spravo, se pravi tritati čas. To je še milo rečeno. Glede Društva narodov, pravi list, bi se samo osmešilo, če bi hotelo zasledovati take države. Na DN je čas, da jasno in nedvomno izpregovori: Da sprejme Lyttonovo poročilo in da ga bo brezpogojno zagovarjalo.

Madžarska želi sprave

Budimpešta, 28. januarja. 1. Zunanje-politični parlamentarni odbor se je na svoji snočni seji pred odhodom na dnevni red bavil med drugim tudi z vprašanjem sodelovanja Mađjarske s sosednjimi državami. To vprašanje je sprožil bivši predsednik mađjarske vlade grof Bethlen, ki je v svojem govoru opozoril mađjarsko vlado na važno izjavo, ki jo je dal romunski zunanji minister Titulescu dopisniku »Az Esta«. Kakor znano je, Titulescu v tej izjavi naglašal da ni niti ena država, ki so članice Male antante, sovražno razporejena napram Mađjarski. Radi tega bi bilo potrebno, da se ustvari prijateljsko sodelovanje na gospodarstvenem polju med srednjeevropskimi državami. Sem spadajo Jugoslavija, Mađjarska, Avstrija, Češkoslovaška in Romunija. Bethlen naglašajo, da je to zelo važna izjava, ki jo mora tudi mađjarska vlada vzeti v resen pretres. Grofu Bethlenu je odgovoril predsednik vlade Gömbös ter izjavil, da ni proti tesnejšemu sodelovanju z ostalimi podonavskimi državami, vendar pa je predpogoj za tako sodelovanje popolno spoštovanje pravic narodnih manjšin. Gömbös je izrazil na koncu svojega govora upanje, da bo Titulescu konkretiziral vsa vprašanja, nakar bo tudi mađjarska vlada dala svoje mnenje v tej zadevi.

Boljševiška nevarnost na Kitajskem

Paris, 28. jan. AA. Po poročilu iz Sanghaja je bilo v Nankingu proglašeno obsedno stanje. Oblasti so odkrile široke razpletene zarote ekstremističnih elementov.

Drobne vesti

Belgrad, 28. jan. AA. Nemške železnice so obvestile našo železniško upravo, da je nemško ministrstvo za prehrano in finance odredilo, da se same sirovo maslo trvačati v Nemčijo brez uvoznega dovoljenja samo v določenih količinah in preko določenih uvoznih krajev. V zvezi s to naredbo se prav tako določa, da se same sirovo maslo jugoslovanskega izvora avtašati samo čez Salzburg.

Paris, 28. jan. AA. Ob 11.45 je notral dolar 25.62 in en ostr. funt na 86.88.

Vtihatapljeno orožje se mora uničiti ali pa vrniti v Italijo

Paris, 28. jan. AA. V današnji številki lista »Echo de Paris« poroča Pertinax, da so večeraj diplomatski zastopniki Velike Britanije in Francije izvršili v Rimu, na Dunaju in v Budimpešti demarše v zvezi s hirtenberško afero s tihatapetvom orožja. Zastopniki Velike Britanije in Francije so zahtevali, da se naj vtihatapljeno orožje uniči ali pa vrne Italiji.

Če bo ta demarša uspela, nadaljuje Pertinax, in če bodo prizadete države materialno uničile ali ga vrnilo dobavitelju, potem države Male antante po vsej verjetnosti stvari ne bodo tirale pred svet Zveze narodov. V nasprotnem slučaju pa je zelo verjetno, da bo češkoslovaški zun. minister dr. Benč na podlagi pravic, ki jih dajejo pravila Zveze narodov, zadevo stavil na dnevni red prihodnje seje sveta Zveze narodov, ki bo prihodnji teden. Dr. Benč je že sestavil zadevno vlogo.

Slepota protiverskih sovjetov

Anima humana naturaliter christiana. Tertulianus.

»Kako strašna slepota je človeka,« če se kakor Črtomir v »Krstu pri Savici« bori proti krščanski veri; še strašnejša, če se bojujejo proti vsaki veri, kakor ruski sovjeti. Kdor je prišel s protiverskim poizkusom, je res oslepel: »In šel je boj božvat brez upa zmagati.« Rusija brez krščanstva biti ne more, in tudi krščanstvo ne brez Rusije. »Veliki ruski narod« je dejal Leon XIII., prijatelj Slovanov, »mora izpolniti še veliko nalogo v krščanski Evropi«. Rusija to veliko nalogo že izpolnjuje. In sovjeti so le orodje v roki božji, ki vselej doseže svoje rajsvetejše namene. »Tak se začne, se pozneje ustavi mladenič...« Sovjeti!

Rusija čaka velika bodočnost: bližnja in daljna. Bližnja bodočnost Rusije bo velika v negativnem; in daljna bo še večja v pozitivnem smislu.

Ena petletka je bila še premalo, treba bo druge, silnejše petletke, da bo porušila in razdrla vse, kar je zgradila in združila krščanska vera v ruskem narodu. Kar je človek ustvaril, to more tudi človek pokončati, vse to in samo to. Morejo se izpremeniti cerkve v razvaline ali nove lastnine; morejo se preliti zvonovi v zmagoslavne stebre ali smrtonosne topove; morejo se krščanske občine preleviti v paganska sela; morejo se otroci odvzeti staršem, če svojega roda nočejo vzgajati v protiverskem duhu. Morejo se uničiti vse te vrednote, vendar vse to še ne more zatreti vere v krščanskem ljudstvu.

Druga petletka bo tudi še prekratka, treba bo nove, najkrajše petletke, da poizkusi s pravim mučeništvom iztrgati vero iz ljudskih množic. To je zadnji poizkus. Zadnji poizkus in začetek nove zmagi krščanstva v Rusiji in v Evropi. »Mučeniška kri je seme novih kristjanov« po starokrščanskem izreku in izkustvu. Ako bočejo sovjeti izkoreniniti krščanstvo v Rusiji, morajo v njej zaustaviti ves človeški tok in dotok. Dokler bo v Rusiji še katera zibel tekla, bo živela v njej še katera duša, ki bo po svoji naravi krščanska.

Sovjeti morejo na videz izbrisati vse sledove krščanstva in izpremeniti Rusijo v duhovno puščavo, toda rusko ljudstvo bo skozi puščavo našlo zopet pot k svojemu Bogu. »Puščava je mono-teistiška, je nekoč hotel Ernest Renan dokazovati o Izraelcih, seveda v smislu v puščavi od človeka ustvarjenega Boga. Za njegovega vnuka Ernesta Psicharija je bila vprav puščava Marroko Savlov Damask. »Les voix, qui crient dans le désert: Glasovi, ki vpijejo v puščavi« se glasi knjiga, ki jo je s čudovito veroizpovedjo napisal proti svojemu brezbožnemu očetu in staremu očetu in vsemu brezbožstvu. Sovjeti naj le pohite izpremeniti Rusijo v puščavo, in ruski narod bo toliko prej s krvavimi črkami napisal knjigo: »Glasovi, ki vpijejo v puščavi.« Prav za prav se ta knjiga že piše, ti glasovi že vpijejo skozi duhovne stepe in pustine ruskih sovjetov. Rusija bo toliko časa tavalna in begala v sovjetski zmotni luči, dokler se bo spoznala, da so ji sovjeti polnili le duha, njeno dušo pa so pustili prazno.

Sveta Rusija bo svoj sloviti pridevnik šele v bodočnosti in polni meri zaslužila. Rusko ljudstvo je izvoljeno krščansko ljudstvo. Prirojena plemenitost npravnega čuvstvanja ga bo, kljub pomankanju verskega udejstvovanja, ohranila pred potopom. Na ruskih izgnancih smo videli mnogo zgledov in dokazov, da je Rusu domo jublje in domotožje predvsem: Kristus in krščanstvo v Rusiji. Časi pregnanstva so časi najboljših perspektive. Zgodovinska preteklost bo Rusiji pokazala, da je bila največja lakrat, ko je bila vsa zvezana in prepojena s krščanstvom. Ruski narod bo spoznal, da

ze narodov, zadevo stavil na dnevni red prihodnje seje sveta Zveze narodov, ki bo prihodnji teden. Dr. Benč je že sestavil zadevno vlogo.

Francija je Mali antanti obljubila svojo pomoč, Anglija pa je odgovorila, da ne bo delala težke pri razpravi. Pertinax poudarja, da je ta zadeva zelo resna in hud opomina vsem tistim, ki računajo s preveliko popustljivostjo prizadetih držav.

Rim, 28. jan. AA. Dozdaj ni bilo še nobene intervencije v Rimu zastran tihatapetva orožja v Hirtenbergu s strani zainteresiranih držav. Vendar se pa sliši, da bo angleško poslanstvo najbrž že danes izročilo italijanski vladi pismeno noto o stvari.

je krščanstvo nerazdružljivo sklenjeno s starodavnimi izročili njegove domovine. V krščanstvu je evropsko in svetovno poslanstvo Rusije.

Rusija sovjetov ne bo rodila svetnikov, brez katerih ruska krščanska duša biti ne more, dokler Rusija sovjetov ne bo rodila mučencev. Vse to spoznanje in trpljenje pa bo Rusijo vrnilo v naročje krščanstva. Vrnilo?

Ako se bo rusko ljudstvo, čeprav samo začasno, sploh moglo izneveriti krščanstvu. Uklozilo bo morebiti sovjetom svoj razum, svojo voljo, ali svoje duše nikoli. Rusijo pa bo v prihodnosti imel tisti, ki bo imel rusko dušo. In to bo: Kristus. K plemenitemu naravnemu nagnenju se bo pridružila še milost in vstajenje ruskega ljudstva bo popolno.

Ruski sovjeti so le sodniki, ki bodo približali Rusiji dan trpljenja in vstajenja. Podpisali so smrti krščanski Rusiji, kdove če to ne pomeni: vstajenje katoliške Rusije v daljni bodočnosti? Kadar bo Sveta Rusija vnovič krščansko zaživela, bo videla, da je pri vsej vrnitvi v prejšnji dom in stan ostalo v duši še vedno domotožje po višem krščanstvu. V takim razpoloženju se je 15. oktobra 1913 Ernest Psichari vračal v svojo domovino:

»Cela doba mojega življenja je pala v preteklost. Velika temna vrzel je bila izkopana za menoj. Ali tudi jutranja zarja je vstala pred menoj, zarja mladosti in čistosti; — in nebeška jasnost je objela obzorje. To pot sem vedel kam sem šel. Šel sem sveti katoliški, apostolski in rimski cerkvi naproti. Šel sem v hišo miru in blagoslova; šel sem veselju, zdravju in ozdravljenju naproti. In ko sem mislil na to resnično mater, ki me je že dolga leta dva kontinenta proč tam doli pričakovala in iz daljave razprostrala po meni svoje roke, ki vse odpuščajo, sem jokal od sreče, ljubezni in hvaležnosti.«

Človek bi od veselja vzkliknil ob taki pomembni vrnitvi... Bodi prošnjaj vzklik: Odrašenik sveta, reši Rusijo!

Osebnosti

Belgrad, 28. januarja 1. Pri državni licejski knjižnici v Ljubljani sta napredovala iz 4. pol. skup. II stopnje drugega periodičnega poviška v 4. pol. skup. I. stopnje dr. Janko Šlebinger, upravnik te knjižnice, in iz 5. pol. skup. v 4. pol. skup. II. stopnje dr. Jože Glonar, knjižničar licejske knjižnice v Ljubljani.

Belgrad, 28. januarja 1. Z naredbo vojnega ministra so postavljeni pehotni podporočnik Milorad Putnikovič za vodnika 2. čete 40. pešpolka Triglavskega, Ivan Kovač, nižji vojni uradnik I. razreda ekonomske stroke za vršilca dolžnosti kontrolorja poveljstva 5. armadne oblasti, Ignac Miklavčič, nižji vojni uradnik 2. stopnje ekonomske stroke, za vršilca dolžnosti knjigovodje intendanture 5. armadne oblasti, Janko Jezernik, intendantski poročnik, za vodnika 4. bataljona 46. pešpolka, Franjo Zupan, nižji vojni uradnik 2. razreda topniško-tehnične stroke, za vršilca dolžnosti skladiščnika v skladišču št. 15 glavnega municijskega skladišča.

Mraz

Belgrad, 28. jan. 1. Najnižja temperatura je bila danes zabeležena v Petrovaradinu in je znašala 26 stopinj Celzija pod ničlo.

Dunajska vremenska napoved: Jutri še ne bo mnogo izpremembe, v nižinah še ezelo hladno, v predgorju Alp oblačno, na gorah jasno in milo vreme, potem pa bo na gorah temperatura padla, v nižinah pa toplejše vreme.

V neizmerni žalosti naznanjamo, da je naša nad vse ljubljena, dobra mati, babica, prababica, teta in tašča, gospa

Marija Hieng roj. Pribil

danes ob 7 zvečer, po kratkem trpljenju, nepričakovano umrla. Pogreb nepozabne pokojnice bo v ponedeljek, dne 30. januarja 1933 ob 4 popoldne z doma žalosti, Levstikova ulica št. 4, na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 28. januarja 1933.

Žalujoči ostali.

Brez posebnega naznanila.

Odgovor nadškofa dr. Bauerja

Naslednjo vest smo prejeli za petkovo 11. izdajo. Danes jo ponatiskujemo, ker je naročniki s prvo izdajo niso prejeli.

Zagreb, 26. jan. ž. »Hrvatski Straži« z dne 27. t. m. je dal nadškof dr. Ante Bauer sledečo izjavo: »Radi spomenice, ki jo je izdal katoliški episkopat Jugoslavije o Tyrševi ideologiji in vzgoji v SKJ, je nastala brezkona gonja proti

episkopatu in proti katoliški cerkvi. Na vse ne-kvalificirane napade, žalitve, klevete in grožnje rečem samo to-le: Oče, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo. Vem le za vas, Boga in rešitelja našega. Blagor vam, ki vas zaničujejo, preganjajo in mečejo na vas vse zlo zavoljo mene.

Hočem pa ugotoviti samo nekatere okolnosti:

1. Spomenico episkopata spravljajo v zvezo s »punktacijami« političnih ljudi. Najenergičnejše izjavljam, da naša spomenica ni v nobeni zvezi s temi »punktacijami«. Po skoraj štiri-letnem, brezuspešnem trudu, ustmenim in pismenim prošnjam pri predstavnikih so škofje na seji 17. novembra 1932 soglasno sprejeli in določili tekst te spomenice, ki je bila že l. 1931 najavljena s škofovske konferencie, in ravno na moj predlog je bilo sklenjeno, da se ne proglasi takoj. Zakaj? Zato, ker sem imel upanje in nove obljube, da se bo sokolsko vprašanje kmalu uredilo. Tedaj je bilo sklenjeno, da v nasprotnem slučaju proglasi episkopat spomenico 8. januarja, to je na nedeljo, ki je posvečena sveti Družini.

Ne samo torej, da spomenica nima zveze s političnimi »punktacijami«, temveč je tudi kronološko ni mogla imeti, ker 17. novembra 1932 še ni nihče za kake »punktacije« vedel. Naša spomenica je čisto verskega značaja in vsebine.

2. Trdijo nadalje, da so jezuiti sodelovali pri sestavi te spomenice, in je radi tega sedaj nastala proti njim taka gonja. Nekateri zahtevajo celo njihov izgon iz Jugoslavije.

Najodločneje izjavljam, da oo. jezuiti niso pri tej spomenici prav nič sodelovali. Ta trditve nasprotnikov je zlobna kleveta, izročena samo zato, da se proti jezuitom lahko dvigne gonja in vihar ter da na ta način najdejo vzrok za njihov izgon iz Jugoslavije.

Jaz vem nasprotno in tukaj javno izjavljam,

da so se že zdavnaj pojavljale v Belgradu želje za izgon jezuitov iz Jugoslavije in so o tem že pisali v javnih glasilih, posebno pa so se take želje širile v Belgradu decembra lani. Za pretekli katoliški božič pa mi je nek visok državni dostojanstvenik iz Belgrada sporočil vest, da nekdo pripravlja zakon o izgonu jezuitov. Ni bila torej spomenica povod za pripravljanje takega zakona, ker v decembru 1932 še ni nihče vedel zanjo, temveč je bila zlobno vzeta kot povod za izgon jezuitov.

3. Za našo spomenico nadalje govorijo, da je bila izdelana po nalogu sv. stolice in celo po želji Mussolinija samega. Radi teh podrobnosti razlogov se moram le zgražati in jih z gnusom odbijam.

Kar se tiče sv. stolice, bo vsakdo, ki ima le količkaj pojma o diplomaciji Vatikana, uvidel, da kaj takega ni mogoče. Samo peklenško sovrašтво do katoličanov je lahko rodilo te izmišljotine, ki so jih nasprotniki hoteli kot resnice izročiti nepoučenim in jih razdražiti proti katoliški veri.

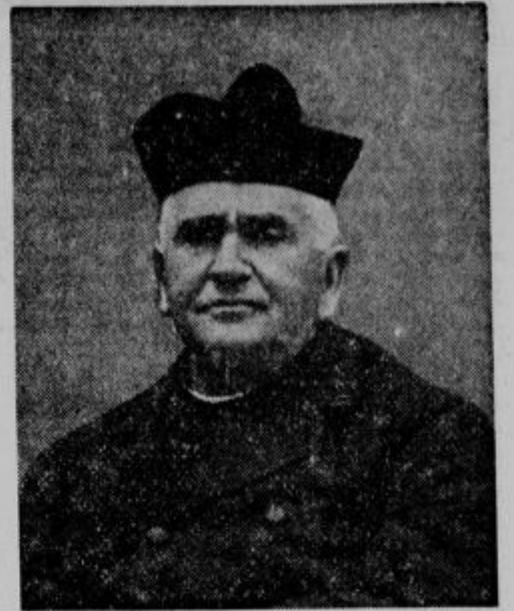
Jaz torej najodločneje izjavljam, da sv. stolica o naši spomenici niti vedela ni, niti ni vplivala na izid te spomenice. Vsa odgovornost za to spomenico pade samo na nas, katoliške škofe Jugoslavije, mi pa smo jo izdali iz čisto verskih razlogov s polnim prepričanjem, da ho to le v korist katoliški cerkvi in krščanski veri sploh, a obenem tudi v resnično korist kraljevini Jugoslaviji.

Dosedanji njen uspeh — in to ne majhen — je ta, da so se »odkrile« misli mnogih src (Luka 2, 36), da je vsemu narodu odkrito, koliko in kakšne sovražnike ima katoliška cerkev v Jugoslaviji.

V Zagrebu, dne 25. januarja 1933.

† Anton, predsednik škofovske konferencie.

† Generalni superior Franc Verdier

generalni superior misijonske družbe sv. Vincencija Pavelskega in usmiljenih sester v Parizu. Umrl je v Bejrut. Pogreb bo v ponedeljek. (Rojen je bil leta 1856, generalni superior od leta 1919.)

Po določitih misijonske družbe se bo moral že letos sestati občni zbor, na katerem bodo volili novega predstojnika. Jugoslovanska provinca misijonske družbe šteje pet naselbin in se bo tudi udeležila volitev.

Cerklje so mu trn v peti

Cerklje ob Krki, 24. jan.

V petkovi številki »Jutrca« se je zopet oglašil dopisnik, ki si je prevzel precej široko kompetenco, za celo krško polje. To pot se je zopet zaletel v dopisnika »Slovenca« in v interese cerkijanske občine.

Ne mislim s temi vrsticami zagovarjati napačenega dopisnika »Slovenca«, tudi se ne zaleteti v gospoda »iz krškega polja«, kakor se on zaletava v druge, ampak pokazati, kaj je na vsej stvari in zakaj se je pojavila ta želja po odepitvi nekaterih vasi od Cerkelj ozir. od cerkijanske občine. Poleg tega pa bi rad povedal gospodu »iz krškega polja«, ki so mu, kakor je videti iz njegovega pi-sarjenja, zelo malo znane razmere tam doli ob Krki, da so Cerklje res pravo središče občine, geografsko in kulturno.

To je jasno vsakomur, ki prvič pride v naše kraje in v Cerklje in to so uvideli tudi oni ovi-dnevni faktorji, ki so prenesli k nam iz Krške vasi pošto in finance. To se je zgodilo takoj potem, ko smo dobili most, ki je še tesneje usmeril gos-podarsko gravitacijo bližnjih vasi z one strani Krke v Cerklje, s čimer je izgubila Krška vas ki si je do tedaj prevzemala nekako prednost, svoj prvotni pomen.

Bolj ko kdaj preje se je s pridobitvijo gori navedenih treh činiteljev koncentriralo vse kulturno in gospodarsko življenje, ne samo iz vse občine, ampak tudi iz sosednjih vasi z one strani Krke, v Cerkljah. In tako so danes Cerklje bolj ko kdaj preje naravno središče občine, kjer se koncentrirajo vsa trgovina z deželnimi pridelki in vsa trgovina iz sosednjih vinskih gor. Jasen dokaz temu je dejstvo, da imamo v Cerkljah največ trgovin in da se skoro vsi vinski trgovci, ki prihajajo v naše kraje, ustavljajo v Cerkljah.

Ne bom omenjal še tega, da imamo v Cerkljah tudi šolo in župno cerkev, pač pa bi gospodu »iz krškega polja« nasvetoval, da pride eno nedeljo k nam in se na lastne oči prepriča, kako iz vseh strani prihajajo množice v Cerklje, ne samo iz naše občine, ampak tudi iz sosednjih vasi, ki spadajo pod Sv. Križ. Naj pride in prepričaj se bo, da želja po odepitvi ni prišla iz ljudstva, ampak od posameznikov.

Vse to so premislili tudi oni uvidevni činitelji, ki so predlagali, da se priključijo naši občini tudi one vasi z druge strani Krke, ki spadajo sicer pod Sv. Križ, pa naravno gravitirajo k Cerkljah.

In sedaj se je na oni seji — na kateri naj bi se razpravljalo o priključitvi gori imenovanih vasi, nenadoma pojavila težnja posameznikov, ki hočejo zastopati voljo vseh, želja po odepitvi. Zanimivo je to, da se je ta težnja pojavila prav sedaj, ko se gradi vodovod in da so je iznesli prav oni, ki so nekako tako strumno nastopili proti graditvi vodovoda, a so se tako kruto blamirali. Razumemo, da so sedaj veled svojega užaljenega dostojanstva storili ta korak, da mogoče uspejo vsaj tu, ko so propadli pri vodovodu, ki se danes gradi.

Kakor že omenjeni nastop, tako tudi ta želja nikakor ni prišla iz kakih kulturnih ali gos-podarskih ozirov, ampak izhaja na eni strani edinole iz zavisti do Cerkelj kot vasi, na drugi strani pa na stari strankarski mržnji posameznikov do nekoga, dasi sta strankarstvo in plemenska mržnja z zakonom z dne 6. jan. 1929 prepovedana.

Jasno je, da bi razdelitev cerkijanske občine imela zelo neprijetne posledice za vse naše gos-podarsko in kulturno življenje in bi morebitne nove tvorbe uničile naravno razdelitev. Ne šudimo se sicer težnji Krške vasi, ki teži k Brežicam, smo pa odločno proti onim neodgovornim elementom, ki so si prisilnili svoj kulturni pečat z onim strumnim nastopom proti gradnji vodovoda in si poiskali svojega vnetega zagovornika v gospodu »iz krškega polja«, ki si hoče gotovo pridobiti nevenljivih zaslug za vse krško polje s svojimi razumnimi izjavami v »Jutru«. Smo proti težnji, razdeliti in uničiti cerkijansko občino, proti težnji, ki temelji edinole na zavisti in pred-vsem na zaslepenosti starega strankarstva.

Prepričani smo, da bodo merodajni faktorji to uvideli, da se ne bodo ozirali na neosnovane želje posameznikov, da ne bodo podpirali stare strankarske mržnje, ampak, da bodo v svoji uvi-devnosti ostali pri svojem prvotnem sklepu in določili meje občine v splošni, kulturni in gos-podarski dobroti ljudstva.

—ski.

me je kakor groza: saj je stal pred menoj pravi okostnjak. Oči so mu bile globoko udrtje in lice kosti je pokrivala kakor cunjica zgubana koža. Prsti na roki so bili skoraj snežno beli, malo da ne pro-zorni. Obleden je bil v lahke jesenski plašč, ki je visel na njem, kakor da bi bil nataknen.

Ke sem mu stisnil v roko denar se je bridko-trpico nasmehnil, se zahvalil, zamahnil s palico in se s trudnimi koraki napotil dalje, da tudi drugim položijo svojo žalostno zgodbo. Pa komaj je prete-kla ura, že je zopet potrkale in vstopil je eden izmed redne vrste one procesije, ki se vleče kakor veriže na škripčevju skozi težo današnjih dni.

Sodba o „Slovenca“

O »Slovenca« piše češki pisatelj in župnik g. Rozmahel, ki je bival l. 1932. nekaj časa v Sloveniji na Homcu, tako-le:

»Priznati moram, da mi Čehi nimamo tako dobro urejanih časopisov kakor je »Slovenec«. Pa tudi Francozi ne. Kat. list »La Croix« je obhajal l. 1932. svojo 60 letnico kakor tudi »Slovenec«. Pa kako visoko nadkriljuje slavnostna številka »Slovenca« ob 60-letnem jubileju francoski list »La Croix«!

Uredniku »Slovenca« moram iz srca čestitati! Imam naročene mnoge inozemske časopise iz Francije, Italije, Anglije, pa najdem mnogo stvari, ki so v teh časopisih ob istem času tudi že v »Slovenca«. Vse to kaže visoki nivo kat. lista »Slovenec«, o čemer sem pisal tudi že v naših čeških časopisih.

Slovinci v Zagrebu

Novo leto 1933 smo pričeli Slovinci v Zagrebu s ustanovitvijo Slomškovega prosvetnega društva. V tem društvu se zbirajo večinoma Slovinci, ki hodijo k sv. Roku, pa na zunanje se niso imeli nobene-ga pravega naslova. Društvo kot tako, ne kot ju-ridična enota, je delovalo že davno prej po svojih odsekih in ni ravno najmanj doprineslo k lepim slovenskim prireditvam prejšnjega leta. Upamo, da bo novo leto vsaj tako bogato na uspehih, kakor je bilo preteklo.

Naloga novega društva je delati v duhu naše-ga vladike Slomška v kulturnem, socialnem in na-rodnem pogledu. Za predsednika je izbran preč. g. p. Gabrijel Cevc, ki vrši pri sv. Roku pravo mi-sijonsko delo in ki si je s tem naložil še en križ na svoja ramena. Vsi smo mu hvaležni. Ostali od-borniki: podpredsednik M. Težak, blagajnik I. Pe-cigus, knjižničarka dr. M. Klemenč, gospodar Fr. Štrukelj in g. Penič. V kratkem so pevec osnovali pevski odsek pod predsedstvom dr. M. Klemenca, a g. J. Gorenjšek je dobil nalogo, da osnuje drama-tično sekcijo. Obadva odseka kažeta intenzivno živ-ljenje. Pevski odsek že študira pesmi za pevsko prireditev v večjem obsegu, a dramatični odsek priredi v nedeljo 5. februarja veseligr »Ulca št. 15«. Smeha bo na vsak način dovolj, ker so glav-ne vloge dobro zasledene, a prišlo je že precej no-vih članov, ki hočejo tudi sodelovati. Glavno vlogo in režijo vodi g. Gorenjšek, a sodelujeta g. Štrukelj in g. Jagodica. Pred igrno nam bo g. p. Gabrijel raz-ložil v govoru Slomškove smernice in program na-šega društva, poterbo in namen društva, deklama-cije Slomških pesmi pa nam bodo pokazale le-poto slovenske besede. Na vsak način se vidimo dne 5. februarja v Jeronimski dvorani!

Nož in pijača

Novo mesto, 27. januarja.

Danes se je vršila pred kazenskim senatom trojice okrožnega sodišča razprava zoper S. F. iz Broda pri Cerkljah ob Krki. Ta se je 25. septem-bra lani v vinski gorici v Sajeveh precej močno napil ter z nožem v objestnosti in prepirju sunil Ziberta Janeza v trebuh ter ga smrtonevarno po-škodoval. Izgovarjal se je, da je zadel Ziberta po nesreči. Izgovarjal se je, da je zadel Ziberta po nesreči, toda zaslišane priče so potrdile, da je ma-hal v jezi z nožem in pri tem tako hudo poškodoval Ziberta.

Sodišče mu je prisodilo šest mesecev strogega zapora. Plačati mora tudi stroške krške bolnišnice in Ziberta za bolečine 2000 Din.

Verbič Mirko, 28 letni kovaški pomočnik pri Petriču v Bršljini, je v noči na petek 27. januarja z drugimi tovariši šel ob mrtvaškem odru pokoj-nega Franceta Drenika. Kakor običajno, so bili ču-varji postreženi s kruhom in vinom. Petričev kovaški vajenec se je, nevajen pljače, nekoliko pre-več napil. Nekateri duvarji so se iz njega norče-ovali. Verbič Mirko pa se je pognil zanj, češ, da je mlad in da je zato vino nanj preveč vplivalo. Zato so se nekateri objestni fantje nad Verbičem razjezili. Eden izmed njih mu je zapretel. Ob pol štirih jutraj so se fantje razšli. Ko je Verbič etop-ljal proti domu, so prišli za njim trije fantje. Eden izmed njih ga je zavratno od zadaj z nožem sunil v hrbet, ga uredal v pljuča in smrtonevarno po-škodoval. Nezavestnemu Verbiču so prihiteli lju-de in ga pomoč in ga odpeljali v bolnišnico usmilje-nih bratov v Kandji.

Nove redukcije med rudarji

Le dva dni dela na teden

Trbovlje, 28. jan.

Rudniško ravnateljstvo razglša, da se bo pri-hodnji teden delalo samo v sredo in petek, druge dni pa praznovalo.

Sredi zime, pri najhujšem mrazu, ko je poraba premoga največja, pa se obrat skoro ustavi! Kako obupno razpoloženje vzbuja taka vest za sedanjost, ko od dvodnevnega zaslužka ni mogoče ves teden živeti, posebno ne mnogobrojnim družinam. Kaj pa naj vse to pomeni za bodoče tedne in mesece, ko bo poraba premoga še manjša!

Včeraj se je raznesla vest, da bodo po neka-

terih obratih zopet reducirali, tako n. pr. na dnevnem kopu »Agnes« 10 delavcev. Redukcije naj bi zadele tiste, o katerih mislijo, da bi se še na kak način kje drugje preživeli. Dvomimo, če je še kaj takih pri rudniku, sicer pa 10 ali tudi 50 reducira-ncev v primeri s tisoči, ki še ostanejo, nič ne izboljša položaj ostalih. Ključ do položaja je v Bel-gradu — to so večja naročila.

Beli zobje: Chlorodont

Francoski list o naših izseljencih

»Le Lorraine« eden največjih dnevnikov v departementu »Moselle« prinaša izpod peresa g. R. Jagra daljši članek o razmerah naših ro-jakov v Franciji. Evo kratkega izvlečka:

»Jugoslovanski konzul v Metzju g. M. Kosta Mišić je bil tako prijazen in nam poročal o razmerah jugoslovanskih izseljencev, za kar se mu zahvaljujemo.

Jugoslovanske naselbine v »Moselle« dati-rajo izza predvojnih časov. Naseljenih je tu kakih 7000 jugoslovancev, ki so prišli večinoma iz zahodnega dela Jugoslavije. Kot mladi fa-rije so zastupili domovino, da bi tu kaj prislu-žili in si mogli ustanoviti svoje »ognjišče«. Dosti se jih je poročilo z Jugoslovankami, ne-kateri so pa vzeli dekleta drugih narodnosti. Večkrat naletimo na slučaj, da je oče Jugoslo-van, mati Nemka, a otroci govorijo le francosko.

Po vojni se je številno naših izseljencev v Franciji izdatno pomnožilo. Prebivajo v sle-dečih krajih: Merlebach, Cretzwald, L'Hôpital, Aumetz, Knutange, Havange, Longwy, Rombas. Nekateri delajo v rudnikih, drugi pa v topilnicah ali pa gradijo utrdbe.

Središči in največji naselbini sta Merlebach in Aumetz. Tu so si ustanovili delavci svoja podporna in kulturna društva. Znani sta pevski družvi iz Merlebacha in Aumetza. V Merlebachu ima veliko zaslug na kulturnem in ver-skem polju tamkajšnji izseljenki duhovnik g. Skebe Silvester. Nič manjšega pomena pa ni bil za Aumetz g. župnik Kastelic, ki je odšel v Južno Ameriko.

Sodobni koledniki

Slika iz današnjih dni

Prav lahko se zgodi, da v svoji raztresenosti preslišiš plaho in poltiho trkanje in hipoma zagle-daš pred seboj sključeno, v dve gube ukopano po-stavo starca ali starke in sivorumen, nezdrav obraz otroka. Tam pri vratih obstoji z eno nogo plaho naprej zasukan, z drugo pripravljeno na pobeg. Usta se premikajo, pa le bednotih šepetajo, da ne bi razumel besede, pa čeprav bi stal tik poleg njih. Samo roka se počasi in nerodno izmota iz cunj in se avtomatično stegne v navajeni prosoji lok. Ko daš svoj obuluz, se roka zopet avtomatično zapre, usta se zapro in obitek izgine z drsajo-čimi koraki dalje po hodnikih in nadstropjih.

Tako gre iz dneva v dan. Zdi se mi, da jih je strašna, neskončnodolga procesija, ki se vleče kakor tista siva meglja iz hriba na hrib. Ves čas ni v procesiji sonca in smeha, vedno ista mrkost in resnost. Sodobni koledniki so to, som zadnjič pomislil. In spominil sem se svojih otroških let, ko smo otroci tudi v procesijah hodili takole ob No-vem letu okrog dobrih tetk in dobrotnic, stricev in botrkov in moledovali: Od hiše do hiše ho-dimo, božjih darov vas prosimo... Vendar je bilo takrat v nas sonca in smeha, ki smo ga zanesli s seboj v vsako hišo.

Zadnjič pa sem imel obisk, ki je bil po po-dobi prav tak ko vsi drugi, samo s to razliko, da je govoril. Brez trkanja je pomolil glavo skozi vrata, češ čas je povlekel za seboj tudi telo. Obraz je bil prav tako upal in zguban, kakor pri drugih in hrbenca se mu je krivila, dasi bi prisegel, da ni še učakal Abrahama.

Ne da bi ga vprašal je začel pripovedovati svojo stori-jo: »Vidite, ne bi mi bilo treba prosjačiti, ko bi

me hoteli imeti v bolnišnici ali pa vsaj v domači občini. Sem namreč bolan in so zdravniki vsi rekli, da ne bom več dolgo. Nadušljiv sem in jetičen. Pa so mi rekli, naj se obrnem domov v Kostonje-vico, da me mora občina vzdrževati. Sam sem šel k županu. Bolan, odpuščen iz bolnišnice sem pre-hodil peš vso dolgo pot iz Ljubljane do Kostonje-vice, saj veste, tam dol na Dolenjskem. Mislite, da so me hoteli? Kaj šel Spodili so me, češ, naj grem spat tja, od koder sem prišel!«

Zakašljal je. Govorjenje mu je jemalo še tisto malo sape, kolikor jo je imel. Krilil je z rokami po zraku in obraz mu je posnel. Zbal sem se že, da bo padel na tla. Ko se je umiril, je nadaljeval: »Pa sem šel nazaj v Ljubljano. Sem šel tudi na banovino in povedal, kako so rekli doma. Rekli so mi, da naj bom brez skrbi, da bodo že dosegli, da se bom vrnil. Vidite, pa niso. Jaz pa moram takle, brez srajce in tople obleke hoditi po tem mrazu, bolan, brez vsake nade na ozdravitev okrog po hišah. Nič se ne bojim policije, vem, da ne bi smel beračiti, saj sem bil radi tega že zaprt in izgnan, pa sem prišel nazaj in spet hodim od hiše do hiše. Kaj pa hočejo od mene? Da bi se zavlekel na kup slame in tam umrl od lakote in mraza. Saj bi bilo mogoče bolje tako, ampak preveč se bojim mraza in lakote.«

Spet ga je posilil kašelj. S palico in z roko je lovil po zraku in šele čez dolgo časa je mogel na-daljevati: »Če bi se dalo, gospod, kako prisiliti občino, da bi me vzela v ubožnico. Saj itak ne bom več dolgo, tako so mi rekli tudi zdravniki. Pa ne vem, na koga bi se zdaj še obrnil.«

Pogledal sem ga bolj natanko in spreletela

me je kakor groza: saj je stal pred menoj pravi okostnjak. Oči so mu bile globoko udrtje in lice kosti je pokrivala kakor cunjica zgubana koža. Prsti na roki so bili skoraj snežno beli, malo da ne pro-zorni. Obleden je bil v lahke jesenski plašč, ki je visel na njem, kakor da bi bil nataknen.

Ke sem mu stisnil v roko denar se je bridko-trpico nasmehnil, se zahvalil, zamahnil s palico in se s trudnimi koraki napotil dalje, da tudi drugim položijo svojo žalostno zgodbo. Pa komaj je prete-kla ura, že je zopet potrkale in vstopil je eden izmed redne vrste one procesije, ki se vleče kakor veriže na škripčevju skozi težo današnjih dni.

—ski.

Ljubljanske vesti:

Pregled stavbnega gibanja l. 1932

Ako smo za leto 1931 lahko s ponosom rekli: vsako leto več! ne moremo tega trditi o stavbnih bilanci za leto 1932. Kakor smo morali že l. 1931 ugotoviti nadprodukcijo v industriji, tako smo se približali v lanskem letu onemu stanju v številu stanovanj, da lahko rečemo: Ni več pomanjkanja stanovanj. Kakor je bilo leto 1931 rekordno leto v zidanju, je nasprotno lansko leto zabeležilo velik padec, kateri znaša malo manj kakor 50% s primeri z letom 1931. Ljudje niso toliko gradili iz potrebe, ampak bolj v zadregi po sigurnejši ualozbi »nezmrznjenega« denarja. Gradili so štumbarije, ker se krediti v stavbne namene niso

čelo s stavbnimi deli v dveh blokih na inž. Dukičevem zemljišču v Gajevi ulici. Tu so z delom prenehali šele pod pritiskom sedanjega mraza. Tekom minulega leta so ljubljanski stavbeniki in ostali obrtniki gradbene stroke dokončali 85 novih stanovanjskih in trgovskih poslopj za katera so bila — razen dveh — v tem letu izdana stavbna dovoljenja.

Ne moremo pa med te stanovanjske hiše šteti onih zaslihih lesenih stanovanjskih barak, katere so bile zgrajene iz revščine in kakor jih vidimo še na Galjevi, v večji meri pa na Cesti dveh cesarjev.

V teh 85 novih hišah je bilo dogotovljenih 253 stanovanj z adaptacijami vred. Trgovskih lokalov je bilo izvršenih v novih hišah samo 24.

Izmed novih stavb je bilo: Prilličnih ali visokoprilličnih 30, enonadstropnih 48, dvonadstropnih 2, tri- ali večnadstropnih pa 5.

Po velikosti odnosno obsegu stanovanjskih prostorov moremo zaznamovati sledeče številke: Enosobnih stanovanj 51, dvosobnih 97, trisobnih 66, ostalih 39 pa štiri ali večsobnih stanovanj.

Omenjeno število hiš zavzema skupno 16.229 kv. metrov površine.

Na vseh 85 hiš investirani kapital moramo oceniti na najmanj 35 milij. Din.

Od dograjenih hiš odpade na severni del odn. na gramozna tla 31 na južni del odn. na mehka tla pa 54.

Naravno, da so v l. 1932 mnogo hiš pričeli graditi, a jih niso mogli dovršiti. Pričetih je bilo 44 hiš in spravljenih pod streho; 11 stavbnih gospodarjev pa sploh ni pričelo graditi. V vseh teh 55 hišah je projektiranih 120 stanovanj, največ tri- in večsobnih — 85 — ter 26 trgovskih lokalov s postranskimi prostori. Med večjimi stavbami so: Delavski azil na vogalu Gosposvetske in Bleiwei-

13. februarja se začno BELI DNEVI SOUVANOVA REVIIJA BELEGA BLAGA!!! Počakajte z nakupom!

že po 75 par, najvišja cena pa je še zmerom 2.25 Din par. Precej je bilo tudi piščancev in putk po 30—35 Din par. — Za jugoslovansko knjigarno je bila na prodaj cela vrsta košar jabolk večinoma boljše vrste. Največ je gombovecev, čebularjev ter zlate parmene. Kilogram jabolk velja od 2.50 do 4 Din kg.

Prijava motornih vozil, biciklov, lijakarskih in poljiakarskih voz. Uprava policije v Ljubljani objavlja, da se morajo v smislu člena 106 taksnega in pristojbinskega pravilnika prijavitelj upravi policije do konca meseca februarja vsa motorna vozila, vsi bicikli, lijakarski in poljiakarski vozovi v svrhu registracije in plačila prijave in letne takse. Da se lastnikom olajša delo, bo policijska varnostna straža v prihodnjih dneh razdelila prijave, katere morajo lastniki vozil izpolniti, kolkovati in tekom 48 ur oddati nazaj pristojni policijski stražnici. Prijavi za bicikle, lijakarske in poljiakarske vozove je priložiti še v gotovini 5 Din za prometno knjizico in 5 Din za evidenčno tablico. Na podlagi prijave dolo lastniki biciklov, lijakarskih in poljiakarskih vozov prometne knjizice na policijski stražnici, lastniki motornih vozil pa na upravi policije, Bleiweisova cesta št. 22/II, soba št. 11. Evidenčne tablice se bodo dodelile pozneje. Prijavitelj se morajo vsi bicikli, lijakarski, poljiakarski vozovi in vsa motorna vozila neglede na to ali je vozilo v rabi odnosno ali je sploh uporabno. Lastniki omenjenih vozil, ki ne bodo prijavi pravočasno svojih vozil, bodo obéutno kaznovani.

Vojaški smučajo. Morda nikoli v letu ni Golovec tako zelo živahen, kakor je pozimi, ko leži na njem snežna odeja. Sankarjev, še več pa smučarjev, je sedaj na njem vse polno, največ seveda mladih fantov, ne manjka pa tudi možakelj, ki se na zunaj razlikujejo od pravih fantov samo kvečjemu po kodru las, ki jim koketno visi izpod modrih kapi — ker oboji, fantje in možaklje nosijo hlače. Smučajo se seveda tudi že zelo majhni otroci, celo taki, ki ne hodijo v šolo. To bo v bodoče krepak naraščaj! Zlasti zanimiva pa je četa vojakov, ki se hodi tja pod vodstvom častnika in spretnega smučarskega učitelja vadit v smučanju. Vojaki že kar imenitno znajo in se očitno vsele take vrste vojaških vežb. Vojak mora pač znati vse in tudi sneg ne sme biti za dobrega vojaka nobena ovira.

Pozor pred sleparjem. Po Ljubljani hodi neki starejši možakar, ki prav poceni ponuja drva in pravi, da jih pripelje takoj drugi dan, zahteva pa navadno 50 do 100 Din are. Stranke pa drugi in naslednje dni zaman čakajo moža z drvini. Možakar je navaden slepar, ki goljufa na ta način. Policija ga že išče. Prebivalstvo svarimo pred tem sleparjem.

Pumpare, obleke, sukniče, najboljši nakup A. Presker, Ljubljana, Sv. Petra c. 14.

Naznanila

Sisensko prosvetno društvo gostuje na Svečnici popoldne v društvenem domu v Mekinjah z Golgojve komedijo »Zenitev«. — Komedija je zelo zabavna, kakor po vsebini, tako tudi po posameznih karakterjih. Po izvajanju je dovršena. — Mekinjčani in okoličani se bodo prav iz srea nasmejali.

Na produkciji drž. konservatorija, ki se bo vršila v ponedeljek ob 18 v filharmonični dvorani, nastopijo gojenci klavirskega oddelka iz šole gđe. Marice Vogelnikove, Antona Ravnika in Marije Smales-Svajgarjeve, dalje iz violinskega oddelka Staniča Frana ter iz solopeskega oddelka gospe Vande Wistinghausove in Mirka Puglja. Podrobni spored produkcije se dobi v Matični knjigarni ter stane 2 Din. Vstop k produkciji je dovoljen vsakomur, ki ima spored.

Violinist Karlo Rupel si je izbral za svoj violinski koncert, ki bo v ponedeljek 6. februarja v filharmonični dvorani, naslednji spored: Beethoven: Sonata v F-duru, Mendelssohn: Koncert v e-molu, Stravinski: Preludij in Rondo, Milhaud: Sumare, Falla-Kochanski: Jota in Saint-Saensovo Introdokcije ter Rondo Capricioso. Na klavirju ga spremlja prof. Janko Ravnik. Vstopnice bodo od ponedeljka dalje v predprodaji v knjigarni Glasbene Matice.

Klub trgovskih akademikov sporoča vsem svojim članom (-icam), da bo s 1. februarjem na razpolago nov klubski lokal v Gledališki ulici št. 12, prilijče, levo. Člani (-ice) se istočasno opozarjajo na šahovski turnir za prvenstvo kluba. Prijave za turnir se sprejemajo dnevno v klubovem lokalu do vključno 14. februarja. — Tajnik.

Dol pri Ljubljani. Fantovski odsek Katol. prosvetnega društva vprizori na Svečnici 2. februarja veselo tridejansko igro: »Trije tičiki. Za nameček vprizorimo še enodejansko burko: »Katrcina in muzikant«. Med pavzo zapoje gđe. Olga Kadivčeva en kuplet: Dekliška želja... Pridite pogledat!

Novo mesto. Danes ob 4 popoldne bo v Prosv. domu sklopično predavanje g. prof. Janka Mlakarja iz Ljubljane: »Noči v gorah«.

Rakek. Krajevni odbor Rdečega križa bo imel svoj letni občni zbor v nedeljo, 5. febr. ob pol 11 po maši v prostorih restavracije »Domicelj« z občajnimi dnevnimi redom ter z uvodnim predavanjem Za njegovo uspešno nadaljnje delo je nujna potreba, da se udeležijo občnega zbora vsak, predvsem pa članstvo. — Odbor.

Laško. »Krajevni odbor Jadranske straže« bo imel svoj redni občni zbor dne 31. t. m. ob 20 v hotelu Kazino. Na tem občnem zboru bo predaval o »ciljih Jadranske straže« delegat Oblastnega odbora iz Ljubljane g. Marjanovič Hubert.

Cerkveni vestnik

Praznik sv. Fraučiska Saleskega obhajajo danes salezijanci. Ta dan je na Rakovniku celodnevno čiščenje. Svete maše so ob 6 z govornom, ob pol 9 z govornom, ob pol 10 slovesna peta sv. maša, katero daruje g. Dr. Ciril Poločnik, spiritual v ljublj. semenišču. Pri tej sv. maši poje deški mešani zbor (120 pevcev) sledeče: A. Foerster: Sv. Frančišek, isti: Missa in honorem S. Cecilie, Credo iz Willbergerjeve »Missa jubilej« (moški zbor), Offertorium: Dr. A. Hlond: Sancte Franciscus. — Popoldne ob 5 sklep celodnevnega čiščenja. Govori prevrživši g. knezoškof dr. G. Rožman. Nato pete litanije in blagoslov.

Nočni čestitev presv. Sreca Jezusovega bodo v noči od 2. na 3. februarja (prvi petek) v ljubljanski stolici molili presv. Zakrament. Molila se bo iz »Večne molitve« 8. ura: Čiščenje preblažene Device Marije. Pričetek nočnega čiščenja ob 9. zvečer. Vljudno vabimo vse ljubljanske moške vernike, da se udeležijo tega mesečnega nočnega čiščenja. Novodolši častivci izberite lahko poljubno nočno uro.

Križanska moška in mladeniška Marijina družba ima na Svečnici redni družbeni shod. Cerkveno opravilo zjutraj ob 6: sv. maša s skupnim obhajilom, zvečer je pa pričetek izvenckerkvenega sestanka v družbeni dvorani ob pol 5, cerkveni shod se pa prične kot navadno ob 6.

POZOR! - KARITAS

Iz vseh krajev dobivamo dnevno vprašanja, zakaj še ne pošljemo polic. Ker je nemogoče vsak dan vsem odgovoriti, sporočamo tem potom, da izdajamo in razpošiljamo police vsakega prvega v mesecu. Vsi, ki prijavite v zavarovanje sebe ali svoje domače v začetku ali sredi meseca, prejmete police prvega naslednjega meseca. Vzemajna zavarovalnica, oddelek »KARITAS«, Ljubljana.

Hubertus terpeninovo milo

skoro nič več podeljevali. Kdor je imel razpoložljiv denar ali že pridobljen kredit odn. hranilne knjizice, je hitel in tekmoval, da prihranke vložil v nepremičnine. Vendar jih je mnogo prišlo prepozno: deloma z zidanjem stavb sploh niso mogli pričeti, deloma pa so jih spravili pod streho, a spomladi ne bodo mogli naprej, ako denarni trg ne bo boljše založen. Brezposelnost se v pretekli gradbeni seziji še ni posebno občutila. Zasebno gradbeno delavnost so namreč dopolnjevala mnoga javna dela, zlasti na cestah in delna regulacija Ljubljance. Razen tega niso še bila dokončana dela na nekaterih večjih stavbah ter se je v pozni jeseni pri-

ZIMSKE SUKNJE

orne in v modnih barvah ter najboljše double sukno v veliki izbiri po priznani nizkih cenah pri Drago Schwab • Ljubljana

Kaj bo danes?

Drama: Ob 15: »Celjski grofjec«. Izven. Globoko znizane cene. — Ob 20: »Dopust na Francoškem«. Izven. Znizane cene.

Opera: Ob 15: »Manon«. Izven. Znizane cene. — Ob 20: »Pri belem konjčku«. Izven. Znizane cene.

Prosvetno društvo Trnovo, ob 8 zvečer: »Kovačev Student«, spevoigra v 3 dejanjih.

Sisensko prosvetno društvo, ob 5 popoldne v samostanski dvorani praviljena igra v 4 dejanjih »Jurček«. — Cene so globoko znizane.

Prosveta Sv. Krištof: Ob 1/8 zvečer vlezani-miva igra »Veleturist«.

Prosvetno društvo Vič: Ob 8: »Vodac«.

Kino Kodeljevo: »Zakon Prerije«. Ob pol 1. pol 6 in 8. »Ne veruj v ljubezen«.

Nočno službo imata lekarni: Mr. Bahovec, Kongresni trg 12; mr. Ustar, Sv. Petra cesta 78 in mr. Hočevar, Celovška cesta 34.

KAJ BO JUTRI?

Drama: Zaprtó.

Opera: Zaprtó.

Filharmonija: Interna produkcija gojencev konservatorija. Ob 18.

Sisensko prosvetno društvo: Ob 8 zvečer v samostanski dvorani sklopično predavanje: »Noči v gorah«. Predava g. prof. Mlakar.

Kino Kodeljevo: Ob 8 »Zakon Prerije«. Znizane cene.

Nočno službo imata lekarni: Mr. Sušnik, Marjiin trg 5 in mr. Kurnat, Gosposvetska cesta 10.

Slamič, le kako napraviš »Srbsko nabodalo«?

da pred kogar ga postaviš, vsak ti póje hvalo!

Pevecem »Ljubljanec«. V ponedeljek ob 8 zvečer redna pevka vaja. Prosim, da se vaje točno udeležijo vse pevke in vsi pevci. — Pevodnja.

Mestna parcela po 1050 Din. Kakor znano je bilo prejšnje poslopje »Domovine« na Ogl. Dunajske ceste in Gajeve ulice, mestna last. Poslopje je bilo brez vrednosti in ga je mestna občina dala lani podreti, v glavnem zato, ker je bila po pogodbi vezana s Pokojniskim zavodom. Ko se je Gajeva ulica tako razširila, je mestni občini še vedno ostala približno 700 kv. m velika parcela, ki je bila tudi nenorabna sama na sebi, ker je imela obliko delnega trikotnika. S podjetjem Dukič je mestna občina nato zamenjala svojo parcelo za manjšo, približno 500 kv. m veliko parcelo v obliki pravokotnika, toda ne na oglu, temveč ob sredi Gajeve ulice. Ta parcela je bila prvotno namenjena za Časnikarski dom, in je bila mestna občina že v načelu pripravljena odstopiti to parcelo brezplačno časnikarjem. Pozneje pa so nastale nove kombinacije, zlasti ker se je podjetje Dukič živahno zanimalo za to podjetje, ker je hotelo imeti pač sklenjeno in arondirano posest svojega bloka. Končno je mestna občina razpisala prodajo te svoje parcele. Za parcelo sta se javila dva interesenta, in sicer podjetje Dukič in še nekdo. Drugi ponudnik je stavil sprva celo višjo ponudbo, kakor podjetje Dukič, vendar pa je Dukič svojo ponudbo naglo povzraščal. Na zadnji občinski seji je bila med poročilom finančnega odseda tudi točka

Vas ne uči prati, temveč hraniti

Mi nismo iznašli posebnega načina pranja za drag denar, pač pa dajemo našim gospodinjam odlično milo po nižji ceni

sove ceste, Pokojninski fond TPD v Gledališki ulici in stanovanjski blok stavbe družbe inž. Dukiča ob Gajevi in Puharjevi ulici. — Projektirana poslopja bodo imobilizirala cirka 20 milij. Din; zgrajene pa bo ž njimi okrog 7500 kv. metrov površine.

Mestno načelstvo je razpisalo in izvršilo v l. 1932 — 468 komisijskih stavbnih razprav na lico mesta, kar je vzelo 94 uradnih dni. Stavbnih dovoljenj je bilo izdanih 301; obravnavalo pa se je 704 stavbnih zadev.

o prodaji te parcele. To točko je g. župan odstavil z dnevnega reda. Vendar pa je, kakor smo žili, pogodba med mestno občino in podjetjem Dukič toliko, kot perfektna in bo mestna občina parcelo res prodala po 1050 Din kv. meter, torej bo prešla za parcelo nad pol milijona dinarjev, kar je vsekakor dobra kupčija. — Vrednost zemljišča v Gajevi ulici je zadnja leta znatno narasla, odkar je pričel tu Pokojninski zavod svojo velikopotezno gradbeno akcijo in odkar so pričela tu rasti nova poslopja, kakor hranilnega in posojilnega konzorcija, gospe Kambiteve in sedaj nova Dukičeva poslopja. V tej okolici je seveda še vedno v Ljubljani drag svet, vendar pa do sedaj še nobeno zemljišče ni doseglo cene, ki ga je plačala zavarovalnica »Dunav« za svojo palačo. Zankrat pa je, kakor čujemo, mestna občina odločena, da časnikiarje odškoduje za njihovo razočaranje zaradi parcele in jim namerava preskrbeti neko drugo parcelo v bližini tega mestnega središča.

Se dva interesenta za Dukičeva poslopja. Poročali smo, da sta dosedaj samo dva interesenta, ki bosta prevzela od podjetja inž. Dukič dvoje poslopj v novem bloku ob Dunajski cesti, namreč gospa Zalaznikova in pa Bolniški in podporni fond uradništva TPD. Kakor smo zvedeli naknadno, pa sta se javila še dva interesenta, ki sta bila že od začetka pripravljena prevzeti dvoje novih poslopj, namreč zavarovalnica »Sviva« in pa trgovec Zalta. »Sviva« je sicer sedaj težko takoj graditi palačo, ker bi bile pač potrebne milijonske vsote, fond, namenjen zgradbi reprezentativnega poslopja, pa ima zavarovalnica naložen v bankah, ki so sedaj pač malo likvidne in je ta kapital nemobilien. Vendar pa upata zavarovalnica in podjetje Dukič, da se bodo dale te zapreke nekako premagati ali obiti. Nova palača »Sviva« bo na oglu Dunajske ceste in Gajeve ulice, nasproti nebotičnika, tam, kjer je bila svoj čas »Domovina«, torej na eni najugodnejših točk v mestu. Poslopje bo šestnadstropno. Poslopje trgovca Zalte bo pa tam, kjer je sedaj njegova hiša, ki bo seveda podrtja in bo tudi šestnadstropno. Za glavno in najvišje poslopje v tem bloku, za sedemnadstropno palačo v sredi med obema navedenima poslopiema ob Dunajski cesti do sedaj še ni interesenta in kaže, da bo podjetje Dukič to palačo obdržalo zase. Podjetje bo blok zazidalo najprej v notranjosti, ob Dunajski cesti pa namerava graditi nazadnje. Trgovec Zalta bo v dosedanjih hiši tako dolgo obdržal trgovino, dokler mu ne zraste novo poslopje, ki bo bolj odmaknjeno od ceste, kakor zahteva regulacijska črta. Bo to podoben primer, kakor smo ga videli pri gradnji novega poslopja vrvarske tvrdke I. Adamič na Sv. Petra cesti.

Zahvala. Na dan svetle Neže, moje patrono — tu je blu ta 21. januarja — sm dubila tudi enih vušil in pušcu za gud, de res na vem na kašna viža b se usm dastojn zahvalita. Pisat na morm usaknu pusebi, ke tu b du druga mojša gudu na blu fertik, še bl narod b blu pa zavle mark. Sej veste kuku heđu je dondons za gnar. Zatu prosm, de b tala moja zahvala za dobr gor uzal. Pr te pričoznat pa še prosm, de b m druh let za moj gud naimest pušcu, raj kašne torte, al pa kej druga taoga dobega špenderal. — Kurenčikva Neška.

Sobotni živilski trg je bil razmeroma dobro založen z vsem, pozna pa se seveda vpliv zime in mraza. Kmetice iz okolice so pripeljale dovolj drobnarije za kuhinjo in dom. Najavnejša živilja in razne zašimbe sploh prevladujejo na trgu. Te stvari tudi niso preveč drage. Za par dinarjev dobiš pol naračja redkvice, peteršilja, korenja, repe, motovilca in radiča. Kmetice bi pač rade prodale za vsako ceno, da vsaj nekaj utržijo za najnujnejše potrebe domačega gospodarstva. Krompir je še zmerom po dinarju, na pol zmrižnec zeljnate glave od 50 par do 2 Din ena, čebula po 2 Din, kislja repa po 2—3, kisto zelje po 3—4 Din kilogram. Radič in motovilec po dinarju merica. — Razmeroma največ je bilo na trgu jaje, prevladujejo pa zdaj drobnejša jaja. Cene se ne premaknejo ne navzgor, ne navzdol, so pa seveda različne, kar je odvisno od kvalitete blaga. Jajca dobita tudi

»Ciciban«, otroški umetniški večer.

Biser, slovenske mladinske literature, Oton Zupančičev »Ciciban« bo v režiji in priredbi Katje in Ferda Delaka v ljubljanski dramy uprizorjen v sredo, dne 1. februarja t. l. ob pol 5 popoldne od otroškega odseda. To bo prva slovenska otroška revija Zupančičevega »Cicibana«, ki bo edinstvena v slovenski otroški gledališki umetnosti. Pestre kostume je izdelala po osnutkih ljubivoja Ravnikarja Albina Gorjupova, glasbene točke pa bo igral Prelovčev otroški »jazz«. Vstopnice so že v predprodaji.

Uradniška menza v Ljubljani, Sv. Petra 25 opozarja uradništvo in druge javne uslužbence, da je hrano izdatno izboljšala. Vabimo vse, ki nimajo lastnega gospodinjstva, da se pri njej abonirajo.

V Ljubljani umrli od 20. do 26. januarja 1933: Skrajnar Antonija, 63 let, zasebnica, Tržaška cesta 4-II. Klančnik Marija roj. Dorn, 65 let, žena žeh. nadsprevidnika v p., Kamniška ulica 14. Kmeč Marija roj. Sirc, 60 let, žena upok. zvanikarica Antona, Verovškova ulica 53-III. Sartory Marija roj. Tereli, 51 let, vdova gostilničarja, Hronova ulica 6. Hübel Marija, 72 let, vdova nadkomisarja, Kranj 98. Hribar Alenka, 9 mesecev, hči profesorja, Gradišče št. 7. Lekan Frančiška roj. Kastelic, 74 let, Skofja ulica 1. Pirnar Josip, 78 let, bivši hlapca, Japljeva ulica 2. Perko Anton, 74 let, zasebnik, Rimska cesta 23. Faneš Henrik, 68 let, risar in slikar, Vidovdanska cesta 9. Koprivšek Josip, 25 let, rudar, Vidovdanska cesta 9. — V ljubljanski bolnišnici umrli: Urbšč Anton, 12 let, sin posestnika, Lipšeni št. 24, obč. Stari trg. Trobec Blaž, 33 let, posestnik, Črni vrh 4. Rožnik Antonija, 8 let, hči kovača, Dobrunje 90. Milnar Janez, 63 let, bivši vrtnar, Koze, pošta Peče. Zdove Alojzija, polletna hči dnarice, Svibno 64. Lipoglavšek Amalija roj. Pevec, 33 let, žena kroj. mojstra, Knezova ulica 18. Močan Antonija, 26 let, bolniška strežnica, Zaloška c. 2. Wissiak Friderik, 40 let, bivši uradnik, Japljeva ulica 2. Turšič Ivana roj. Šurca, 28 let, žena prog. delavca, Podgora 41. Zargi Maska, 32 let, trgovec, Kamnik, Majstrova ulica 20. Guček Marija roj. Zebidin, vd. Stampfer, 72 let, vdova delovodje, Japljeva ulica 2. Lobe Angela, 55 let, zasebna uradnica, Emonska cesta 10.

Smučarske in športne čevlje najboljše vrste v vseh velikostih dobita le v trgovini ŽIBERT, Prešernova ulica.

Esperantski tečaj. Redni pouk se bo pričel v ponedeljek, dne 30. t. m. ob 19.30 v šentjakobski šoli. Priglasji se lahko še vsakdo. Učnina nizka, knjige na razpolago v šoli.

Zelezniki upokojenci, pozor! Legitimacije, katere so bile oddane 11. januarja v podaljšanje, so gotove in se lahko dvignejo v računski pisarni Ljubljana, glavni kolektor.

Opozarjamo na občni zbor društva »Pravniki«, ki se bo vršil v ponedeljek 30. januarja ob 17 v justični palači, soba 129. — Odbor.

Pri pošti Ljubljana 8 na Dolenjski cesti 22 je bila 27. januarja otvorenja telegrafska in telefonska služba. Pošta ima javno telefonsko govorilnico. Novi telefon je priključen na št. 29-18 avtomatske telefonske centrale v Ljubljani.

Fotoklub Ljubljana otvori v okviru svojega letošnjega programa brezplačne teoretično-praktične fofografske tečaje za začetnike in napredne amatere in vabi svoje člane ter druge interesente, da se prijaviijo k tem tečajem. Prijave se sprejemajo v klubskem lokalu (bivši Dolinarjev paviljon za Mladiko) vsak delavnik od 20 do 21 do 5. februarja t. l. Obtem opozarjamo članstvo, da bo v ponedeljek 30. t. m. ob 20 sklopično predavanje v klubskem lokalu. Vstop prost tudi za po članih uvedene goste.

Janežičeva ulica — sankališče. Prebivalstvo Karlovske ceste, Prul in okolice se zelo pritožuje, da je zadnje dni postala Janežičeva ulica, ki veže Prule in Karlovsko cesto, pravo sankališče. Ni še dolgo, ko je bila ta ulica otvorenja na Karlovsko cesto, kar je veljalo mestno občino znatne žrtve. Ulica prav za prav še ni dovršena in urejena ter je klanec s Karlovske ceste zelo strm. To je izrabila sedaj mladina, ki se vneto sankaj in odrasle pasante poziva — naj se umaknejo sankam. Nihče ne brani mladini nedolžnega veselja, vsakdo ji ga privošči, toda na javni in dobro frekventirani cesti to ne gre. V bližini je Golovec in tam je najlepših sankajskih prilik več kot dovolj, tja naj se mladina hodi sankat!

100 letni Hercegovec pripoveduje

Belgrad, 28. januarja.

Današnja »Politika« prinaša pripovedovanje 100 let starega Hercegovca Mihajla Simiča iz vasi Žitomislje v Hercegovini. Starec živi v tej vasi blizu znamenitega samostana ter pripoveduje zgodbe o hercegovski vstaji, v kateri je v mladih letih sam sodeloval. Čiča Mihajlo je že prekoračil 99. leto, vendar se skoraj vseh podrobnosti iz tiste burne dobe dobro spominja. Telesno je še zdrav in krepak, noge ga dobro nosijo, dobro mu služita sluh in žolodec. Le oči mu nekoliko nagajajo. Njegovo pripovedovanje je živo in zanimivo:

— »Ko se je začela vstaja, sem bil jaz sel, nosil sem knjige (pisma). Tedaj sem bil že 12 let v službi arhimandrita Peroviča iz samostana Žitomislje. Pisma sem nosil navadno Mihajlu Gutiču iz Zovi Dola, Aleksi Jakšiču v Nevesinje, Bošku Guzini v Fojnico, vojvodi Maksimu Bačeviću v Banjane, Lazarju Sočiću v Pivo, Luki Vukajloviču v Zubce ter harambaši Stojanu Kovačeviću in tovarišem. Kadar sem krenil na pot, sem se navadno preoblekel v prosjaka, se zavil v neke cunje, kakršnih ni nihče nosil. Kogarkoli sem spotoma srečal, sem ga povpraševal, ali je blizu kje kak samostan ali pa kak star človek, ki zna zdraviti ljudi. Delal sem se bolnega. Pa moja bolezen ni bila v drobovju, ampak v žepu, v katerem sem skrival pismo. Tako sem živel na potovanju po mesec in več dni. Kjer me je zalotila noč, tam nisem čakal belega dneva.

Poleg tega sem zbiral tudi podpise. Arhiman-

drit Perovič me je poslal na potovanje po vsej Hercegovini, naj grem od človeka do človeka in jim dopovedujem, da bo vstaja, ter naj vsakega zapriječim in mu vzamem podpis. Kdor se ni znal podpisati in ni imel pečatnika, ta je namseto podpisal pritril na papir samo svoj prst. Posebno lepo so me sprejemali katoličani okrog Ljubuškega in Sirokega Brjega. Iz teh dni se dobro spominjam tudi vojvode Don Ivana Mušiča, ki je bil katoliški duhovnik. Nekaj kratov se mi je posrežilo, da sem v kratkem času zbral po 1500 in še več podpisov.

V monastiru Žitomislju so bili tajni sestanki narodnih voditeljev in prvakov. Pogostokrat celo najbolj ugledni izmed njih niso vedeli drug za drugega, ko so prihajali k arhimandritu Peroviču zaradi poročil in dogovorov.

Tako smo delali, dokler arhimandrita ni izdal Djukan Hunkovič iz Hrasta pri Nevesinju. Djukan je prisegel zvestobo, potem pa odšel in naznanil Turkom. Tako so zajeli dve arhimandritovi pismi. Eno je padlo v roke turškemu konzulu v Dubrovniku, drugo pa turškim oblastem tam nekje okrog Gackega. Djukan je za to izdajstvo pozneje dobil od Turkov posestvo. V Žitomislju pa je med tem prišel iz Mostarja Alajbeg z 12 zaplji (orožniki) ter prijel Peroviča. Arhimandrita so najprej odvedli v Mostar. To je bilo 5 let pred vstajo. Iz Mostarja so ga odvedli v Sarajevo. Potem pa so ga z bratom Jovanom Perovičem in učiteljem ter redovnikom Leonтием Radulovičem preganili v Stambul (Carigrad). Ko je bil arhimandrit zaprt, so tudi zame nastopili črni dnevi. Moral sem se skri-

vati. Spati sem moral navadno med tobačnimi nasadi.

Nekoč, ko sem bil v Blagaju, se je Sulejman paša ravno pripravil na pohod proti Crni gori. Vojakovi je bilo nameščeno ob cesti med Blagajem in Mostarjem, šotor pri šotoru. Narodna pravka Spasoje Skočajič in Jovo Lučič iz Blagaja sta me poklicala k sebi in mi rekla, da bi bilo treba Crnogorcem sporočiti, da se na nje pripravljajo Sulejman paša. Zato bi bilo prej treba izvedeti, koliko vojske je za Sulejman pašo. Prevzel sem to nalogo in šel poizvedovat. Vzel sem lesen pladenj in hleb belega kruha ter šel skozi cesarsko vojsko in prodalaj kruh. V turškem taboru sem srečal nekoga znanca iz Dobrave.

»Slabi časi se obetajo Crni gori,« sem rekel znancu. »Turki jo bodo pobili s kamenjem, toliko je tukaj vojaštva. Gotovo jih je najmanj 100.000.« »Samo zdi se ti, Vlah, ni nas več kot 40.000,« mi je odgovoril znanec.

»Strašno veliko mora imeti taborških slug (treznih hlapcev)!«

»Pri Bogu, ni jih več kot 18.000,« mi odgovori Turčin.

Tako sem poizvedel, kar sem hotel in o tem takoj obvestil Skočajiča in Lučiča, onadva pa sta to takoj sporočila v Crno goro.

Se mnogo drugih zanimivih stvari pripoveduje stari Čiča Mihajlo. Že 70 let se ta starček peča s tem, da uravnava zlomljene roke in noge. Pri tem poslu je tako izurjen in vešč, da hodijo k njemu ljudje iz vse Hercegovine, Črne gore in Dalmacije.

čeno, da se morajo dimniki ometati po enkrat na mesec, v pekarijah, gostilnah itd. pa po dvakrat na mesec. Ker se v Kamniku žgejo samo bukova drva, ki dajo, kakor znano, najmanj dima in saj, je mestna občina prejela iz vrst hišnih posestnikov in najemnikov veliko število prošelj, naj se omenjena naredba prikrži lokalnim potrebam in naj ostane pri dosegljivi razdelitvi terminov za ometanje. Ta je določala za Kamnik ometanje na vsaka dva meseca, po lokalih, kjer gori navadno cel dan, pa je bilo vsak mesec obvezno ometanje. Nova uredba pomeni za meščane nepotreben izdatek. Občinski odbor je uvidel upravičenost pritožb, zato je vložil na bansko upravo prošnjo, da sme uredbi prikrži lokalnim potrebam. Te dni je prejel negativen odgovor s pripombo, da je za večjo varnost pred požarom potrebno pogosto ometanje, za kar bodo hišni posestniki pač lahko nekaj žrtvovali. Za Kamnik pomeni to povečanje izdatkov za 100%, za okoliške kmečke občine pa še mnogo več. Za malo neveljsko občino n. pr. bo to naneslo okrog 8000 Din letno novih izdatkov. Kamniški občinski odbor je na zadnji seji v sredo soglasno sklenil, da bo ponovno zaprosil merodajno mesto, da upošteva upravičene želje posestnikov in dovolji ometanje po dosednji praksi, ki se je v teku let pokazala popolnoma razmeram primerna.

— Razpisana služba. Zupanstvo trga Trbovlje razpisuje službo moške pomožne moči za občinsko blaginjsko in knjigovodstvo. Pogoji: dovršena trgovaška akademija ali le enaka druga šolska izobrazba in izpit iz državnega računovodstva, osebna neoporečnost, jugoslovansko državljanstvo, starost starost 18—40 let. Namestitev po službeni pragmatiki. Prošnje, kolkovane, vložiti do 10. februarja 1938. — Zupanstvo Trbovlje.

— Zahvala. Vsem, ki so na katerikoli način izrazili svoje čestitke najini materi ob njih 80 letnici, prav iskrena zahvala. Zlasti prisrčna zahvala prevz. gosp. školu dr. Rožmanu za škofovski blagoslov, ki jih je tako črno razveselil. V zahvalo mati molijo za vse. — P. Kazimir in Ivanka Zakrajšek.

— Kdo je dedič? Neki Franc Simeršek, ki je delj časa živel v Zedinjenih ameriških državah in ki je bil rodom iz Štajerske, je zapustil dedičem 5600 dolarjev. Morebitni sorodniki naj pišejo na uredništvo »Slovenca« v Maribor, kjer dobijo točno pojasnila. Navesti je kraj in leto rojstva pokojnega F. Simerška in s čim se je pečal pred odhodom v Ameriko. Priložiti znamko za odgovor.

— »Franz Josef« grenčica povsem zanesljivo čistilno sredstvo čreves.

— Goljuh, ki je nudiil Zagrebčanom posojila. V zadnjem času so se dogajale v Zagrebu goljuhe z obetanjem raznih posojil, ki pa jih posojiljemalci niso nikdar videli. Goljuhi so zahtevali provizije in tako varali naivne ljudi. Te dni je policija prijela 56-letnega Aleksandra Steina iz Velike Kaniže. Ta so je predstavljal okrog kot zastopnik neke francoske skupine za podeljevanje posojil. Nekega Zagrebčana je opeharil za 30.000 Din, katere mu je dal za provizijo in razne takse. Nekega drugega pa je opeharil za 500 Din. Zdi pa se, da je Stein izvršil še več takih goljuhij. Zavarja se z bedo.

— Vojaška zgodba. Kmet Svetozar Belobaba iz vasi Platičevci pri Mitrovici se je moral te dni zadovarjati pred mitrovškim sodiščem zaradi tega, ker je baje leta 1900 nagovoril Petra Rapajiča, naj si nasuje v oči ricinusovega semena, s čimer bo izzval vnetje vek, radi česar bo opročen kadrovske službe kot nesposoben. Rapajič se je res javil vojaški komandi za pregled oči. Preiskujoči zdravnik je res opazil, da ima Rapajič silno rdeče oči, vendar ga ni kar tako izpustil. V preiskavi je Rapajič trdil, da je dobil trahom od nekega drugega vojaka. Naposled pa je vendar priznal, da si je nasul v oči ricinusovega semena. Vojno sodišče je Rapajiča obsodilo na 3 mesece zapore, pozneje pa mu je višje vojno sodišče znižalo kazeno na 1 mesec. Sedaj so stvar prepustili rednemu sodišču, naj postopa proti Belobabi, ki je Rapajiča nagovoril. Kar naenkrat pa je Rapajič izjavil, da njegova izpoved ni bila resnična, ampak si je sam brez prigovarjanja kogarkoli nasul seme v oči. Na podlagi tega je bil Belobaba oproščen.

— Obrtniki, trgovci, industrijalci. Ali ste že vložili napoved za pridobitno? Potrebne tiskovine ima v zalogi Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Za napoved rabite sledeče tiskovine: Davna napoved za pridobitno pola 1 Din; Prilpomeček za sestavo napovedi za pridobitno, komad 2 Din; Priljava za pavšalno plačevanje poslovnega davka, komad 1 Din.

— Tebe Boga hvalimo. Za mešani zbor z orglami, zložil St. Premrl, samozaložba. Izvod 4 Din. Slovesna, krepka in lepa skladba koralnega značaja, ki bo — dobro naštudirana — še posebno vernike užigala. Zanimiva je po obliki, kakor tudi po menjavi glasov. Zjad nastopijo soprani s tenori, potem basi, zopet mogočen unisono zbor, dalje nekaj taktov recitacije, kar skladbo skrajša in ji da lepo glasbeno lice. Vsem našim zborom to veličastno hvalnico toplo priporočamo. Dobiva se v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani in pri g. skladatelju.

— Odgovori pri lavretanskih litanijah v velikonočnem času. Za mešani zbor zložil prof. Matija Tome, besede zložil g. kaplan Greg. Mali. Cena izvodu 4 Din. Šest izredno lepih odpevov, zloženih na novo besedilo, ki bodo pete litanije pri nas tako priljubljena poobnost, v velikonočni dobi še posebno poveljalci; zelo priporočamo. Dobivajo se v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani in pri g. skladatelju v St. Vidu nad Ljubljano.

— Fr. S. Finžgarjevi zbrani spisi so doživeli v naši književnosti izredno odliko, da so postali last vseh ljudskih plasti. Zdrav nazor o svetu in življenju, podvig k vsemu, kar je lepo in dobro, krepak, jasen in čist jezik, so še posebna svojstva Finžgarjevega peresa. V teh Zbranih spisih se nahajajo najlepše slovenske pripovedne umetnine kakor Pod svobodnim solncem, Dekla Ančka, Prekrovanja, Sama itd. poleg mnogih lepih črtic in novel. Kdor ljubi zdravo in krepko slovensko knjižgo, ne bo brez Finžgarjevih zbranih spisov, ki jih je založila Nova založba v Ljubljani.

— Specijalist za očesne bolezni dr. R. Bassin, Akeandrova cesta 4, vsled odsotnosti do 3. februarja t. l. ne ordinira.

— Neveste! Gospodinje! Kuhinjsko posodo in porcelan, le solidno blago, kupite najugodnejše pri »Jeklo«, Stari trg.

— Vsa pojasnila o vojaških zadevah dobite pri g. Francu Peru, kapetanu v pok., Ljubljana, Maistrova ul. 14 v bližini glav. kolodvorla.

Zakaj se Kranj brani okoliških vasi

Kranj, 27. januarja.

Kranjska občina je na svoji zadnji seji izvršila zelo drzno operacijo na telesu okoliškega obmejnega teritorija, katerega sestavljajo vasi: Stražišče s Smartnom in Smarjetno goro, Čirčiče, Huje, Klanec, Primskovno-Gorenje, Rupa in Struževo. Vse te vasi Kranj obkoljujejo. Občinski odbor kranjski je takole potegnul mejo bodoči občini: Kranju naj se prikljopi le vas Huje in Klanec, prav majhen del Primskovnega, rupečko polje brez Rupe ter oni del Gorenje Save, ki ni še do sedaj pripadal. Vse drugi del omenjenega teritorija pa se je amputiral. Sklep kranjskega občinskega odbora je bil sprejet z veliko večino razen dveh glasov. Kljub temu pa je nesocialen, neutemeljen in nepravilen. Prozorna je tu tendenca, da gre za zaščito bogatega, trgovskega, patrijarhalno-gospoškega Kranja pred kmetjsko in delavsko okolico. Tej okolici — razen če v njej niso bile tovarne — kranjska občina še nikdar ni nudila pomoči.

Ako kranjska občina uživa vse dobroto od industrije v obliki velikih davštin in podpor, naj skrbi tudi za delavca, ki pusti ves zaslužek v kranjskih trgovinah in gostilnah. Ta delavec pa stanuje večji del zunaj na deželi v omenjenih vaseh. Ali bi bila sramota za kranjsko občino, če bi imela delavska predmestja? V razliko z drugimi industrijskimi centri velja za Kranj dejstvo, da drugod delavstvo razpolaga le v golim življenjem, stojih in industrijsko delavstvo Kranja, v kolikor se ne vozi na oddaljene domove, tisti konstruktivni element, ki tako na Klancu, Hujah, Primskovnem, Stražišču in Struževem zida hiše in ustvarja nove kolonije, to se pravi, da ima zmisel za lasten dom in navezanost na grudo. Trgovsko-obrtni in industrijski del Kranja bo poleg uradništva prisvojen, da privzame še delavski element v svojo sredo. V kisle jabolko socialne reforme svojega vladanja bo moral ugrizniti sedanjí ali bodoči občinski odbor prav kmalu. Občinskemu proračunu n. pr. je dosedaj popolnoma tuj vsak znesek za socialno skrbstvo, razen podpore in vzdrževanja hiralnice v Pungradu.

Naravno, da se je radi industrializacije spremenil značaj Kranja, ampak tudi okoliških vasi. Tod so se poprej živeli večji del kmetije in kak obrtnik, pojem tovarniškega delavstva je bil neznan. Vsled vedno večje stiske kmetijskega stanu in vedno manjše rentabilnosti poljedelstva se danes industrijski delavci rekrutirajo tudi iz kmetijskih sinov in hčera in tako vlada daes po bližnjih vaseh Kranja pisana množica poljedelcev, obrtnikov, trgovcev in delavcev. Industrijsko delavstvo v teh vaseh je nositelj napredka in razvoja. Saj je zgradilo kar cele nove vasi. — Ravno zato pa je treba enotne roke, ki bo te vasi zregulirala in ne bo bogati gosposki Kranj kot otrok sreči tujega elementa. Z novimi hišami in naselbinami je seveda naraslo tudi število prebivalstva, ki se je ponekod pomnožilo za 100%.

Če se uresniči in obvelja sklep kranjskega občinskega odbora, da se prikljopi vasi Huje in Klanec, bo to rodilo za predoseljko občino slabe posledice. Predoseljko občino so doslej sestavljale te-le vasi, ki so ob ljudskem štetju l. 1931. štete: Huje 200 prebivalcev, Klanec 387, Primskovno 720, Gorenje 99, Rupa 230, Kokrica 305, Britof 372, Predoslje 444, Suba 197, Srakovlje, Tatine in Minka 268. Občina je bila dovolj velika po številu prebivalcev in po davčni moči, da je krila svoje stroške. Občinski odbor predoselje se je sicer na seji izrekel za neokrnjeno občino, odnosno še za prikljopitev vasi Čirčiče, ter energično protestiral proti razkosanju, vsled katerega bi predoseljka občina imela še vedno iste stroške za vzdrževanje, izgubila bi pa okroglo 50% davčne moči in dohodkov. Sedaj ko se vedno bolj odgrinja porazen položaj, v katerem bi predoseljka občina po razkosanju padla, je med ljudstvom nastalo drugo razpoloženje. Na Primskovnem in v Gorenjah je med ljudstvom, ki ve, da ga po razkosanju čakajo veliko hujska davčna bremena, ki nadalje misli, da bo kranjska občina z razkosanjem prodira, nastalo gibanje za prikljuičitev h Kranju, kar smatrajo edini izhod. Ljudska volja in gospodarski vidik pa sta tudi v bankski okrožnici omenjeni kot vodilno merilo. Dalje vemo, da prebivalci Rupe pod nobenim pogojem ne bodo pustili kosati svoje katastralne občine ter bodo napravili prošnjo, naj pripade vas in polje enostavno kamorkoli. Znano je razpoloženje v gornjem delu predoseljske občine, ki bi bila po prikljopitvi Huj, Klancu, Primskovnega, Gorenj in Rupe h Kranju zakrožena celota, ter dovolj močna občina, s katero bi se krile fara, šolska in katastrska občina. Prebivalci vasi Čirčiče so tudi že glasovali za Kranj in celo Stražišče se ne bi protivilo, če bi v celoti pripadlo k Kranju. Tudi Struževo je proslilo za sprejem v Kranj. Občinski odbor kranjski je prošnjo odbil. Struževčani so se pritožili na bansko upravo.

Če bo dovoljena še kaka sprememba, če bo odprt še kak izhod in če bo kranjska občina hotela poslušati glas ljudstva iz svojih okoliških vasi, ki je Kranju koristno, je izhod dvojen: ali naj Kranj prikljopi vse že v uvodu navedene okoliške vasi ter tako postane »veliki Kranj« s ca. 7000—8000 prebivalci, ali pa naj se okoliške občine združijo s sedežem v Kranju. To občino bi sestavljale vasi: Stražišče, Čirčiče, Huje, Klanec, Primskovno, Gorenje, Rupa, Struževo, del Gorenje Save, Druvolka in Orehek, in bi štela okroglo 4200 prebivalcev. Ta načrt bi seveda zahteval še mnogo podrobnejšega razmišljanja.

Kranjski občinski odbor stoji pred zgodovinsko odločitvijo, kako ustvariti moderni, bodoči, veliki Kranj. Pri sestavljanju novega Kranja naj se ne gazi ljudska volja, marveč naj se iskreno sodeluje z njo. Baš s tega vidika se nam zdi sedanja odločitev obč. odbora ponesrečena, ker pomeni začasno krpanje važne in neodložljive zadeve, katero je treba krepko in pravilno v jedru rešiti.

Koledar

Nedelja, 29. januarja (4. nedelja po Razglasenju Gospodovem). Frančišek Saleški, cerkveni učenik. Ponedeljek, 30. januarja: Martina, devica mučenica; Hiacinta, devica.

Novi grobovi

† Na Velikem Lipoglavem, župnija Lipoglav, je v petek, dne 27. t. m. mirno v Gospodu zaspal g. Janex Zupančič, posestnik in cerkveni ključar. Pogreb bo v ponedeljek, dne 30. t. m. ob 10 dopoldne. Vrlemu in vernemu možu večni mir in pokoj! Zalujočim naše iskreno sožalje!

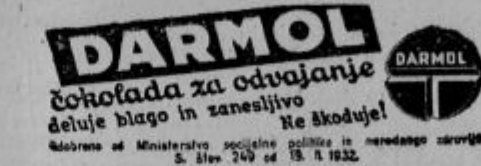
† V večah pri Ljubljani je včeraj umrl po mučni večletni bolezni tov. delavec g. Verhove Jernej. Pred vojno je bil v Nemčiji v raznih tvornicah. Po vojni pa je prišel domov, kjer je dobil službo v večki tovarni. Bil je dober delavec in priljubljen med tovariši ter je vedno bil zvest član naših organizacij. Naj v miru počiva!

Osebnosti

— Odlikovanje. Predsednik CSR Masaryk je odlikoval vseuč. prof. dr. Metodol Dolencu z redom Belega leva 3. razreda za zasluge, ki si jih je pridobil na znanstvenem polju in za kulturno zblizanje s Čehoslovaki.

— Finančni direktor dr. Ljudevit Valjavec odpotuje dne 29. t. m. službeno v Belgrad. V njegovi odsotnosti ga bo zastopal pomočnik finančne direktorja gosp. Sedlar Avgust, ki bo sprejemal stranke od 10 do 12 dnevno.

— Napredovanja pri pošti. V področju Dravske direkcije poste in telegrafa so napredovali sledeči poštni uradniki: V VI. skupino: Rakovec Ivan, Bajuk Anastazija in Novak Ivan v Ljubljani; Pilato Jurij, Hribernik Karel in Černovšek Jože v Mariboru; Brejc Avgust v Novem mestu in Oman Milan v Zireh. V VII. skupino: Fazzino Angela, Gavrilović Olga in Krasovec Ivana v Ljubljani; Belina Miroslav, Kandus Pavel, Kokošar Ciril, Reich Milan in Škerlj Dušica v Mariboru; Grobelnik Zinka in Rabič Marija v Celju, Lóske Bogomir

v Trbovljah in Čop Hilda v Kranjski gori. V VIII. skupino: Pipan Franc v Ljubljani in Sušteršič Mara v Grosupljem. V IX. skupino: Koevojn Iva v Ljubljani, Bernot Franjo v Mariboru, Gselman Leopoldina v Ptuj, Šafarič Avrelija v Konjicah, Lovšin Terezija v Sodražici in Gumilar Gizele v Rogoševcih.

Ostale vesti

— 75 let neumornega dela in trpljenja obhaja danes Franciška Pirnat iz Jarš pri Domžalah, daleč naokoli znana »Francelnova mama«. Rojena je bila dne 29. januarja 1858 iz staroznane Jakob Majdičeve rodbine v Sr. Jaršah št. 13. Mnogo je povedati iz svojega življenja, dasi ji je bilo življenje le trnjeva pot. Poročila se je že v 19. letu z Zibretovim Francetom iz Sp. Jarš, po poklicu kolarjem. Iz tega srečnega zakona se je rodilo 13 otrok, 3 so umrli, 10 otrok pa še živi, 5 jih je v Ameriki in 5 jih živi tukaj, vsi so pa dobro siturani in vzgojeni na trdni krščanski podlagi. Poleg sreče v družini pa sta si ustvarila s pridnimi rokami blagostanje ter napredovala, da sta si po preteku 10 let postavila lasten dom v bližnji rojstne hiše. Z ob časa gloda naprej, tako se je primerila, da je bilo posestvo Jakoba Majdiča na dražbi prodano, to sta kupila podjetna zakonca in tako je Jakova Franca, sedaj Francelnova mama, prišla nazaj na svoj rojstni dom. Ob njenem jubileju ji kličemo iz dna srca: Bog jo ohrani zdravo in čilo do skrajnih mej človeškega življenja.

— »Danica« v Zagrebu priredi drevi ob osmih Nestroyev burko »Utopljence« v Jeronimski dvorani. Trg kralja Tomislava 21. Mesto odsotnega Herforta bo govoril tov. Bohine.

— Višnja gora napreduje. Prošlo nedeljo, dne 22. t. m. je imelo Tujeko-prometno in olepevalno društvo v Višnjigori, ki je najstarejše društvo te vrste na Dolenjskem, svoj redni občni zbor. — Tega zbora se je udeležil v imenu banske uprave načelnik tujeko-prometnega sveta g. dr. Stirn, ki je ugotovil, da ima Višnjagora tako lepo pokrajinsko okolico, da naravnost kriti po tujskem prometu. Bodril je društvo, naj ne odneha kljub začetnim težkočam, katere je bilo treba tudi drugod prebruditi. Zborovanje je izvenelo v sklepu, delati vztrajno in neumorno, da stopi Višnjagora na ono mesto, ki ji na Dolenjskem po njenih naravnih lepotah pripada. Desno in levo Višnjegore, to je pri Sv. Duhu, na Gradišču in na Kuceljnu so kranjski pripravniki smučarski tereni, ki privabijo vedno več smučarjev. Zelo vedno vsako nedeljo se izkrcavajo v Višnjigori celi bataljoni modrih zimskih sportnikov, katere prevzema g. Jože Rus, tukajšnji sodnik, da jih kot neustrašiv in požrtvovalen vodja povede v belo kraljestvo. Lanskemu odboru je uspelo, čeravno je oral ledino, pridobiti celo letoviščarje iz Belgrada, ki so bili tako zadovoljni, da so prijavili tudi že za letošnji prihod. Za požrtvovalno delo je bila odstopivšemu odboru, posebno pa gg. Škufci Josipu, Dolencu Francetu in Seherju Jakobu izrečena zasluzena zahvala. V novi odbor so bili izvoljeni kot predsednik notar dr. Pehani, kot podpredsednik g. Škufca Josip, za tajnika g. Dolenc Franc, za blaginjičarko ga. Hötzel-Lehrmann Marija, za odbornike pa ga. Spitzer Marija in gg. župnik Vidmar Franc, Holmar Matej, Jaklič Franc Tomišč Gregor, Pakj Rudolf, Novljan Josip, Bernik Andrej in Volk Jože.

— Osebe, ki trpe na žolčnih in jetrnih boleznih, žolčnem kamnu, preobili tvorbi kisline in napadih protina, uredijo lenivo delovanje črev z rabo naravne »Franz-Josef«-grenčice. Može zdravniške prakse so se prepričali, da je »Franz-Josef«-voda zanesljivo in zelo milo učinkujoče salinično odvajalno sredstvo, ki se more priporočati tudi pri kilah, ranitvi črevesa in prostata-hipertrofiji. »Franz-Josef«-grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

— Kmet. radio-predavanja od 1. do 15. febr. Dne 2. febr. bo govoril zjutraj o travništvu (o oskrbovanju travnikov g. prof. inž. Turk Jakob, ravnatelj kmet. poskusne in kontrolne postaje v Ljubljani). Dne 5. februarja bo predaval g. inž. Lukman Franjo, banovinski kmetijski referent o napravi novih sadovnjakov, popoldne istega dne pa g. inž. Novak, šumarski banovinski referent o temi: »Kako varujemo gozdove«. Dne 12. febr. bo g. Zupan Martin, živinorejski referent, govoril o svinjerji, popoldne pa g. Pavlica Franjo, mlekarški strokovni učitelj o mlekarjskih zadrugah.

— Ometanje dimnikov. Iz Kamnika poročajo: Občinski odbor mesta Kamnika je na svoji predzadnji seji občirno razpravljal o novi uredbi banske uprave glede ometanja dimnikov. V tej je re-

† Župnik Peter Zadravec na zadnji poli

Pogreb rajnega g. župnika Petra Zadravca je zopet pokazal, kako slovensko ljudstvo časti svoje dušne pastirje. Kakor je »Slovenec« že poročal, je g. župnik umrl v ormoški bolnišnici. Tam je v četrtek dne 26. jan. ob 9 dopoldne njegovo truplo blagoslovil g. mgr. Ivan Vreže iz Maribora, nato pa je bilo v slovesnem mrtvaškem sprevodu v spremstvu 16 duhovnih sobratov prenečeno v mestno župnijsko cerkev v Ormožu, kjer so se vršile mrtvaške molitve. V cerkvenem nagovoru je orisal pokojnikovo življenje in delovanje velikonedeljski dekan, g. konz. svetnik Friderik Horvat, nakar je g. Josip Reharr, župnik ob Sv. Lenarta pri Veliki Nedelji, daroval za rajnega svojega prednika sveto mašo. Pogrebnihi svečanosti v Ormožu so se v velikem številu udeležili pokojnikovi bivši farani, župljani ob Sv. Lenarta pri Veliki Nedelji, ki so oskrbeli tudi prevoz zemeljskih ostankov svojega nekdanjega g. župnika na domače farno pokopališče. Nepopisno veličasten je bil ta sprevod ob Ormožu mimo Velike Nedelje k Sv. Lenartu. Poleg dolge vrste sank je spremljalo rajnega lepo število faranov pod vodstvom sedanjega svojega g. župnika. Pri Sv. Lenartu so bile ob pol 3 popoldne slovesne mrtvaške večerice, nato pa je g. mgr. Ivan Vreže v imenu peterih še živih kolegov svojemu tovarišu govoril zadnje slovo. Cerkev je bila premajhna, da bi mogla v njo vsa velika množica, ki se je s solznimi očmi poslavljala od preblagega svojega dušnega pastirja. Od cerkve se je razvil sprevod, kakoršnega Sv. Lenart morda še ni videl. V imenu učencev se je poslovil od svojega bivšega kateheta mariborski stolni kapelnik Janex Ev. Gašparič. Župan cvetkovski Jožef Lah se je v toplih besedah spomnil rajnega in pevcu so mu zapeli zadnje slovo. Zvečerilo se je, ko so začeli župljani ob Sv. Lenarta zapuščati pokopališče, kjer so pripravili zadnji zemski dom svojemu župniku. Naj počiva v miru!

Naročajte »Slovenca«!

Mariborske vesti:

Slika gosp. in moralnega življenja

Menične in imovinske pravde so narasle — Tudi ločitve Manj kriminala

Maribor, 28. januarja.

Na prvi pogled suhoparne številke; toda v sebi nosijo nekaj barometra javnega življenja, ki drastično označuje razpletke in zapletke gospodarskega, moralnega in kriminalnega življenja. Tako smo imeli v preteklem letu pri tukašnjem civilnem kot trgovskem sodišču 1027 meničnih tožb napram 791 v letu 1931. Med temi 1027 meničnih tožbami je bilo 5 takih, ki so se tikale zneskov nad 125.000 Din. Značilno je, da je bila v 104 slučajih dana rešitev ugovorov proti vloženim meničnim tožbam. Ta fluktuacija gospodarskih odnosov se nadalje izpričuje ob drugih številkah, ki nam jih podajajo razne imovinske pravde. Tako smo imeli v preteklem letu 1330 pravnih v imovinskih zadevah napram 1148 v letu 1931, torej narastek za 15%! Pač pa je bilo napram letu 1931 manj tožb v trgovskih zadevah. Bilo jih je v letu 1932 19 napram 44 v letu 1931, torej v preteklem letu za preko 50% manj.

Nivó moralnega življenja, zlasti v kolikor se tiče zakonskega življenja, osvetljujejo številke, ki se tičejo izrečenih sodb v zadevah ločitve zakona. Takšnih sodb smo imeli v preteklem letu pri tukašnjem okrožnem sodišču 50, dočim je bilo takih sodb v letu 1931 izrečenih 35, t. j. za približno 30% več. Med temi 50 ločitvenimi sodbami je bilo

28 nesporazumnih, 15 sporazumnih, v štirih slučajih smo imeli razvezo zakona, v treh ločitvenih sodbah pa je šlo za neveljavnost zakonske zveze. Precej žarko luč na vse to življenje pa meče okolnost, da je naraslo v preteklem letu celo število ložb na izpodbijanje zakonskega rojstva. Takšnih ložb smo imeli 10, dočim so bile v letu 1931 le 3.

Kriminala pa je bilo po številkah sodeč manj v preteklem letu kakor 1931. Pri tukašnjem okr. kot kazenskem sodišču je bilo namreč v letu 1932 1366 kazenskih slučajev napram 3939 v letu 1931. Obtožnic je bilo vloženih 389 napram 2178 v 1931. Pri teh obtožnicah je državno pravdnštvo obtožilo 1196 oseb napram 2538 osebam v letu 1931. Obsojenih je bilo 922 oseb napram 640 v letu 1931, pred sodnikom poidecem pa 410 (1785 — v letu 1931). Tiskovnih slučajev se je obravnavalo 6. Seveda te izkazane številke pri kazenskem oddelku ne podajajo točnega dejanskega stanja, ker so po novem izločeni iz področja okrožnega sodišča vsi slučajni razžalitive uradnih oseb, ki so se prenesli na okrajna sodišča.

Vsi ti moralni, gospodarski in siceršnji defekti v našem življenju povzročajo iz vidika gornjih števk okromno posla sodnikom in sodnim uradnikom, ki morejo vse te izdatno narasle posele obvladovati edino z vzorno pridnostjo in marljivostjo.

Prezvr. g. knezoškofu dr. Andreju Karliću je po silno kritičnem preteklem torku odleglo. Od srede dalje se mu počel vidno vračajo. Po človeški sodbi je Prezvršeni za sedaj izven nevarnosti. Za današnjo nedeljo je odrejena zanj po vsej škofiji molitvena ura pred Najsvetejšim.

P. Klara Rottmanna poslednja pot. Včeraj popoldne so pokopali blagopokojnega p. Klara Rottmanna. Po udeležbi vseh slojev prebivalstva se je videlo, kako zelo so ga cenili in spoštovali v vseh krogih mariborskega prebivalstva. Pogrebne molitve je opravil v frančiškanski cerkvi, prevz. pomožni škof dr. Ivan Tomažič in je ob tej priliki spregovoril pretresljive poslovilne besede, v katerih je orisal plemenit značaj pokojnega patra. Bogoslovci so zapeli žalostno »Nad zvezdami in nato se je iz bazilike Matere Milosti razvil veličasten spreved, ki ga je vodil pomožni škof g. dr. Tomažič in v katerem so se poleg številne duhovščine uvrstile tudi razne cerkvene in prosvetne organizacije frančiškanske župnije, Krščanska ženska zveza z zastavo, šolske sestre, katerim je bil rajni dolgoletni pridigar in spovednik, pa tudi sestre usmiljenke in velika množica ljudi, ki so stopale za krsto do frančiškanskega pokopališča na Pobrežju, kjer so bile potem še zaključne nagrobne molitve; poslednje slovo, ki ga je govoril pokojnemu vsepovsod priljubljenemu patru Klaru, škof dr. Ivan Tomažič. Naj ostane pokojni p. Klar vsem Mariborčanom v trajnem in svetlem spominu.

Lep znesek so že nabrali. Da je človekoljubna akcija naše agilne Protituberkulozne lige za zgradbo azila za tuberkulozne v Mariboru našla v najširši javnosti dober odziv, dokazuje najbolj lep uspeh, ki ga ta plemenita akcija beleži že sedaj. Do vključno petka se je nabralo Din 11.953, torej skoro 12.000 Din in to vključno temu, da se je pobiranje pričelo šele 10. t. m. Vidimo, da je naša javnost pripravljena podpirati stremljenja, ki imajo človekoljubne namene. In prav tako! Lepa akcija naše lige vsekakor zasluži, da jo vsi podpiramo po svojih močeh.

Ljudska univerza. Jutri v ponedeljek zvečer predava dr. Henrik Tuma iz Ljubljane o beneških Slovincih. — V petek, dne 5. febr., pa predava ga. Copejand, lektorica na ljubljanski univerzi, o temi »škotska, moja domovina«.

Novi župani v mariborskem okraju. V Cirknici pri St. Ilju je bil razrešen županske službe Ignacij Simonič. Na njegovo mesto je bil imenovan veleposestnik Ivan Može. — V Jazunini je mesto Franca Šparla postal župan J. Črnko. — V Voseku pri Sv. Marjeti pa je bil imenovan za župana na mesto Fr. Čepa, ki je že nad 50 let vodil županske posle, poštar in vpkopjeni orožnik Anton Šuman. — V Selnici ob Dravi je prevzel županske posle I. Verdonič na mesto Martina Hernaha.

Ljudski oder. V nedeljo, dne 11. febr. ob 20 uprizori v dvorani Zadržno gospodarske banke igro »Rodilna«, delo pisatelja Hansa Watzlika, ki tvori s Francem Werflom in Maksom Brodom takozvano praško skupino noskih pisateljev.

Koncert v prid revnim in bednim. Tudi letos se bo vršil velik koncert v prid Pomožne akcija kakor lansko leto. V petek zvečer je bila na magistratu seja, ki so se je udeležili poleg župana dr. Lipolda in podžupana Golouha ravnatelj dr. Tomišek, ga Maistrova, dr. Lipoldova, Baumanova, Aščičeva, Brandlova, ravnatelj Hladek Bohinjski in pevovodja Horvat. Koncert bo v torek, dne 7. februarja v veliki unionski dvorani, naslednjega dne pa bo poseben koncert z istim sporedom za srednješolsko dijaštvo. Sodelovali bodo vsa pevška društva, razen tega ga. Brandlova in vojaška godba.

Smetanova in Orožnova ulica — ena ulica. Mestni občini se je posrečilo ugodno zaključiti pogajanja za podaljšanje Smetanove ulice v Orožnovo. Med prizadetimi strankami — hišnimi posestniki in mestno občino se je dosegel sporazum v tem smislu, da se izvrši zamenjava hiš z občinskimi na področju, ki pride pri tem v poštev. Na tak način ne bo imela mestna občina posebnih stroškov za nakup in bodo edini in največji stroški sestojali v ureditvi cestišča samega. Tozadevni načrt je že dogotovljen in je upati, da se bodo še letos pričela gradbena dela, kar bo prebivalstvo omenjenega dela mesta prav topla pozdravilo.

Velik naval ljudi je k predstavam krasnega filma »Alpski raj«, ki se do vključno dne 31. t. m. predvaja v tukašnjem Grajskem kinu. Smuk, zimsko veselje in druga v izobilju.

Cene kvišku. Na včerajšnjem velikem trgu so cene mesu in slanini precej poskočile. Slaninarji so pripeljali na 35 vozeh 103 svinje. Na perutinarskem trgu, kjer je bilo okoli 200 komadov na izbiri, so bile cene kakor pretekli teden, dočim so sadju in zelenjavi nekoliko padle. Na trgu so prišli štirje z jabolki naloženi vozovi in so se prodajala jabolka po 2.50 do 4 Din za kg, hruške po 6 do 7 Din za kg. Na senenem trgu je bilo 5 vozov sena in dva voza otave.

SK Marston. Danes izlet v St. Ilj. Zbor ob pol 14 v Tomažičevem drevoredu s smučkami in sanmi.

Smrt kosi. V soboto zjutraj ob pol 5 je umrl v dr. Fran Rosinovi ulici 13 v 61 letu starosti inženjer Czermitzky Ferdó. Pogreb bo v ponedeljek ob 10 dopoldne iz mrtnišnice na pokopališče v Studencih. Njegovi dušni vočni mir, žalostim svojem pa naše sožalje.

Mestni očetje razpravljajo o proračunu. V torek, dne 31. t. m. je proračunska seja občinskega sveta s pričetkom ob 18 v mestni posvetovalnici. Pred razpravo o proračunu je na dnevnem redu tudi poročilo mestnega župana.

Sezona v polnem teku. Dne 5. febr. se prične v Rimskem vrelcu smučarski tečaj, ki ga prireja Mariborski smučarski klub. Isti klub organizira s pričetkom dne 1. febr. smučarski tečaj v Konjicah. Zgoraj pri Pohorskem domu pa se v vožboja številni udeleženci smučarskega tečaja. Vse informacije daje MSK, Jurčičeva ulica 8 ali »Puntnik«.

Gospodinjstvo šolo lahko dobimo v Maribor. Svoječasno poročali o nameri, da se gospodinjstva šola iz Starega Futoga premesti v Maribor. Ker pa mestna občina ni imela primernih prostorov, se ta načrt ni mogel izpeljati. Pač pa bi bila sedaj na razpolago vila »Mirni dom« na Tržaški cesti, ki bi bila za ta zavod zelo primerna. Upati je, da se bodo pogajanja za prevzem omenjenega poslojja ugodno zaključila in da pride Maribor saj do majhne kompenzacije, za vse velike izgube, ki so zadeli naše mesto s preselitvijo kontrole dohodkov, ukinitvijo oblasti itd.

Tržne zadeve. V petek zvečer je imel svojo sejo mestni tržni odsek. Med drugim se je sklenilo, da se bo odškodnina za stojnice zaračunavala po novem načinu, ker se je doslej precej neracionalno pobirala. Razen tega je obrtni referat začel strogo izvrševati predpise obrtnega zakona. Tako ne bodo smele več sirske stojnice obratovati med 12. in 14. uro.

V pol dneva most čez Dravo. Precejšnje zanimanje je vzbudilo delo, katerega se je lotil danes dopoldne znani brodar Merdavs v Melju. Ker je voda na desnem bregu Drave precej plitva, radi česar ni mogel pristati s svojim člnom, si je brodar Merdavs znal hitro pomagati, zbral je skupaj kole in drug potreben les ter v teku pol dneva napravil 20 m dolg mostiček, ki omogoča sedaj pristaneč s brodom na desnem bregu Drave, dočim je struga na desnem bregu tako globoka, da omogoča nemoten pristaneč na dosedanjem mostičku. Ljudje so z velikim zanimanjem opazovali delo, ki je šlo brodarju Merdavs izredno naglo od rok.

Nova cestna dela. S pomočjo fonda za podporo brezposelnih bodo kmalu začeli graditi novo cestno zvezo Sv. Jakob v Slov. goricah preko Poličke vasi v St. Ilj; nadalje bodo preložili hud cestni ovinek pred vhom v vas Fram. Tudi bodo začeli s tlakovanjem ceste od Pesnice v Dobrenje. Na Huma pri Sv. Petru pa so odprli velik kamnolom za tlakovanje ceste Sv. Peter — Ložane.

Pojasnjene vplodne tatvine. Policiji se je posrečilo priti na sled storilecu, ki je svojčas izvršil vplodno tatvino v sobi natarakice gostilne Koštomaj, kateri je odnesel okoli 10.000 dinarjev gotovine, hranilno knjižico in nekaj zlatnice, ter v podstrešne prostore dr. Zorjanove hiše v Majstrovih ulici. Precej odnesenega blaga so namreč našli pri Mariji V., ki so jo aretirali, dočim je soosumljenec Josip F. pobegnil.

Rokoborba! V soboto, dne 4. febr. ob osmih zvečer bo v dvorani Zadržno gospodarske banke nastop maratonskih rokoborcev, ki se preizkusijo z najboljšimi rokoborci zagrebške »Spartec«, ki so v svojih kategorijah pri nedavnem tekmovanju za državno prvenstvo odnesli prva oziroma vodilna mesta. Je to prva težkoatletska prireditev v tej sezoni in med prijatelji te sportne panoge že sedaj ngibajo, kako...

Grozilna pisma... Včeraj so prepeljali v Maribor nekoga približno 40 letnega čevljarja iz področja mariborskega državnega pravdnštva ter ga izročili ravnateljstvu »Hotela Hohnjec« v oskrbo. Mož je odlični osebi in sicer okrožnemu zdravniku dr. I. V. pisal grozilno pismo, v katerem mu pisec grozil s povzročitvijo škode in streže po življenju. V pismu zahteva, da se na določenem mestu zadoži 1000 Din v kuverti. Dr. I. V. je sicer zložil na dotično mesto kuverta, ki pa je bila prazna. Istočasno sta se v bližini skrila dva orožnika, ki se jima je posrečilo dognati identiteto prisilca, ki je prazno kuverta dvignil. Izkazalo se je pozneje, da ima dotični izsiljevalec na vesti še slučaj požiga in tatvine.

DR. MIHAEL OPEKA: Nove pridige za nedelje in praznike: Raztreseno klasje 34 govorov (do sedaj je izšel 1. del — 17 govorov). Cena nevezanemu zveku je Din 24.—, polplatno Din 32.— Založila Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani

Celje

Za Martina Krpana, ki ga uprizore danes popoldne na odru Ljudske posojilnice že vsem dobro znani igralci, vlada v Celju veliko zanimanje. Tisti, ki imajo vstopnice rezervirane, naj jih vzamejo do 12 dopoldne pri dnevnih blagajni. Blagajna je odprta od 9 do 12 in 2 naprej.

O vijolinistu Miranu Vihru so prinašali inozemski listi ob njegovem koncertiranju izven naših meja najlaskavejše strokovnjaške ocene. Njegovo igro so kvalificirali tako, kakor v resnici zasluži. Takoj ob prvem nastopu pred inozemsko glasbeno kritiko je že pri prvem svojem koncertu žel nepriatransko in popolno priznanje vseh vrlin polnokrvnega umetnika. Inozemska kritika vzpojeja njegovo igro z gosliči blestečih imen. Pokazimo tudi mi v sredo, dne 1. februarja t. l. v dvorani Celjskega doma, da je Miran Vihar naš umetnik. Spremlja ga naša odlična pianistinja gospa Mirca Sancinova.

Predavanje o sodobnem francoskem romanu. V petek zvečer je predaval v mali dvorani Narodnega doma gosp. Warner lektor francoskega jezika na zagrebški univerzi o sodobnem romanu. V svojem predavanju se je gosp. predavatelj omejil na sodobne francoske pisatelje, ki obravnavajo v svojih spisih tuje dežele. Predavanje je bilo dobro obiskano in so bili poslušalci gosp. govorniku za njegovo izredno zanimiva izvajanja zelo hvaležni.

Neveste in ženini iz Celja in okolice

imajo letos izredno priliko da si nabavijo vso halo in ručno manufakturno blago pod zelo ugodnimi pogoji.

Tvrda Valentin Hladin v Celju,

poleg Marijine cerkve, si je nabavila veliko množino svežega in močnega blaga za razna ženska in moška oblačila. Ze itak nizke cene je ponovno znižala, v kolikor je to bilo mogoče. Vsled tega smo v položaju, Vam vljudno svetovat, da si govorite pred vsakim nakupom ogledate n.ogovo za ogo, ker smo prepričani, da boste vsestransko zadovoljni.

Umrla sta: Vollscheegg Antonija, 69 let, vdova po dr. Z. nadveterinarju. Pogreb bo danes dopoldne ob 11 iz Aleksandrove ulice št. 4. — V javni bolnišnici je umrl Grabar Anton, 52 letni brezposelni zidar, brez stalnega bivališča.

Obč. zbori. Krožek mestnih uslužbencev in upokojenecv v Celju bo imel svoj redni letni občni zbor z običajnim dnevnim redom dne 5. februarja t. l. ob 9 dopoldne v posvetovalnici na magistratu. — Zveza privatnih nameštencev Jugoslavije, podružnice Celja, bo imela dne 3. februarja t. l. ob 8 zvečer v restavraciji v Narodnem domu redni občni zbor. — Podporno društvo za revne otroke v Gaberju ima redni občni zbor dne 5. februarja ob 2 popoldne v prostorih gostilne Permozer v Gaberju.

Občinska seja občine Celje-okolica. V petek zvečer se je vršila v posvetovalnici na Bregu seja občine Celje-okolica. Sprejet je bil pravilnik za pobiranje občinske trošarine. Po tem predlogu se kaznuje s 5 kratno trošarino vsak, kdor bi brez prijave prodajal trošarini podvržene predmete. Občinski odbor se je izrekel za krajevno potrebo za izvrševanje gostilniške obrti, za katero je zaprosila Malej Frančiška na Spodnji Hudinji. Dve enaki prošnji sta bili odklonjeni. Med raznimi predlogi je poročal župan, da bo mogla občina, da uravnovesi proračun, plačati to leto od šolskega posojila samo obresti in nič kapitala. Dalje je bilo sklenjeno, da se prepove drsanje in sankanje po javnih cestah in potih. Sklenjeno je bilo tudi, da se odstranijo brzojavni drogi v Gaberju. Občinski odbor odklanja vzdrževanje ceste na Bregu. Prostovoljnemu gasilnemu društvu v Gaberju se dovoli prostor poleg gasilnega doma za ambulanco. Končno je gosp. župan še poročal, da se vrši v ponedeljek na magistratu seja širšega odbora pomožne akcije, na katerem se bo razpravljalo o ukinitvi skupne pomožne akcije za mesto in okolico. Odbor je bil mnenja, naj se dela nato, da se skupna akcija vzdrži še nadalje. Na predlog gosp. Piška je bilo sklenjeno, da se bo posipala cesta v Medlogu mimo Joštovega mlina.

Stara vzeljana industrija mlečnih izdelkov odda zastopstvo s pravico samoprodaje za Celje in okolico. Prednost imajo solidne trgovske firme. Ponudbe pod »Zastopstvo«, na podružnico »Slovenca« v Celju.

CYANIK najučinkovitejši plinski strup za pokončavanje lisic in drugih roparic, nadalje novo došli sveži struhnin se dobi stalno v STRUP drogeriji SANITAS Celje ali pa v Ljubljani na Dunajski c. 5

Slovenska Bistrica

Poroča. Podpredsednik našega prosvetnega društva g. Anton Breznik, upravitelj Pongračevega posestva v Kovači vasi, se je poročil z gđ. Glavico Kristino. Iskreno čestitamo! Smučarski tečaj se bo pričel v sredo 1. februarja in bo trajal dva dni. Tečaj se bo vršil v Slovenski Bistrici in sicer za odseke Slovenska Bistrica, Smartno na Pohorju in Črešnjevec. Vodil ga bo g. Rudi Škamljec iz Maribora. Ker so določene okrožne smučarske tekme že za 19. februar v Framu, se moramo pridno pripraviti.

Zalec

Prosvetno delo. V nedeljo, dne 29. jan. otvorili naše Prosvetno društvo v Zalcu z lepo predstavo svoje delovanje. Po precej dolgem odmoru smo zato tembolj oživljeni vstali iz trdnega spanja. Z velikim zanosom smo šli na delo naše prosvete. Ledina je bila trda, toda mlade moči premagajo vse. Nismo se ustrašili moderne igre, misterija »Slehernika«, ki bo marsikomu povedal in razkril pravo vsebino njegovega življenja. S »Slehernikom« stopamo danes prvič pred občinstvo, da mu zraven vsakdanjih dramatično nevednih in nezgodnih predstav nudimo tudi nekaj misli o smislu življenja. — Otvoritev predstave je po večernih okoli treh pri g. Hodnik. Prijatelji resnega dela vljudno vabljeni!

Dolly milo

Lavendel, Buttermilk, Idol, Chypre so najboljša za negovanje lica

Ruse

Zlata poroka. Danes je 50 let, kar sta si pred altarjem ruske Matere dala roke za skupno življenje kmetski sin Karel Harič in kmetska hči Terezija Svajger; oba sta rojena v Smolniku. Po tej poroki sta se združili dve lepi kmetiji na Smolniku, Pajnikova in Arlova. Nevesta je takrat dopolnila komaj 17. leto starosti. S skrbnim in razumnim gospodarstvom sta dvignila blagostanje v svoji hiši. Bogu sta dajala, kar je božjega, pa tudi za bližnjega sta imela odprte roke, prijazno besedo za tuja, dober prigrizek za prijatelja, tečen dar za reveža. Oba sta še bila in zdrava. Prihodnja srečo bosta pomaloma zlatoporočena s svojimi otroci in vnuki k Mariji smolniški, da se tam zahvalita Bogu in Mariji za vse prejele dobrote dolgih 50 srečnih let. Bog živi in ohrani zlatoporočena še mnogo, mnogo let!

Ruski ženini in ruske neveste bočejo v letošnjem pustu popravili lansko zamudo. Več hiš se pripravljajo na poroko, nekatere bolj na tihem, druge bolj občito. Pa kaj hočeš, ko se pa v Rušah vse zve. Še najboljšemu prijatelju se smeš zapusti skritih tajn svojega arca; ena besedica zadostuje in izdan je ves tvoj načrt. Toda, saj jim ne želijo nič hudega, ampak samo nebesa na zemlji in srebro v zakonu. Mnogi najdejo v kritiki tuje poroke tudi majhno tolažbo, ker bi tudi sami radi romali pred altar, pa zdaj še ne morejo. In teh je še več kot ženinov in nevest. Prva letošnja poroka je bila na Smolniku v smolniški cerkvi, poročena sta bila plainca Dolinšek Jože in Marija Valenti, poročal je gospod prof. dr. Jehart.

Kamnik

Pogreb Maksa Zargija. V petek popoldne smo spremili k večnemu počitku na pokopališču na Zale prerano umrlega trgovca g. Maksa Zargija. Smrt g. Zargija, enega najbolj agilnih javnih delavcev iz vrst našega meščanstva, je vzbudila povsod splošno obžalovanje in globoko sočutje, kar je dokazal tudi pogreb. Za krsto, pred katero so nosili 10 velikih vencev in celo vrsto šnkov, so za težko prizadetimi svojci in sorodniki so stopali zastopniki vseh kamniških uradov, korporacij in društev ter dolg spreved občinstva. Ob odprtem grobu se je poslovil od blagega pokojnika dekan g. Matej Rihar, pevi društva »Kamnik« pa so mu zapeli v slovo treje žalostnik. Naj mu bo ohranjen blag spomin!

Trošarina na Spirit bo ostala še v naprej 10 Din na liter in ne samo 5 Din, kakor je bilo rečeno na proračunski občinski seji. Francoski krožek prav živahno deluje. Čitalnica krožka je odprta vsak torek, petek in nedeljo od 15 naprej. Člani, katerih je nad 30, imajo na razpolago en dnevnik, en tednik in več revij. Tečaj za začetnike bo vodil g. Lesawitzky, kateremu naj se interesenti čim prej prijavijo.

Proti zaprtju in hemeroidom, motenju v želodcu in črevih, oteklini jeter in vranice, bolečinam v hrbtu in križu, je krasno sredstvo naravna »Franz-Josef« grenčica, večkrat na dan zavžita. Zdravniške preizkušnje pri obolenjih spodnjih delov telesa so dognale, da učinkuje »Franz-Josef« voda zanesljivo razkrajajoče in vselej milo odvajalno. Franz-Josef« grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Kostanjevica

Prosvetno delo tuk. Kat. izobr. društva zelo dobro napreduje. Dalo nam je v tej seziji že par lepih in odličnih nastopov; posebno se je odsek moško odrezal preteklo nedeljo. Vprizorjena je bila duhovno bogata igra: »Trije Kraljci«. Odsek vodi naš neumorni g. kaplan Janez Hafner, ki je znal tudi te težki igri dati pravo usmerjenjo in pravo razumevanje. Vsak igralec je rešil svojo vlogo odlično in dal iz sebe v glavnem vse, kar je mogel. Posebno Tinče, Jurca, Grega in hudič, so pokazali, kaj zmore podeželski oder pod spretnim vodstvom. Za tako lepo delo in trud je sledilo tudi plačilo; dvorana je bila nabito polna, tako da so nekateri morali oditi. G. režiser Janez Hafner je pred igro očrtal in razložil vsebino in pomen igre; naši vrli pevi pod vodstvom g. Gorenška so pa zapeli pred in po igri par lepih pesmi. Prihodnja novost bo: »Dva tičkas« in »Slehernik«, za kar vlada že sedaj veselo zanimanje.

Dev. Marija v Polju

Pokopali smo v petek tovarniškega delavca g. Jožeta Krmeca iz Zaloga. Pokojni je dalj časa bolehal. Bil je 64 let star in skozi 44 let v večki papirnici. Naj počiva v miru! Radi ponovnega obolenja za davico je v dveh razredih uklinjen pouk na tuk. šoli. Jutri ob 8 zvečer bo v domu prosvetni večer. Poleg drugega bogatega vzporeda bo tudi zanimivo skioptično predavanje g. Janeza Jaha: »Okrog Pašterice pod Vel. Klekoma«.

Letos poteče 150 let, odkar je bila ustanovljena naša fara. Kot prvo slavnost na ta pomembni jubilej bomo imeli v maju sv. misijon, katerega bodo vodili gg. luzaristi iz Ljubljane. Težke čase preživljajo tudi naši obrtniki in kmetje. Radi davčnih zaostankov je bilo 28-tim zarubljeno razno blago in zadnje dneve z avtomobili odpeljano v Ljubljano.

Darujte Vincenčijevi konferenci za podpiranje revežev in brezposelnih, ki se dnevno oglašajo, prosoč podpore. Pomoč je nujno potrebna.

Oblastveno dovoljena razprodaja

vse vrste manufakturnega blaga izpod nabavne cene pri Oblačilnici »Ilirija« Mestni trg 17/1, Ljubljana

Za reorganizacijo našega lesnega gospodarstva

Ljubljana, 28. januarja.

V zmislu sklepa zadnje plenarne seje je sklicala zbornica trgovsko-obrtno konferenco, ki naj bi razmotrivala o položaju našega gozdnega gospodarstva in o izvozu lesa kot glavni pridobitni panogi Slovenije. Konferenca se je vršila danes dopoldne. Udeležili so se zastopniki lesne industrije in trgovine iz vseh krajev naše banovine, zastopniki šumskega združenja ter predstavniki oblasti, med njimi direktor šumske uprave g. ing. Božič, zastopnik Ravateljstva državnih železnic g. Gregorka, predsednik sekcije šumskega združenja g. ing. Lenarčič ter še mnogo drugih uglednih predstavnikov slovenskega lesnega gospodarstva.

V imenu predsedstva Zbornice za TOI je pozdravil in vodil konferenco generalni tajnik g. Ivan Mohorič. V uvodnih besedah je poudaril, da ima konferenca nalogo, da postavi program del na niz gospodarskih akcij, ki so potrebne da se v tej, za našo banovino gospodarsko tako važni stroki, položaj zboljša in lesna kupčija poživlji. Vprašanja, ki jih je treba v ta namen razmotrivati, se dele v dve skupini:

V ukrepe, da se uredi privatna in javna in ponudba, in v ukrepe administrativnega značaja. Vsa ta razmotrivanja je zbornica razdelila na štiri referate, ki bodo dali temelj za nadaljnje razgovore. Slovenskemu lesnemu gospodarstvu je položaj občutno otežen s tem, da je pri vsaki akciji skoraj izolirano. Interesni v drugih banovinah ne poznajo moči slovenskega lesnega gospodarstva in ga tudi ne priznajo. Na anketah, ki so se vršile drugje, smo se morali dokaj trditelj, da smo prišli do primernega upoštevanja. Vrok leži zato v glavnem v tem, ker je naše lesno gospodarstvo razdeljeno v tisoče gospodarskih edinic, ki vsaka zase sicer malo pomeni, kot celota pa predstavlja obseg, ki daje našemu položaju brez dvoma značaj važnega faktorja ne samo za gospodarstvo naše banovine, ampak za gospodarstvo vse države. G. Mohorič je nato govoril o raznih akcijah, ki jih je izvedla zbornica za zaščito in pospeševanje slovenskega lesnega gospodarstva, kakor tudi o poteku konferenc in pogajanj z drugimi državami, v kolikor so se le-ta tikala izvoza našega lesa.

Samo na eni konferenci je nemogoče sestaviti program vseh potrebnih akcij. Zato naj se na današnji konferenci osnuje odbor, ki bo podrobneje predelel predloge, ki bodo podani na današnji konferenci in ki naj postane tudi v bodoče v stalni akciji za zaščito in obrambo interesov našega lesnega gospodarstva.

Padanje lesne trgovine

Po poročilu g. Mohoriča je podal občutno poročilo o položaju našega šumarstva g. Ernest Hieng. Iz njegovega poročila posnamemo, da je že leta 1923 dobila lesna trgovina in industrija za izvožen les iz Slovenije deviz v vrednosti 250 milijonov dinarjev, kar je odgovarjalo naravnemu dorasku naših gozdov ter tvorilo stalno rento, na katero je lahko računal naš gozdni posestnik, trgovec in delavec. Cena lesa je padla v zadnjih letih tako, da dosega komaj 40 odst. predvojnje zlate paritete. Na manualno delo pride približno 30 odst. prodajne vrednosti. Ko smo še leta 1923 dobili iz inoemstva 250 milijonov za izvožen les, so naši delavci pri tem zaslužili 75 milijonov dinarjev; lani pa smo izvozili le še za 80 milijonov lesa in odpadle torej na delavstvo le še 24 milijonov. Te šte-

Gnojilni poskusi

Da pokaže našim kmečkim gospodarjem uspešnost fosfatnega kalijevega in dušikovega umetnega gnojenja na travnikih, namerava izvesti Kmetijska poskusna in kontrolna postaja v Ljubljani letos na spomlad 150 do 200 štiriparcelnih travniških gnojilnih poskusov v izmeri 1000 do 2000 m². Kdor ima na vidnem kraju primeren travnik, sposoben za umetno gnojenje, in tudi resno voljo za izvedbo poskusa, naj travnik prijavi ustno ali pisмено do 15. februarja t. l. Kmetijskih poskusnih in kontrolnih postaj v Ljubljani, Trševa cesta 38. V prijavi naj vsakdo navede ploskovne mere travnika ter njegovo lego in kakovost.

Potrebna umetna gnojila bo dala postaja poskusnikom brezplačno na razpolago; delo v zvezi s poskusom pa bo moral opraviti poskusnik sam.

Omenjene travniške gnojilne poskuse bo delala postaja le na zemljiščih svoje teritorialne pristojnosti, to je v bivši ljubljanski oblasti in srezu celjskem.

Redni občni zbor »Obrtniške samopomočje, reg. pom. blag. v Ljubljani, se bo vršil v nedeljo, dne 12. februarja 1933 ob 9 dopoldne v posvetovalnici Zbornice za trgovino, obrt in industrijo, Beethlova ul. 10 (pričelje, desno), s sedečim dnevnim redom: 1. Pozdrav in poročilo predsednika. 2. Ciljanje zapisnika zadnjega obč. zbora. 3. Poročilo blagajnika in revizorjev. 4. Sprememba in potrditev pravil. 5. Nadomestna volitev za dva namestnika odbornikov. 6. Raznoterosti in predlogi. — Če bi občni zbor ob napovedani uri ne bil sklepen, se bo vršil pol ure pozneje na istem prostoru, ne glede na število članov. — Odbor.

Borza

Dne 28. januarja.

Denar

Curih. Pariz 20.18 London 17.51. Newyork 517. Bruselj 71.90. Milan 26.45. Madrid 42.40. Amsterdam 207.85. Berlin 123. Dunaj 72.67.5 (59.60) Stockholm 95.10. Oslo 89.80. Kopenhagen 87.80. Sofija 3.75. Praga 15.31. Varšava 57.90. Atene 2.90. Carigrad 2.48. Bukarešta 3.085.

Vrednostni papirji

Dunaj. Don. sav. jadr. 69.20. Mundus 54. Alpine 12.95. Trboveljska 19.25. Leykam 1.10.

Žitni trg

Chicago. Pšenica: marec 47.375, maj 47.5, julij 48.5. Koruza: marec 26.625, maj 28.125, julij 29.375. Oves: marec 17.125, Winnipeg pšenica: jan. 46.5, maj 47.375 junija 48.5.

Novi Sad. Pšenica: bačka okol. Novi Sad, srednje, gornja potoka 232.5—235, bačka oko. Sombor 230—232.5, banaška gornja 230—232.5, južno 227.5—230. Koruza: bač. srem. garant. 73—75, pro marec, april, maj 82.5—85; banaška garant. 72.5—74, bač. srem. sušena 84—86. Moka: bač. ban. Og. Ogg 355—370, 2 235—350, 5 815—825, 6 280—290, 7 195—205, 8 95—100. Fižol: bač. srem. beli 2% 117.5—120. — Ostalo neizpremenjeno. Tendence mirna. Promet 81 vagonov.

vilke jasno pričajo, da je položaj v našem lesnem gospodarstvu tako za gospodarje, kakor tudi za gozdne delavce katastrofalen. G. Hieng je nato v izrpnem referatu orisal položaj našega lesnega izvoznika na inozemskih trgih, zlasti v Franciji, v Grčiji, Egiptu in Spaniji.

Konferenca pod okriljem Zveze narodov

Po poročilu g. Hienga je sledilo poročilo g. ing. Lenarčiča o delu mednarodnih konferenc za ureditev izvoza lesa. Poročal je o poteku in rezultatih lesnih konferenc v Lyonu, Rimu, Bratislavi, Varšavi in Parizu. Odločen preokret v smeri organizatorne reorganizacije je prinesla konferenca ekspertov pod okriljem Društva narodov v Zenevi. Društvo narodov je s tem podčrtalo ogromni pomen gozda in lesa v mednarodnem gospodarstvu. Razprave na konferenci so pokazale pola k rešitvi najtežjih problemov, ki so v zvezi z lesnim gospodarstvom potom mednarodnih dogovorov. Velikega pomena za ureditev celega kompleksa teh vprašanj je bila tudi konferenca v Milanu, ki se je vršila meseca novembra p. l.

Ob koncu svojega izrpnega referata je g. ing. Lenarčič poudaril, da se danes ne smejo izgrajvali interesi enega napram drugemu. Podrediti se mora vse in vsakdo samo enemu cilju, ki stremi za rešitvijo in ohranitvijo našega narodnogospodarskega obstoja.

Železniški tarifi

Sledilo je poročilo o lesni industriji in tarifni reformi. Poročilo o tem predmetu je podal tajnik g. Gorjup, ki je govoril o poteku pogajanj v tarifnem odboru in o novem načrtu za revizijo železniških tarif. Tarifni odbor, ki je razpravljal o novi tarifi v dneih 28. do 30. decembra 1932, je prišel do zaključka, da bi imelo predvideno povzročanje prevoznih tarif za povprečno 30 odst. katastrofalne posledice za naše gospodarstvo. Odbor je sestavil in obrazložil memorandum, katerega je posebna deputacija izročila prem. ministru. O tej spomenici se vršilo sedaj poznanja s prometnim in finančnim ministrstvom v cilju da se primanjkljaj železniške uprave krije iz drugih sredstev in ne z zvišanimi tarifami.

Nato je poročal g. ing. Joško Kobi

o organizaciji izvoza.

Po obsežnem historijatu tega vprašanja je govoril o osnovanju centralne organizacije za vso državo, ki naj jo tvorijo vse pokrajinske centralne organizacije lesne trgovine in industrije v državi. Na čelu te organizacije naj bo centralni odbor, obstoječ iz po dveh zastopnikov vsake, izmed teh pokrajinskih centralnih organizacij s sedežem pri zavodu za pospeševanje zunanje trgovine v Beogradu. Kar se pa tiče pozitivne organizatorne dela pri nas, naj bi se osnovala iz zastopnikov Osrednje sekcije lesnih trgovcev in Zveze industrijev skupna ustanova, ki naj tvori skupno z Zbornico TOI vrhovni organ za vse važne zadeve, ki se tičejo lesnega gospodarstva v banovini.

Po referatih je podal g. Mohorič o posemeznih točkah zelo zanimive podatke s pojasnili, nato se je razvila debata, katere so se udeležili g. ing. Pahernik, Ščibar, dr. Vidic, dr. Rekar, ing. Božič, ing. Rudež in dr. Na predlog g. Hienga se je nato sestavil odbor ki naj izvrši sklepe konferencie in ki naj ostane kot stalna ustanova za obrambo interesov lesnega gospodarstva Slovenije.

20. februarja XV. dražba kož divjadi na ve'eseimu.

Pojdite na mudoma blago na naslov: Ljubljana, »DIVJA KOŽA, Velesejem

Les

V zadnjem času je zopet oživela kupčija s testoni predvsem v normalnih dimenzijah, ki jih zahteva italijanski trg. V testonih se precej iščejo in dobro plačajo »netti testoni, ki se uporabljajo za izdelovanje pohištva. Seveda pa se zahteva le suho blago, brez napak in bolj čisto. V splošnem je povpraševanje v bukovini po neobrobjenih in obrobjenih, kakor tudi parjenih in neparjenih plohih zelo veliko. Nasprotno pa ni veliko povpraševanja po okroglih bukovinih hlodih, kar je pa itak boljše že iz razloga, da se ne odtegne naši lastni industriji najboljšo blago. V mehkem lesu se išče IIIa v vseh dimenzijah. Po tramih je veliko povpraševanje vendar se pa cene še niso temu primerne dvignile. V hrastovini se iščejo neobrobjeni plohi v dimenzijah 90, 110, 130 in 150 mm debeline, od 2.50 m naprej dolžine in od 25 cm naprej širine. To blago se rabi za izdelovanje vagonov. Kvaliteta in izdelava pa mora biti prvovrstna. V drvah se je vsled ostrejšega vremena izvoz poživljal, medtem ko za oglje ni nobene interesa.

Hmelj

Splošno je ostal položaj na vseh hmeljskih tržiščih v glavnem neizpremenjen. Zanimanja in povpraševanja ter prometa je malo, cene, ki so več ali manj le nominalne, se še precej držijo, vendar so nekolično oslabele in niso več tako čvrste. Pri nas je še vedno nekaj povpraševanja za letnik 1933 v predprodaji po 20—25 Din in je bil zadnji čas nekaj zanimanja tudi za letnik 1931 po 6—10 Din za kg. Na Češkoslovaškem notira pridelek 1932 žateško blago pri pičem prometu 30—52 Din, hmelj iz Ÿšičke in Roudnice 26—37 Din, zeleni iz Dube pa 21—26 Din za kg. V Nemčiji notir. Hallertauski hmelj 46—59 Din, gorski (Hersbruck) 36—51 Din, boljši Spaltški 55—64 Din in najboljši Teltangski 50—64 Din za kg. Cene, ki so še precej oslabele, je popravila zopet nekolično nemška hmeljska prometna družba, ki je v začetku preteklega tedna pričela zopet z intervencijskimi nakupi na Nürnbergskem tržišču. — V Franciji pri prav pičem prometu notira pridelek 1932, alzaski hmelj, najboljši blago do 51 Din za kg. — V Belgiji notira pridelek 1932 Alost 82 in Poperinghe 27 Din, pridelek 1933 v predprodaji pa Poperinghe 28 Din za kg. — V Angliji je tudi živahnost v kupčiji ponehala in je le malo prometa. Letnik 1932 notira 40 do 60 Din, letnik 1931 pa 4—25 Din, in starejši letniki 2—5 Din za kg. — V Ameriki je ostal položaj neizpremenjeno miren. Prometa je prav malo. Letnik 1932 notira 24—50 Din, letnik 1931 pa 35—44 Din in starejši letniki 6—13 Din za kg. Najvišja cena za letnik 1932 dosežajo je bila za naš hmelj 40 Din, za češkoslovaški 35 Din, za nemški 31 Din, za poljski 38 Din, za francoski 32 Din, za belgijski 20 Din, za angleški 60 Din in za ameriški 56 Din za kg. — Vse cene na inozemskih tržiščih so preračunane po paritoti v Zürichu.

Pri zimskem sportu

NIVEA-CREME ali OLJE

Nadrgnite si pred odhodom na planine vsa svetlobi in vetru izpostavljena mesta z Nivea-Creme ali Nivea oljem ter ponavljajte to masiranje med potjo po potrebi čim večkrat. — S tem zmanjšate nevarnost pred neprijetimi sočnimi opeklinami in se vam ni treba bati, da bi koža ostala suha. Nivea-Creme in Nivea-olje da Vaši koži tisto čudovito lepo bronasto barvo, s katero se tako radi vračamo s splošnih odhodom domov. Samo Nivea-Creme in Nivea-olje vseujeta koži sorodna in kožonegojujoča čucerit.

Jugosl. P. Beiersdorf & Co. d. s. o. j., Maribor, Gregorčičeva ulica 24

Ptuj

Na Svečnice, dne 2. febr. bo slovesen sprejem v Marijino kongregacijo dijakov in dijakinj v rtuju. Obred sprejema opravi ml. g. prost dr. Ivan Zagar v minoritski cerkvi ob 8 dopoldne. Popoldne priredijo kongreganisti Marijansko akademijo v mestnem gledališču. Spred bomo že objavili. Opozarjamo že sedaj na krasno igro, ki jo bodo igrali dijaki-kongreganisti: »Vitez naše ljube Gospe. — Mladina pričakuje, da se bo občinstvo v polni meri odzvalo vabilu ter s tem pokazalo, kako ljubi mladi rod, ki se bojuje pod zastavo Brezmadežne.

Pogreb Antona Gojčiča. V četrtek 26. t. m. smo ob ogromni udeležbi prebivalstva spremlj k večjemu počitku na pokopališču v Rogoznici, posestnika g. Antona Gojčiča, ki je zaradi zdravne dolgotrajne bolezni moral v prerani grob. Kako je bil pokojnik priljubljen pri občinstvu, je znak silno velika udeležba žalujočih in veliko število vencev. Sprevod je vodil p. Konstantin ob asistenci pp. Mirka in Dionizija; pogreba se je udeležila tudi mestna godba in pevsko društvo »Cecilijec. Od pokojnika sta se poslovila v lepih in ganljivih besedah g. p. Konstantin in občinski odbornik g. Lacko, pevsko društvo »Cecilijec pa je zapelo v slovo žalostinko. Pokojnik je bil pošena duša, dober gospodar in splošno ugledna in spoštovana oseba in stalen naročnik »Slovenca«. Zapuščena žena Rozalija, ki je hčerka dolgoletnega deželnega in državnega poslanca Pišeka iz Orebove vasi, ter nepreskrbljeno pastorko Marico. Lahka mu zemlja! Zalujoči vdovi in pastorki pa naše iskreno sožalje!

Advokat

dr. Sluga Jurij

naznanjan, da sem otvoril pisarno v Ptuj u nasproti sodišča.

Tihotapske stvari. Policija je zasačila na trgu dve ženski, ki sta prodajali vtihotapljen saharin. Ena od teh je radi tihotapstva že predkaznovana. Ženski so izročili finančni oblasti. Zaplenjena je precejšnja količina saharina. Ženski sta iz ptujске okolice.

Tedensko službo gasilcev od 29. t. m. do 5. febr. t. l. ima tretja desetica prvega voda, in sicer četovodja Ernst Dasch in desetnik Ivan Merc. — Reševalno službo: tofer Herman Schönlamb in desetnik Friderik Mahač, od moštva pa Erlač in Hojtkler.

Trbovlje

Se o obrtniškem zborovanju. Ker v nekaterih listih ni bilo vse priobčeno o shodu obrtnikov pri Fortaju, niti niso marali prineseti pojasnila ozi. popravka, je treba resnici na ljubo le ugotoviti, da velik del obrtnikov ni bil za sprejete resolucije in da se je ravno na zahtevo opozicije izločila iz resolucije zaupnica zbornice TOI.

Tudi ni bilo pravo zborovanje, ker je predsednik dal besedo samo prej sponoročnim govornikom, debate pa ni pustil nobene. Ravnotako ni pustil govoriti g. Pičmana, za katerega je tudi v Trbovljah velik del obrtnikov. Celo zborovanje je bilo zelo razgubano, kar priča o težkem položaju obrtnikov, ki se na vse strani ozirajo, kje bi se našla boljše rešitev iz današnje krize.

Kranj

Zobni atelje

Franc Holchaker, Kranj

od 1. II 1933 zopet redno »prejema stranke

Središče

Ob dolgih zimskih večerih ne morem zaspati, pa rad kaj pišem ali berem. Mimo okna pa večkrat čujem neko šuštenje. Ker je to šuštenje čisto novega izvora — iz prejšnjih zim se ga ne spominjam — kljub mrazu odprem okno in kaj zagledam — smučarje. Ti fantje — člani tuk. fant. odecka prosvetnega društva, so tako navdušeni za ta novi šport, da še noč izrabijo za svoje vežbe. Prav imajo; jka vsaj nihče ni na poti in manj jih vidi, če kdaj merijo, koliko stopinj je pod ničlo in pa kako močne so mlade kosti. Škoda je, da nimajo naši smučarji primerne brega na razpolago, pač roke bolj trpijo in se krepijo. Na Svečnico zvečer bodo menda na sestanku fant. »Slogec in dekliske »Vigredic v Društvenem domu počočali o svojih uspehih in pa kolikokrat in kako so se bolj drzni junaki — prekenili. Fantje in dekleta, pridite, urite svojega duha in krepite svoje telo v naši kat. prosveti!

V nedeljo 29. jan. se po 7 letih zopet upripori v Društvenem domu igra: »Deseti brat«. Za to ljudsko igro vlada že veliko zanimanje, najbolj radovedni so ljudje, če bo tudi tokrat nastopila Krjavljeva koza. O tem se bodo najbolj prepričali, če se predstave udeležijo. Začetek ob pol 7. uri zvečer. Vstopnina običajna. Vstopnice v predprodaji pri g. Janko Stambergerju.

Porok je zadnje izredno malo. Nič ni upanja, da si jih bo letos tedne več upalo v zakonski stan — ker so tako slabi in žalostni časi. — Veselo je pa to, da je letos tudi manj plesnih prireditev. Najbolje bi bilo, da ne bi bilo nobene, saj ples ni razvedrilo za kmeta; za pijačo, ki seveda mora biti tudi poleg pa itak ni denarja — in tudi pivcev ni več!

Ponk na gospodinjstvo-nadaljevalni šoli v Obrežu, ki ga je obiskovalo od meseca novembra 15 kmetijskih deklet, se zaključil dne 8. febr. To je že šesti gospodinjski tečaj na omenjeni šoli

Skolija Loka

Halo! Radio Ljubljana — prenos iz Skofje Loke. Vse prijatelje in znance Skofje Loke, posebno vse rojake širom sveta opozarjamo na današnji prenos akademije Prosvetnega društva potom Radio-Ljubljana. Program je zelo pester. Na svidenje pri — kukovic!

Danes zvečer predava na prosvetnem večeru g. prf. dr. K. Capuder o »balkanskih vojnah s skopičnimi slikami. K zanimivemu in važnemu predavanju vabimo.

Mnogi smučarji — tujei posetijo radi ob svojem prihodu, umetniško pronovljeno cerkev sv. Jakoba. Zelimo samo, da bi se svetlosti in tihoti kraja primerno obašali.

Fotografije nove maše g. Jožeta Poternelja, je mogoče še dobiti pri g. kaplanu.

Ustanovitev »Kršćanske šole za loško župnijo se vrši v petek, 3. febr. ob pol 10 dopoldne v Društvenem domu. Vabljeni vsi občje in matere, vsi leršćanski štarski.

Kropa

»Trije kraljic nam bodo koledovali danes in na svečnico, dne 2. februarja na odru prosvetnega društva in sicer obkrat ob 3/4 popoldne.

Zimski sport se je tudi v Kropi lepo razmahnil. Napravili so na Stočju skakalnice, ki je bila prejšnjo soboto izročena svojememu namenu; prija namreč še ni bilo dovolj snega. — Omenimo naj še sankarje, ki se spuščajo po Gabelah in pa po Petelinovu navzdol. Bajje se udeležijo nekateri te dni tekem na Jesenicah.

Ježica

Stavbeno gibanje v naši občini. V preteklem letu se je gradilo veliko manj kakor v letu 1931. Gradilo se je največ v Stožicah, kar je umevno, ker so Stožice v neposredni bližini Ljubljane. Na Ježici se je zgradilo le dvoje stavb enonadstropnih hiš. Prva je last gosp. Štirna, druga pa gosp. Snoja Janeza.

Katoliško prosvetno društvo bo priredilo na Svečnico ob 3 popoldne v Društvenem domu skioptično predavanje »Panonske dežele in Budimpešta«. Predaval bo gosp. F. S. Finžgar. Vse prijatelje vabimo, da se predavanju udeleže.

Poroči se gosp. Perko Ivan, upokojeni nadučitelj na Ježici, z gđ. Ano Logarjevo, učiteljico v Slovenski Bistrici. Iskreno čestitamo!

Črnuče

Kam bo priključena naša občina? Pretekli terek je imel naš občinski odbor sejo, h kateri je bil povabljen tudi krajevni šolski odbor. V tej seji se je razpravljalo, kakšno izjavo naj pošljejo zastopniki občine glede priključitve naše občine h neki drugi občini. Kakor smo zvedeli, je bila živahna debata, na podlagi katere je občinski in krajevni šolski odbor soglasno sklenil, da naj naša občina ostane samostojna občina. Dasi vemo, da bo novi občinski zakon predvideval, da mora imeti občina vsaj 2000 prebivalcev (naša občina šteje nekaj nad 1000 prebivalcev), so bili občinski odborniki mnenja, da se bo njihovega sklepu ugodilo. Poleg tega bo novi občinski zakon predvideval, da mora občina imeti svoj občinski dom. Zvedeli smo pa, da je imela županska zveza preteklo sredo svojo sejo, katere so se udeležili zastopniki občin v Dravski banovini. Pri tej seji se je razpravljalo o pregrupacijah občin. Kakor smo informirani, se je glede na našo občino izjavilo, da pojde občina Črnuče k občini Ježica, ako občine Ježice ne bodo priključili k veliki Ljubljani. No mi smo seveda mnenja, da je veliko bolje, da smo priključeni k občini Ježica, kakor pa h kakli drugi občini. Pa tudi vseh zahtev, katere bo novi občinski odbor zahteval, ne bi mogli izpolniti. Občina Ježica pa ima že svoj občinski dom, oziroma svoje posestvo, katero je kupil občinski odbor pod vodstvom župana Severja.

Št. Jernej

Razsvetljava. Ker je radi hudega mraza voda v potoku zamrznila, je morala naša elektrarna ustaviti obratovanje in si ljudje ob dolgih večerih zopet pomagajo s petrolejkami. — Težava imamo zares s to razsvetljavo! Poleti ovina obratovanje suša, pozimi pa mraz, tako, da imamo v letu le malo noči zares dobro in zadovoljivo svečavo. — Na vsak način bi bilo treba najti kak odpomček tem neprilicam, drugače bodo ljudje, ki nad tem neprestano godrnjajo, odklopili žice in se zopet povrnili k staremu načinu razsvetljeve.

Led. Bojazen gostilničarjev in mesarjev, da letos ne bodo mogli dobiti potrebnega ledu se ni uresničila. Vozniki ga neprestano vozijo in po 15 Din voz, dostavljajo prav na dom.

350 kg težkega prašiča je zaklal tukajšnji posestnik g. Fr. Jernej. Poldrugo leto stari mirjasec je poleg mesa dal še okoli 150 kg masti. — Pač tepla in težka mreina, kakršnih bo najbrž letos malo!

Prosvetno društvo priredi v nedeljo popoldne igro »Scapinovo zvijačec, otroci Marijinega vrta pa na Svečnico igrico »Sola v nebesih. — Val toplo vabljeni!

Trebnje

Prosvetno društvo v Trebnjem priredi dmes ob treh popoldne v Prosvetnem domu ljudsko igro v osmih slikah »Milkova Zala«. Med odmori bo sviral društveni tamburaški zbor. Vstopnina od 2—8 Din Vabi odbor.

Zima je nekoliko popustila. Temenica je bila na več mestih zamrznila, kar nas je strahlo, da se bo vrnil lanski mraz, ko so nam užesa zurzvala. Za smučarje pa je vreme zelo ugodno. Vse poskuša srečo na deskah. Otroci komaj čakajo konec pouka, pa hajd na smuči, ki so seveda domačega skovca. So pa tudi taki, ki imajo prave kupljene deske. Celo enega izšolanega smučarja imamo, ki zdaj druge šola.

V Češnjevku sta se pojavila pri Tomšičevih dva sluhaja škrlatinke. Razred v šoli je bil zaradi tega desinficiran. Upamo, da ne bo šlo dalje.

Poznanj - središče poljskega katoliškega gibanja

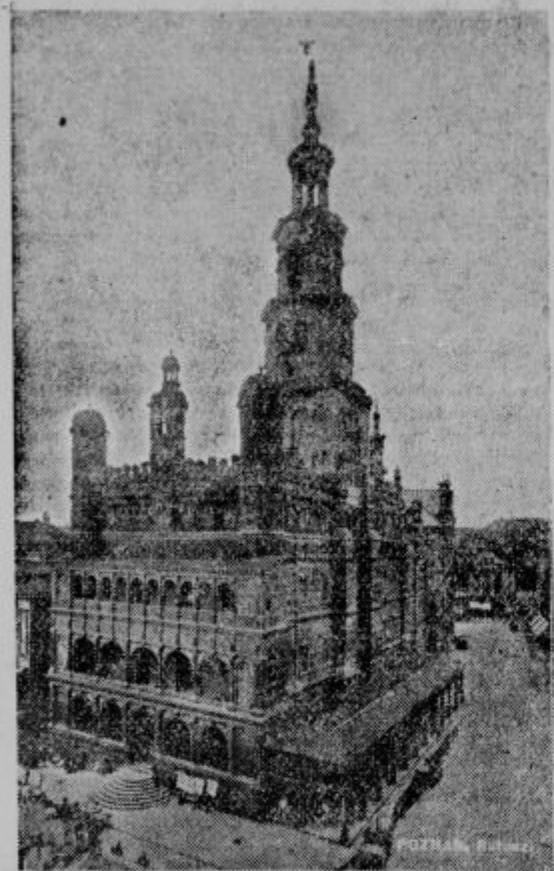
Poznanj, 22. jan. 1933.

Kakor s pestjo, tako mora vsakega tuca udariti v oči trdnjavski palača, ki si jo je postavil cesar. Viljem takoj ob kolodvoru, na vidnem, najbolj izjavnem mestu v tej njegovi, za Metzom največji trdnjavi predvojnemu Nemčije. Obupno težko se dviga to zidovje, postavljeno iz surovo odbitih kvadrov, okorno se zavija v stolpe in se iz težkih arhitektonskih sestav raztegne v puste galerije, dukler da se ne zgubi v ciklopskih masah kamena, iz katerih visoko, visoko prilze zopet kakšen okrogli »Zwinger«. Stil naj bi bil romanski, tako vsaj namigavajo okna, ki so z veliko težavo prirnila na svetlo. Ob vratih te palače ciklopi in nad njimi mrko zrejo nate glave starih tevtonskih junakov z rogovi na glavi in z dol visečimi brki kakšnega Vercingetoriksa, ali viteza z globoko na oči poveznjenimi beladami. Ponekod stražijo tudi levi — dva sta na vrhu strehe — z jezno podvitimi repi in kodri, ki sumljivo padajo na čelo. Okrog tega gradu sem hodil in hodil in če bi ne bilo svežega napisa v rdečih barvah, bi ne bil našel vhoda, tako je vse zadelano s skalovjem. Tako se je predstavila Prusija Poljakom: težka, mrka, brez srca, gospodujoča, strašna!

Poljaki so našli nad vse sijajen odgovor, ko so dosegli svobodo. Po gradu so potaknili razne muzeje, namestili del univerze itd., a poleg njega, sredi parka so dvignili skromen a dičen slavolok, sredi katerega so postavili tri metre visoko soho Srca Jezusovega, na vrh pa napis v zlatih črkah: »Sacratissimo Cordi Jesu Polonia restituta«. To je vse! In to je dosti. Vsak tujec in domačin, ki prihaja s kolodvora, mora tod mimo in kot na dlani čita vso tragično zgodovino strašnega narodnega boja, ki se je končala z zahvalno pesmijo Kristusu — kralju narodnih pravic.

Poznanj je star in staro žarišče krščanske kulture. Poln davnih lepih cerkva, z rotovžem iz gotike 14. stoletja, kjer je pa pozneje Italijan Giovanni de Quadro neusmiljeno rušil in prezidal ter naposled podal to renesančno zgradbo, ki je gotovo biser Poznanja. Nemeč Teubner je po navodilih pruske vlade leta 1913 celo zgradbo pomazal s — črno barvo. Tudi to je danes predmet občudovanja, a zdi se mi, da bi vsa lepota prišla do izraza le v največji svetlobi, kajti renesansa vpije po luči, po soncu. Ta črni kolos sedi sredi Starega trga kot kak Belcebub, katerega je sram svoje umazanosti. Kdaj neki bo prišel kakšen veder slovanski umetnik, da izluči ta biser iz te črnote. Vsenaokrog branjevke, ki se menda po cellem svetu najraje zbirajo v senci velikih spomenikov slavne prošlosti!

Poznanj, ki šteje 250.000 ljudi, je stoprocentno različen od drugih poljskih mest. Prvič ni nikjer židov in to človeka naravnost odpočije. Nikjer teh kot ogenj plamtečih brad okrog bledeh lic! Potem pa ta resnost, umerjenost, dostojnost! Na zapadu

Rotovž v Poznanju

Poljske razbrzdanost v kretnjah in v glasovih, temperament v prometu, nered, tu stroga disciplina in življenje se razvija, kot da bi ga regulirale same naredbe. Klobuki se dvigajo s široko, polno kretljivo zelo nizko, hrbti se protokolarno privijajo raznim položajem, beseda na ulici je tiha, brez strasti. V kavarnah, kamor so se na žalost že priselile te nesrečne poljske garderobe, ki stanejo turista več denarja, kot pa hoteli sami, vlada red in mir. Gost pride dostojno, se ogleda po dvorani, se prikloni zaporedoma vsem znancem in zavzame brez nervoznosti mesto, ki mu ga je nakazal natakar v fraku. Zdi se mi, kot da bi sedel nekje v naši lepi Sloveniji. V Poznanju že jedo hrenovke in sandviče v medakih v gledališču. To je važna ugotovitev za vsakega, ki se zanima za narodne osobine vsakega naroda.

Na trgu Wolnošči (svobode) stojita dve zanimivi zgodovinski stavbi: Krasna palača grofov Raczynskih, ki jo je z umetnostnimi zbirkami in z 90.000 knjigami poklonil poljski državi, in hotel Bazar, ki je bil glavni generalni štab vsega narodnega boja začesa nemškega gospodstva. 1848 že je služil kot sedež revolucionarnega odbora. Dne 26. decembra 1918 je stanoval tam Paderevski — pianist in državnik — in on je izdal povelje, da se

naj napade najprvo nasproti stoječi dom pruskih grenadirskih oficirjev, nato pa, da se razoroži posadka. Grenadirji so nekaj časa streljali sem dol na Bazar, a 27. v jutro so bili razoroženi in zadnji akt poljske drame je bil dovršen, ko je na Viljemovem gradu zaplapolala rdeča zastava z belim orlom v sredi!

Katedrala je stara 900 let a so jo v 18. veku predelali v klasično obliko. Okostja prvih poljskih kraljev: Mječslava, Boleslava Hrabrega, nadalje kraljev iz rodbine Piastov, ležijo v njenih grobnicah. Poleg nje je palača kardinala-primasa Poljske Hlonda, napolnjena z zgodovinskimi spomini.

Trdnjavski grad v Poznanju, ki ga je dal zgraditi cesar Viljem

„Pesek“ na Pohorju Osrednje oporišče pohorskih smučarjev

Smučarji na zapadnem Pohorju na »Roglic blizu kočice na Pesku

Sredi 60 km dolge smučarske poti po Pohorju, ki se začneja pri Mariboru, Radvanju in Hočah na vzhodu in se konča v Dravogradu, Slovenjgradcu in Mislinju na zapadu, stoji na severni strani Roglje (1517 m), centralne gnote celokupnega Pohorja »Vinterjeva kočica na Pesku« (1382 m), last Dravinjske podružnice SPD v Konjicah. Samo »Senjorjev dom pri cerkvi« na Pohorju je postavljen višje, in sicer za 140 m. Ostale pohorske »kočice« leže nižje, vendar vse nad 1000 m. Iz tega mora vsakdo, ki Pohorja ne pozna, razvideti, da cela naša država tako dolge in tako visoke smučarske poti sploh nima. Razumljivo pa je to, ako pomislimo, da je Pohorje poleg Strojne na Koroškem edino pogorje v Jugoslaviji, ki spada k centralnim pralipam. Najznačilnejša poteza teh pa so neverjetno dolgi in podolgovati, lahko ukrivljeni, položno se dvigajoči ali pa graozno padajoči, široki hribi z mizastimi, kopastimi in planjastimi vzpetinami. Ker je vzhodni hrbet Pohorja od »Peska« do Sv. Bolfenka nad Radvanjem visok povprečno 1900 m, zapadni pa od Roglje do Velike in Male kope sega v višino nad 1500 m,

To torej je prestolnica poljskega narodnega odpora, pri katerem je katoliška Cerkev igrala tako odredilno vlogo. Ni čudno torej, ako je Poznanj središče vsega organiziranega katoliškega gibanja, velika centrala katoliškega dela na vseh poljih kulture na Poljskem. Trdovraten boj, neprestana živčna napetost, ta veliki poljski »contra spem spero«, so temu delu poljskega naroda vtisnili pečat resnosti in discipliniranosti, ki je morda nekoliko v nasprotju z značajem ostale Poljske, a ki je prispeval morda največ k organizaciji nove države in je ostal trdnjava resne kulturne prosveta v luči katoliške vere.

ta; stari drvar Petruh, ves sključen in na levem očesu slep, je bil v njej gospodar in neomejen glavar nad vozniki, drvarji, ogjarji in volarji cele okolice, da je segala njegova oblast preko Skomra, Sv. Jungate in Sv. Jakoba v Resniku do Dravinje in Konje, preko Sv. Vida in Vitanje vasi do Pake, ob Radojni navzdol pa do Sv. Lovrenca, do Puščave in Drave. Po cesti, ki je peljala izpod Klopnega vrha preko Kamenitca, črez Črnovo in Požarnico, mimo Volarske bajte, črez Spodnje in Zgoranje razpačje na »Pesek«, so tedaj črni vozovi z visokimi kripami vozili oglje mimo one »Petruhovce« kočice v Mislinje, v planje, v fužine ali doli v steklarne pri Sv. Lovrencu. Sedaj je to življenje utihnilo; sekira počiva in sv. Rok nima dosti opravila; tudi sv. Šimen in sv. Izidor ne. Le redkokdaj in malokje srečaš staropohorske »zlajfca«, smučič, v prednjem delu voz, v zadnjem pa sani; velike črede, »zvajge« imenovane, in hlevi za nje so kakor steklarne, plavži in fužine izginitve; drugo življenje gre poleti in pozimi črez »Pesek«, skoz njegovo kočico in njegove stare gozdove.

Skrozi naravni drevored, ki je, pokrit z lesketajčimi se anežinkami in s kristalno čistim ivjem odet, v lesku in blesku zimskega solca lepši in sijajnejši nego v poletnem času, zdrkneš in zdrčiš po izvoženih sledeh in smereh na svojih smučih naravnost pred kočico na planico sredi v prelestno zimsko idilo in ne veš, kaj bi si najprej ogledal in kaj naj bi bolj občudoval, vabljivo kočico s solnno verando, žuboreči potokček tik pred kočico, zasneženo planico, očarujoči zimski gozd okoli nje ali pa visoko, svetlosinje nebo, ki se v solničnih neštivilnih lokih in obokih boči in vzpenja kakor edinstvena kupola nad tem visokoležečim planinskim in smučarskim hramom. V najvišjih krošnjah in vršičkih teh v simetričnih črtah, stolpičkih, oknih, linah in koničastih strešicah proti nebu in nebesom kačkoh smrek in jelk, se zibljejo v toplen zimskem solcu v očah jatah dobro rejeni, debeli in pestropisani ptiči, krivokljuni; razposajeno se obesajo, včasih z glavo navzdol, na zvele, nabrekle storže in češarke, ki kakor obrnjene vijoličaste sveče na božičnem drevesu vise s svojih visokih lestencev; s svojimi močnimi »krivimi« kljuni cepijo, luščijo in preiskujejo zamrznjene češarke, obirajo in zobljejo med luskinami skrita semena. Ko poskočiš od veselja, se spuste v beg v vijugastem poletu, nejevoljno kriče svoj enakomerni: »Čik, čik« in se usujejo v gozd na nasprotni strani planice, kjer imajo svoja gnezda, valijo jajca in vzgajajo svoje mladiče sedaj sredi zime — v zimskem solcu. Nad žuborečim potokčkom vise najrazličnejše piščalke, tenke, debele, dolge, kratke, gladke in robate s smrečnih vej in vejic tja do zledelele vode, vse iz prozornega stekla in leda; zdi se ti, da imaš pred sabo cerkvene orglje. Ko zaveje sapica iz hladnega gozda na razgreto planico in kočico skozi njo preko studenca, začuješ čudovito lepe melodije in zaveš se, da je solnna zima pred kočico na »Pesku« ena sama pesem, polna harmonije in toplote. Vodice pa veselo skakljajo med oledenelim kamenjem nizdol, poslušajo pesem povodnih kosov, ki v njih love »činke« ribice, se čudijo zimskim, gorskim pastirčičem, ki ob njih skakljajo kot poletni, in odhite v Oplotnico, v Dravinjo, v Dravo. In tam pri Sv. Vidu pod Ptujem srečajo svoje sestrice iz iste, pohorske zimske zibelke; kajti »Pesek« je tudi razvodje med Dravinjo in Dravo in one vode, ki teko z njega proti severu v Radojno in po njej skozi pohorsko »Puščavo« v Dravo, se združijo s svojimi sestricami šele pri Sv. Vidu niže Ptuja. V smeri h Radojni se moraš spustiti izpred kočice s »Peska« nizdol proti takozvani Ostruhovi parni žagi, pa se znajdeš na hip na skalalnici, ki je sedaj najvišja na Pohorju.

V starodavnem grbu Slov. Konje, ki so postavile v nesobični in požrtvovalni ljubezni kočico na »Pesek«, v njegov mir in njegovo tišino, rezgeteta še sedaj, spominjajoč na nekdanjo rimsko poštno in konjsko postajo, dva čila, razposajena konjička. Nekaj njunega duha, veselega, vriskačega, odkritosrčnega boš vedno našel tudi v gostoljubnih, vsem upravičenim zahtevam zimskih sportnikov ustrežajoših prostorišč kočice na »Pesku«. Ako pa si tu še imel srečo, da si mogel poslušati na harmonično igrati in peti starega Pohorca pesmi znamenitega pohorskega pesnika s Skomarjan, ki je dejal:

»Veliko platna sem natakal,
še več sem pesmi osnoval,«

tedaj veš, kaj vse je zima v kočici na »Pesku«. Stopi s »Peska« na bližnjo Rogljo k znamenitemu križišču smučarskih polj in priznal boš v žaru in čaru zimskega solca, da Jugoslavija enakega smučarskega raja nima. Dr. Fr. Mišič.

Marjan Čadež:

Ljublj. vreme preteklega tedna od 21. do 28. januarja.

Ves ta teden smo imeli vzhodno vreme; vzhodni vetrovi so pihali v višjih plasteh in pri tleh ter prinášali s seboj oblake, iz katerih je padel zelo lep, suh in kristalast sneg. Dnevne temperature so bile precej nizke, barometer pa se je ves čas, razen petka 27. januarja in sobote, po malem dvigal. V soboto 21. januarja se je čez noč oblačno nebo zjasnilo; kljub vetrovnemu dnevu je bilo megleto, in deloma oblačno nebo se je pozno zvečer z oblaki popolnoma zastrlo. Bili so to ponečim nižji oblaki, visoki nekako 2500 m, iz katerih je začel v nedeljo zjutraj po malem padati sneg. Sneg je padal pri nizki temperaturi — 9 in nam s tem dokazal, da more padati tudi pri nizkih temperaturah, čeprav se v splošnem misli, da to ni mogoče. Drugače je bil ta dan podoben prejšnjemu. V ponedeljek je bilo zjutraj — 11 in pri tej temperaturi je ponovno začel padati sneg ter je neprestano padal še v terek in sredo. Tudi v četrtek in petek so naletavale snežinke, a zelo po malem in na redko. Kljub neprestanemu naletavanju snega v terek in sredo se je včasih nabo nad nami zjasnilo in na videz sneg ni imel svojega izvora v oblakih, kar se sicer v drugih primerih lahko pripeti, ampak se je začel tvoriti iz jasnega neba. Temu ni bilo tako, ker je veter raznašal izredno lahke snežinke iz takrat maloštevilnih oblakov na vse strani. Do srede zvečer se je nabralo že za 4 cm snega ter ga je bilo v četrti 22cm; snežna odeja pa se je do sobote dopolnje radi sesedanja znižala za 4 cm. Lahko še omenim, da je v petek prekrivala nebo visoka megle, nastala radi visokega zračnega pritiska, ki nam navadno še nekaj časa ohranja vreme brez padavin.

Najvišja temperatura je bila ta teden v soboto 21. januarja: — 1, najnižja v terek 24. januarja: — 12, barometer je stal najvišje v četrtek: 747 mm, najnižje pa v soboto 21. januarja: 737 mm. Padavine (sneg) so nastopile v šestih dneh, v treh sicer prav malo, in jih je padlo za 3 mm.

Zimski motiv s Pohorja

za 10.000 Din je zavarovan vsak Slovenec
-15.000 naročnik za slučaj smrtne nesreče.

DEMON-OPIJ

Sun Yat Sen, oboževani kitajski ljubljenec, je imenoval opij: najnevarnejši škodljivec nove države. Njegovo parolo »Boj opiju« je revolucionarna vlada ognjevitno zgrabila in ne samo to, hotela ji je biti tudi dejansko dosledna. Vojške čete so preplavile reakcionarni sever. Sun Yat Sen-ova prepoved opija je počasi prišla do veljave po majhnih preprostih kmečkih vasi. Tu in tam so voditelji revolucionarnega vala nastopali celo s silo. Večkrat se je zgodilo, da so vojake, ki so bili astrastno vdani opiju, streljali njihovi lastni častniki.

Toda ta boj proti opiju na Kitajskem ni šel od včeraj. Že zadnji cesar iz Ming-dinastije je leta 1641 izdal prepoved opija, vendar pa ne prav posebno ostro. Zatorej se je opij širil naprej in nekaj časa (okrog 1700) je bila velika večina kitajskega čenstva vdana temu zlu.

David Friderik Strauss, protestantski racionalistični teolog, čigar 125 letnica rojstva se bo obhajala 27. januarja t. l. Njegovo glavno delo je »Življenje Jezusovo«, kjer označuje evangeljsko zgodovino za — mitus .. Seveda je nastopil proti tej tezi ves krščanski svet.

Tedaj je od strani vlade kar deževalo prepovedi, ena na drugo. Marsikje je zadel prodajalca opija smrt — rabljeva sekira. Zaplenjene zaboje opija so sredi mesta ob navzočnosti mnogoštevilnega ljudstva zažigali. Pa ni bilo nobenega uspeha. Strast se je ukoreninila in se vedno bolj širila ter netila nove strasti. Anglija je s svojim plemenitim trgovskim duhom nudila nadaljno pomoč s tem, da je podpirala boj proti opiju, ki se je pa za Kitajce slabo končal.

Svojevvrsten švedski sport z drsakami in jadrji — v stokholmskih skjärhin.

Apostol gobavcev

Pater Damijan, tudi »apostol gobavcev« imenovan, bo to leto prišel med blažene. Generalni prokurator misijonarjev svetega Srca Jezusovega in Marijinega, Marija Jožef Miguel, se je zlasti zavzemal za ta proces. Pater Damijan je bil namreč član njegove misijonske družbe. Velike zasluge za to preiskovanje, ki je potrebno pri vsaki beatifikaciji, ima tudi belgijski primas kardinal van Rooy. Celotne nekatoški »Times« je že 24. avgusta pisal izčrpno o patru Damijanu in njegovih zaslugah.

Jožef Devenster, kasnejši pater Damijan, se je rodil 3. jan. 1840. leta v belgijski vasi Tremelvo. Devetnajst let kasneje je bil že član misijonske družbe Srca Jezusovega in Marijinega (takozvane Pikpus-družbe) in 1863. je bil odposlan misijonarit na Sandwich-otoke. Leto kasneje je prejel v Honolulu mašniško posvečenje. Leta 1873. si je izprosil stalno dušno pastirstvo med gobavci, ki jih je vlada oddelila od ostalega sveta na ta način, da jih je

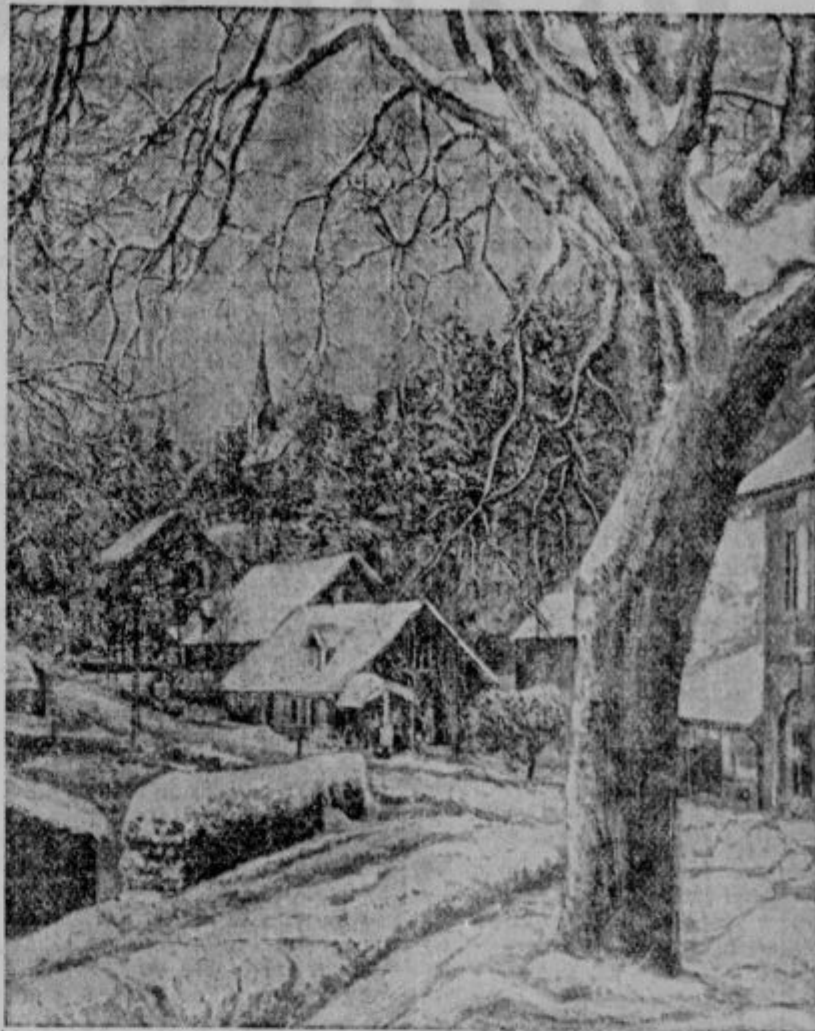

»Ali morebiti veš, kdo je tu umrl?«
»Vsekakor ta, ki leži v krsti...«

V letu 1906 je cesarska vlada skušala na novo nastopiti proti opiju. L. 1907 je bila z Indijo sklenjena pogodba, po kateri naj bi Indija za dobo desetih let ustavila uvoz opija na Kitajsko. Kitajski pa bi prenehala s pridelovanjem opija. Dejansko so l. 1917 omejili pridelovanje opija na štiri province (Kansu, Shensi, Kwaj-Cov in Čünan) in še tu le bolj na drobno. Zal pa se je mak v nedavnih notranje-političnih bojih in v sedanjih z Japonsko zopet razširil po vsej deželi. — Mak se je že koncem februarja, zahteva pa skrbne nege in obilo zalivanja. Koncem aprila ali v začetku maja zasveti na en meter visokih steblih beli ali rdeči cvetovi. Kansu — kjer goje največ te rastline — je v tem času ves v cvetju kakor raj. Cvetiča makova polja prav nič ne zaostajajo za evropskimi vrtovi. Pa ta krasota traja le malo časa. Oveleto cvetje pade na tla. Potem pridejo kmetje in z nožiči porežejo glavice, ki vsebujejo opij, jih stiskajo in ven priteče dragocen mlečnat sok, takoj imenovani »apien« (najbrže kitajska beseda, na rejena po grški »opos« [sok, opium]) Pravijo mu tudi »strup tujevca«, ker podlikajo Angležem ali Holandcem, da so prinesli opij na Kitajsko. — Bel sok, ki postane na zraku takoj temnorjav, zbirajo v bakrene vrče in potem se ta sok na samem posuši ter se strdi. Nalože ga nato v zaboje, ki tehtajo do sto funtov, nakar te zaboje na kamelah ali na samokolnicah spravijo v gotove kraje.

Kadilec opija — navadno ga razodeva že upadel obraz in bledičasta barva — ima celo »kadilsko orodje«, ki mora biti stalno pripravljeno: krožnik, na njem pipa za opij, fina, včasih naravnost umetniško izdelana svetilka, žličica in še nekako držalo. Kakor hitro Kitajec prime »Yin«, kot Kitajci pravijo, to je »strast«, prižge svetilko, ki je čisto podobna kaki nočni svetilki, vzame z žličico določeno porejto strjenega opija, ki ga ima na držalu, tega zgnete z roko, potem pa na plamenu segreje in raztopi. Ko je dovolj segret in razredčen, ga toliko časa vrtil, da dobi obliko kroglice, ki jo nato dene v pipo. Par globokih vdihov — med tem pipo še vedno drži nad plamenom svetilke — in »Yin« je potolažen... Nova moč zavalo po ovelim telesu. Vsa upalost je prešla, a po daljšem ali krajšem času nastopi še hušja trudnost. In edino zdravilno sredstvo je zopet in zopet opij. Strasten kadilec je res suženj svoje strasti, na pipo je tako navezan kot krojač na sukane ali na šivanko.

Kitajska — ljudstvo, ki šteje štiri sto milijonov — se bori proti hudim in močnim notranjim in zunanjim sovražnikom. In eden največjih njenih notranjih sovražnikov je ravno strup-opij, ki neprestano razkraja kitajsko telo. In kar je še pristnih, nepokvarjenih Kitajcev, vsak želi, da bi Kitajska, ki je tekom tisočletij premagala že številne notranje in zunanje sovražnike, tudi iz tega boja izšla kot zmagovalka.

Zimski sen...

Angleži zro s skrbjo v bodočnost

Pred kratkim je imela vojna mornarica Anglije, katere naloga je, čuvati ožjo domovino, velike pomorske vaje. Preizkusiti so hoteli, kako bi bilo mogoče v slučaju nove vojne oskrbovati domovino s potrebno hrano in sirovinami za industrijo, kako ubraniti dovozne ladje pred napadi sovražnih križark. Operacijska baza je obsegala morje od Sicilije pa tja do Azorov v Atlantskem oceanu. Južna Anglija in obrežje Španije so bile namišljene kolonije. Sedem vojnih ladij in dvanajst rušilcev je predstavljalo neoboroženo trgovsko mornarico, pet vojnih ladij je bilo določenih za obrambo in le par križark je tvorilo sovražne napadalne ladje, ogrožujoče trgovska morskata. Rdeči so predstavljali domače ladje, napadalci pa so imeli modro sovražno brodovje.

Naloga obrambnega brodovja je bila, da ubrani trgovske ladje, ki so šle brez oboroženega spremstva skozi Biskajski zaliv, pred uničenjem po dveh sovražnih križarkah, ki sta bili najavljeni, da ogrožata trgovsko pot od Azorov sem. Vse je bilo tako izvedeno, kakor da obe stranki spoštujeta mednarodno pravo. Da se izvede zaplajenje oz. uničenje trgovske ladje, je moral napadalec ostati pol ure v daljavi ca. 1800 m pred svojo žrtvijo.

Uspeh napadalnih križark je bil naravnost pogubonosni: V kratkem času treh dni so zaplenile sedem izmed dvajset navideznih trgovskih ladij. Izmed sovražnih ladij so bile tri križarke potopljene.

Te vaje so dale Angležem mnogo misliti, ker gredo pota njihove trgovske mornarice preko morij in mimo obal, odkoder so napadi lahko izvedljivi. Bolj in bolj se kaže potreba, da spremljajo vojne ladje cele skupine trgovskih ladij, da se ubrani dragoceni tovor in ljudi pogina, ki ga tako lahko prinesejo današnje križarke, katerih brzina je danes izredno velika. Toda eno veliko vprašanje si stavijo danes vsi razsodno misleči Angleži: Močno spremstvo v obliki prvovrstnih križark je v vojni potrebno, toda kje naj se vzame toliko križark, kolikor jih rabi njihova tako silno razvita trgovska mornarica?

Volčovi v Franciji

Se danes žive v Franciji volčovi. Mraz jih je pognal iz gozdov v bližino človeških bivališč, kjer si siloma iščejo hrane. Pred vojno je bil volk v Franciji skoro iztrebljen. Ko pa so med vojno nastopile razne meddržavne sovražnosti, je začelo število volkov čudoma rasti. Danes se pojavljajo od časa do časa celi tropi volkov v Normandiji, v Ardenih, v gozdovih Lotaringije in Alzacije, v Alpah in kajpada v gorskih pokrajinah pirenejskih. Seveda so se spravili nanje zadnje čase lovci, ki bodo to nadlogo iztrebili. Te dni so v območju Pirenejev že postrelili nekaj volkov.

Bivšemu francoskemu državniku Briandu je postavila sanitazarska šola v Parizu spomenik, ki je prvi te vrste.

Udobno padalo

Brzina, ki jo razvijajo sodobna letala, zahtuje vsem prometnim zahtevam. Zato mislijo izumitelji predvsem na večjo varnost krmarja in potnikov. V Zedinjenih državah bodo opremljene

Potniki v pričakovanju spuščanja. Njih stoli so pravkar zapustili kabino.

vse potniške zračne proge z novim padalom, ki se je dobro obneslo pri večmesečnih poizkusih. Potniki ne bodo več oprtali težke in nerodne varnostne opreme v obliki nahrbtnika, kakor je bilo do sedaj. Ostali bodo v slučaju nesreče v svojih naslanjajih, h katerim morajo biti samo privezani. Letalec v potrebnem trenutku sproži vzvod. Stoli potem avtomatično zapustijo kabino, se ločijo od letala in se spuščajo s pomočjo padala.

Trenutek, v katerem zapuščajo stoli s potniki letalo. Padalo je še skrito v ogrodju dvokrovnika in se bo razvilo v prihodnjem trenutku.

Papežovo pismo poljskim školam

Na nastov konferenci poljskega episkopata je poslal sv. oče pismo, kjer je izrazil veliko priznanje nad delom poljskih školov. Posebej pa izjavlja radost nad toliko skrbjo za podvig versko-naravnega življenja med poljskimi verniki ter za obrambo posvečevanja praznikov in vzgoje mladine po Kristusovih načelih.

Ženski častniki

Turkinje, ki so bile pred dobrim desetletjem še popolnoma brezpravne, se danes posvečajo vsem poklicem. Čas jih je namreč posadil v vrsto onih žensk, ki si morajo same služiti kruh. Poleg poklicev, ki odgovarjajo ženskemu značaju, pa se posvečajo mlade Turkinje tudi moškim poklicem. Tako obiskujejo nekatera turška dekleta pripravljalne tečaje za častnike na trgovskih ladjah. Menjavajo pa se pri tom tako, da izmenoma obiskujejo pomorsko akademijo »Inosno vrše službo na ladjah. Prva taka ženska ladja je prispela letos v eno izmed angleških lok.

MLADI SLOVENEK

M. K.:

Nasitite uboge ptičke!

Mrzel veter čez dobri
brije, grize do kosti.
Ptičke zebe... »Pridi, solnce!
prosijo. A solca ni...

In še glad jih kruto stiska.
Ni črvčikov več; pokrili
jih je sneg z odejo težko —
kdo bi s kljunčkom jo prebil?

Kakšna bo pomlad brez ptičkov,
če pozebejo, pomro
nam čez zimo? — V nemi tugi
sklonil gaj bi k tlom glavo.

In po poljih in vrtovih
kakor v grobu tiho vse
bi postalo... Zdaj, otroci,
ptičkov se usmilite!

Velika ljubezen ptičje mamice

Skoraj dva tisoč let je tega.

V rimskem mestu Pompeji je 79 let po
Kristusovem rojstvu živel drobna ptička. Ra-
zen drugih ptic v soseščini je nihče ni poznal.
A ptička je kljub temu postala slavna — za-
radi svoje velike ljubezni.

To je bilo tako:

Nekega lepega poletnega dne je ptička
zgradila s svojim možičkom-ptičkom lepo, me-
hko gnezdo in znesla vanj nekaj drobnih, belih
jajčk. Oba — ptička in ptiček — sta bila
na vso moč vesela in marljivo sta ležala na
jajčkih, da se ne bi ohladila.

Nekega dne, ko je na jajčkih sedela ptič-
ka sama, je nekaj začelo izpod njenih raz-
širjenih perotnic. Možiček je tačas čepel na
robu gnezda. Ko je zaslišal drobni glasek, je
naglo okrenil glavo in oči so mu zasijale. Za-
čel se je ves navdušen snukati okoli svoje
ženice in iztegovati vrat. Ptička je videla,
kakšna strašna radovednost ga mori in milost-
no mu je dovolila, da pogleda, kar se pod nje-
nimi perotni godi. Dvignila je perot — in
kaj sta zagledala tam? Eno od belih jajčk je
bilo preključano in skozi odprtino je molil
glavico negoden ptiček. Ljubko se je zazrl pre-
srečni mamici in ponosnemu očku v oči in
proseče odpiral kljunček...

Cez nekaj dni so preključali jajčno lupi-
no in pokukali v božji svet še drugi mali ne-
boglenci — in sreča ptičje mamice in njenega
možička-ptička je bila nepopisna.

V materinski skrbi za male neboglence
je ptičja mama več dni vztrajno čepela na
njih, da se ne bi prehladili. Šele nekega ju-
tra, ko je solnce posebno toplo sijalo, se je
odločila, da tudi ona za nekaj minut sede na
rob gnezda, k možičku.

Mladiči seveda niso bili še bogve kako
zali; bili so še skoraj čisto goli. Le tu pa tam
jim je začelo poganjati prvo perje. A ptiček-
možiček in njegova ženica sta bila prepriča-
na, da imata najlepše otroke na svetu.

Ko so ptički odprli kljunčke in čivkajoč
prosili hrane, je srečni očka hitro zletel z
gnezda na zemljo iskat tistih črvčikov za svo-
je ljubljence. Ptička mama pa je medtem zno-
va razpela svoja krila nad njimi, da jim ne
bi bilo hladno.

Tako je skrbnima roditeljema vsak dan
prinesel novih dolžnosti in nove radosti.

Pa je napočil dan, ko se je njuna radost
spremenila v veliko žalost.

To je bilo 24. avgusta.

Ne daleč od mesta Pompejev se je dvigal
v zrak ognjenik Vezuv. Ljudje v njegovi
okolici so bili prepričani, da je ognjenik uga-
šen in da njegovo žrelo ne bo nikoli več bru-
halo lave. Od časa do časa se je iz ognjenika
resda dvignil gost dim, ljudje pa so se že tako
privadili nanj, da se niti menili niso več za to.

Onega dne pa se je ta pozabljeni ognjenik
nenadoma razbesnel in povzročil daleč na-
okoli strašno razdejanje, o katerem boste še
slišali.

Dopolodne je očka mladih ptičkov odletel
nekam daleč, da preskrbi družini tečno kosi-
lo. Komaj pa je odletel, se je zmrčilo; ptiček
je izgrešil pot in njegova ženica je ostala s
svojimi drobljanci sama.

Okoli ene popoldne se je dvignil ogromen
črn oblak iz ognjenika. Črna noč je pokrila
ves kraj, a kmalu na to je žrelo ognjenika za-
čelo bruhati gosto lavo, ki je z vseh strani
pljuskala navzdol in preplavila vso okolico.
Za lavo je žrelo začelo sipati droben pepel, ki
je štiri do pet metrov visoko pokrnil vse pod
seboj.

Sledil je grozen potres, ki je uničil še to,
kar je ostalo. Pod lavo in pepelom, ki sta za-
dušila vse, kar sta dosegla, je našlo nešteto
ljudi in živali strašno smrt.

A kaj se je zgodilo s ptičjo mamo in nje-
nimi mladiči?

Ko se je črn oblak približal njenemu
gnezdu, je s strahom videla, kako živali in
ljudje beže mimo nje. Med begunci je bilo
polno sebičnežev, ki jim je bilo mar samo
lastno življenje. Prav malo je manjkalo, da
med begom niso porušili gnezdo in pogazili
njene uboge mladice. Vse polno jih je bilo, ki
so v strahu za lastno življenje brezobzirno
teptali žene in otroke, ki so padali v silni
gneči na tla. Ptičji mami se je stisnilo srce v
bolesti, ko je slišala stok nesrečnih mater in
plač ubogih otrok. S kriki prestrašenih ljudi
so se mešali tudi najrazličnejši glasovi živali
in presunljivo cvrlikanje ptic, ki so prav tako
bežale.

Ptička mama je za trenutek omahovala.
Tudi njej je v srcu zagorela vroča želja, da

reši svoje življenje. Ze je razpela perotnice,
da bi se pridružila tovarišicam v bežeči ptičji
jati. Pa je v tem hipu zaslišala tožeče glaske
mladičev v gnezdu, ki so drhteli v čudnem
strahu pred bližajočo se nesrečo. Samo za hip
se je borila drobna ptičja mama med ljubez-
nijo za svoje otročičke in ljubeznijo za lastno
življenje — in ostala je.

Kriki ljudi in živali, ki so bežali, so se
oddaljivali in slednjič povsem utihnili. Na-
stopila je smrtna tišina.

Prvi oblak pepela, drobnega in toplega,
se je osul na krila ptičje mamice. V smrtnem
strahu za svoje mladice je ptička še bolj raz-
širila perotnice, da ne bi na otročičke padel
niti drobec pepela. Oblaki pepela pa so po-
stajali čedalje gostejši. Ptička je zaprla oči,
ker jih ni mogla več držati odprte. Čez nekaj
časa je zaslišala pod seboj prvi komaj slišen
glas mladice, ki je umirala. Tedaj je ptička z
obupom v srcu spoznala, da ni več rešitve.

Pepel je padal, padal, padal...

Skoraj dva tisoč let je preteklo od tedaj.
Mesta: Pompeji, Herkulanium in Stabea so bila
povsem pogreznjena pod debelo plastjo pepela.
Šele v novejši dobi so se odločili, da ta me-
sta izkopljejo in takrat so spoznali, kako so
ljudje živeli pred dva tisoč leti. Ko so odstra-
nili pepel, so našli nešteto redkih stvari in
prepričali so se, da je takrat živel tudi mno-
go nesebičnih in hrabrih ljudi. Našli so voja-
ka na straži z orožjem v roki, ki je vztrajal na
svojem mestu vse do zadnjega in tako postal
žrtev svoje dolžnosti. Na drugem kraju so
našli nevesto s poročni prstanom na roki, ki
se je čudovito lesketal — slika zveste ljubez-
ni, ki nikoli ne umre. In takrat so našli tudi
ono malo gnezdo, o katerem sem vam pri-
povedoval...

Nedavno sem si tudi jaz ogledal izkopa-
na mesta in obiskal muzej, kjer so shranjene
redke izkopnine. Ko sem obstal pred gnez-
dom, nad katerim drži drobna ptičja mama
razpeta perotnice, sem bil ganjen do dna srca.
Dvorana, v kateri je gnezdo razstavljeno, je
bila tačas prazna. Le neka stara, skromna že-
nica se mi je pridružila in molče prečitala
zgodbo ptičje mamice pod gnezdom. Z očmi,
polnimi ljubezni, se je zazrla v gnezdo in svet-
la solza ji je zdrknila po ovelim licu. Ni se
mogla zdržati. Čeprav je bilo pod gnezdom
napisano: »Prepovedano je dotikati se raz-
stavljenih predmetov!«, je z žuljavo roko než-
no pobožala perotnice svoje male, dobre tova-
rišice. Presunjen sem stal tam — in njena sol-
za je tudi meni priklicala svetlo solzo v oči.
Nepoznana mati in jaz sva si bila povsem
tuja, dvem različnim narodom sva pripadala,
nisva razumela jezika drugega. A če-
prav nisva izpregovorila, nisva mogla izpre-
govoriti niti besedice med seboj, v eni stvari
sva se razumela, sva si bila edina oba: da je
največja ljubezen pod božjim solncem — ma-
terinska ljubezen.

Sportne igre pri divjakih

Divjaki ostanejo vse svoje življenje otroci.
Prav tako radi kakor otroci, se tudi oni igrajo.
Poznajo vse mogoče igre, o katerih se nam niti
ne sanja. Nekaj njihovih iger pa poznamo tudi
pri nas.

Divjaki plemena Hausa v vzhodni Afriki
so navdušeni rokoborci in boksarji. Borijo in
boksajo pa se ti divjaki v nasprotju z našimi
rokoborci in boksarji bolj za zabavo kot zares.

Tudi Eskimi so zelo vneti za rokoborbo.
Nenadkriljivo spretni so tudi v mešanju kopa-
ja. Navdušeno tekmujejo med seboj za prven-
stvo in nagrado. Posebno veselje imajo z igro,
ki jo vidimo na sliki. Petorica ali šestorica
Eskimov od vseh strani krepko prime široko
odejo in meče z njo v zrak enega od razigrane
družbe ter ga spretno lovi vanjo. Čim više
zleti, tem večje je veselje in vriskanje.

Zamorci na vzhodni afriški obali so izna-
šli sila smešno igro: med dvema visokima dro-
govoma pritrdijo nekakšno mrežo, v kateri
»plesalec« od godbi in petju izvaja najčudo-
vitejšje vragolije v zraku in sicer dolge ure,
ne da bi se utrudil.

V ruskem Turkestanu pa so posebno pri-
ljubljene »lesene noge« ali »dilce«, kakor jih
imenujejo v nekaterih krajih pri nas. Te »dil-
ce« so včasih tako visoke, da se tujec kar na-

čuditi ne more, kako morejo dečki tako spretno
in gibčno hoditi po njih.

Zgodbica

S sneženim možem Majdica
pred hišo se igra,
gosposki avto mimo nje
kot veter pridrdra.

Z očmi se hrepenecimi
zazre vanj... Mimo grem
in slišim njen goreči vzdih:
»Joj, da sedim jaz v njem!«

V gosposkem avtu pa mlad princ
sedi in misli si:
Kako tej punčki je lepo...
Kar koj z njo menjal bi!

»Tako položil Bog v srce
je slehernemu svoje:
pol radosti, pol žalosti,« —
nam z vedej ptička poje...

ZA BISTRE GLAVE

Rešitev izpolnjevalke

Tika — taka — tika — taka —
kakor klepetulja stara
miga venomer z jezikičkom
stenska ura in nas kara:

Ura šest je, dr-dr-dr,
hej, pokoncu, vi zaspanci!
Zajtrk že kadi se v ekledi:
mleko in koruzni žganci.

Ura osem je... Ze glasno
šolski zvonec je zapel.
Kdor bo šolo zanemarjal,
ta nikdar ne bo vesel.

Tika — taka — tika — taka —
dan za dnem tako priganja
nas in zlata mlada leta
v črno prošlost nam odganja.

Pravilnih rešitev je bilo topot 89. Za nagrado
je bil izžreban Marjan Blejec, učenec IV. a
razreda I. drž. realne gimnazije v Ljubljani, Prek-
murska ulica 3 v Ljubljani.

Dobi knjigo: Mukeredži: Mladost v džungli.

Zlogovnica

Vra — jec — va — an — ve — ja — ša — ea
— ven — kar — ček — ka — no — u — ci — šer
— škof — li — li — slo — ži — drej — ka — za
— bec — pre — lo — can

Sestavite iz teh zlogov osem besed, ki po-
menijo:

- ime,
- žival,
- mesto v Sloveniji,
- jed,
- ptič,
- ulica v Ljubljani,
- vzklik,
- največji slovenski pisatelj.

Ena od pravilnih rešitev bo izžrebana za na-
grado.

Rešitve pošljite najkasneje do četrtega, 2. febru-
arja, na naslov: Kotičkov striček, uredništvo »Slo-
venec« v Ljubljani.

STRICKOV KOTIČEK

451. Dragi Kotičkov striček! Ze dve leti čitam
vsako nedeljo Tvoj kotiček. Nešteto krat sem Ti že
tudi hotela napisati pismo, a strah, da bi zašlo v
Tvoj koš, me je zadrževal. Zdaj pa pravim: »Kar
bo, bo! Mogoče me boš pa le uvrstil med svoje
kotičkarje.

Lani sem hodila v hrvatsko šolo v Zagrebu, a
Ti odkrito pravim, da mi je tukaj stokrat bolj všeč,
ker sem Slovenka. Iz Zagreba sem se vrnila v ma-
mo, ko smo pokopali starega očeta, ki je bil tudi
nad 40 let naročnik »Slovenec«. Še ko nisem znala
čitati, mi je vedno čital iz Tvojega kotička.

Lepo pozdravlja Tebe in Požgančevega očeta
Nadina Mohorič, učenka III. razreda v Zg.
Šiški.

Draga Nadina! Torej tako grozen strah imaš
pred mojim košem, da mi dve leti nisi upala pi-
sati? Ubogi koš, koliko očitkov in hudih besedi
mora preslišati od vseh strani! Če bi kolcati znal,
bi se mu gotovo noč in dan kotalo — tako ga ob-
rekujete in zabavljate čezenj... Je res skraven
čas, da se potegnem za njegovo čast in v njegovo
obrambo razkrijem vesoljnemu svetu skrivnost, ki
je doslej nisem razkril še nikomur. Torej zapik in
poslušaj: koš je nedolžen! On hrusta samo pisemca,
ki so bila že objavljena v kotičku, neobjavljenih
pisemca pa ne! Niti eno neobjavljeno pisemce še
ni zašlo v njegovo žrelo. Gromozansko presenečeni
boste gotovo vsi nad tem nezasičanim odkritjem,
ampak tako je in nič drugače. Po krivici ste vsa ta
dolga leta dolžili ubogega sironaka dejanja, ki jih
nikoli ni zakrivil, in ga obkladal za ljutim pri-
imki, kakor so: krivolonež, brezsrčnež, požeruh,
kajon itd. Ubogi, ubogi koš! Kako presunljivo bi
zaplakal, če bi izvedel, kakšno krivica ste mu de-
lali. Ni izključeno, da bi vas celo tožil zaradi raz-

žaljenja časti — ampak če bi pravdo dobil, je pa
drugo vprašanje. Kajti je Cankarjev hlapec Jernej
(kdo je bil to, vprašaj g. kateheta!) že pred dav-
nimi leti po svetu pravico iskal in je ni našel.
Kako bo torej sironak koš našel pravico danes,
ko jo je še manj? Zalostne reči!

Zdaj boste pa seveda v eni sapi vprašali vsi:
Kam pa potem neobjavljena pisma izginejo, če ne
v košu? Na to vam odgovorjal po pravici in res-
nici: nikamor! Vsi od prvega do zad-
njega ležijo celi in nepoškodovani
v moji torbi in čakajo belega dne
Vsi pa »belega dne« najbrž nikoli ne bodo doča-
kali, kajti preveč jih je že: okoli 3000...

O drugih stvarih pa še ob priliki kaj! Bog Te
živi, Slovenka mlada! — Kotičkov striček.

452. Dragi Kotičkov striček! Danes se prvič
oglašam v Tvojem kotičku. Prosim Te, vtakni me
gotovo v kotiček, če ne pridem z bratci in sestri-
cami v Ljubljano in Te počukamo za brado. Bolje
je, da mi odpíšeš, drugače Ti bo slaba predla!

Povabim Te na Jesenice, da se boš pri nas na
vrtu smučal. Ni se Ti treba bati, da se boš pre-
kucnil, ker ni nič strmo. Piši mi, kdaj prideš, da za
ta veseli dan zakoljemo prešička in Te pogostimo
s kolinami. Tudi sestrica Majda, ki ji moram vsako
nedeljo čitati Tvoj kotiček, Te vabi in lepo po-
zdravlja. — Mija Markez, učenka IV. razreda
na Jesenicah.

Draga Mija! Sem junak in se sto takšnih drob-
ljancev, kakor ste vi, ne bojim. Toda bi me — iz-
najljivi in zviti, kakor ste — utegnili zalotiti baš
takrat, ko bom ob gorki poti drmal — in kaj mi
potem pomaga vse junaštvo? Vse brado mi lahko
populite, tako trdno spanje imam — zato brz v ko-
tiček s Teboj!

Smučati naj se pridem na vaš vrt? Neee, tisto
pa ne! Zakaj ne? 1. Ker bi bilo aramotno, da bi
se jaz, ki sem svetovnoznan smučar — smučal na
vrtu, kjer nobene strmine ni. 2. Ker se brez smučk
smučati ne znam. Sv. Miklavža pa sem zastonj pro-
sil, da bi mi smučke prinesel. 3. Ker se smučanje
takimle starim gospodom ne spodobi in 4. — ker
se sploh smučati ne znam... Torej vzrokov dovolj,
da odklonim Tvoje povabilo!

Seveda, koline me pa mikajo, koline! Toda da
bi se zaradi mene moral ubogi prešiček posloviti
od tega sveta — nak, tako neumljen nisem. Se
raje, čeprav z ljuto žalostjo v srcu, odpovem kolin-
am, samo da prešičku rešim življenje. Ko bo pre-
šiček izvedel za to mojo blago in ljudomilo odloči-
tev, se bo gotovo od veselja postavil na glavo, po-
migal z repikom in navdušeno zakrutil: Živijo Ko-
tičkov striček! To prešičkovo veselje bo zame vred-
no več kakor sto najdebelejših kolin.

Lepo pozdrava obema — Tebi in sestrici Maj-
di! — Kotičkov striček.

453. Dragi Kotičkov striček! Zdi se nam, da
Ti iz Suhe krajine ni še nihče pisal. Gotovo Te bo
zanimalo, kako je pri nas.

Tekoče vode in studencev nimamo. Pa boš
rekel: »Kaj pa potem pijete, s čim pa se umivate?«
Pijemo deževnico, če pa te ni, vozimo vodo eno
uro daleč iz Krke.

Imamo pa še druge zanimivosti v Suhi kraji-
ni, na pr. krasne podzemske jame z lepimi kapni-
ki. Podzemskih jam v Ljubljani gotovo nimate,
zato pridi k nam. Ti jih bomo razkazali vse po
vrsti!

Lepo Te pozdravlja jo učenci III. razreda
iz Ambrusa, Dolensko.

Dragi prijatelji! Ko sem vaše pismo prečital,
sem zadovoljen zabrudil predse: »No, hvala Bo-
gu, vendar enkrat pismo, ki tudi kaj zanimivega
pove!« Takšna pisma imam rad, takšna, ki so
kratka, pa mnogo povedo, in ne takšna, ki so dol-
ga — pa ne povedo nič. Naj bo to vaše pisemce za
zgodbo vsem onim, ki ne znajo drugega pisati, ka-
kor čenče in zabavljanje na račun mojega koša in
moje sive brade. Bog se jih usmili!

Suha krajina se res po vsej pravici imenuje
»suha«, ko vam gre tako trda za vodo. A kakor vas
je narava na eni strani prikrajšala, vas je na dru-
gi strani obogatila z naravnimi lepotami, na ka-
tere ste lahko ponosni. In če ne bi imeli drugega,
kakor košček zemlje — sveta in draga bi vam
morala biti ta zemljica rodna, kakor so svete in
drage našim ljudem na Krasu njihove gole, pušče
skale, kakor so sveta in draga našim ljudem na
Štajerskem njihova rodovitna polja, kakor so svete in
drage našim ljudem na Notranjskem njihovi goz-
dovi, kakor so svete in drage našim ljudem na
Gorenjskem njihove planine, kakor so sveta — za
draga našim ljudem na Koroškem njihova jezera...
Najlepši na svetu je rojstni kraj. Kjerkoli naš člo-
vek po svetu roma — največkrat se z ljubeznijo in
hropenjem spominja doma, pa naj bo ta kjerkoli
že: v prestolici Slovenije — v beli Ljubljani, ali v
najrevnejši vasi pod samotno goro. Dom je člo-
veku samo eden, kakor mu je samo ena mati.

Lepo pozdravljeni in še kaj mi pišite! — Ko-
tičkov striček.

Kako so se maščevale ose

V bližini nekega mesta v Italiji so poleti na-
šli pogrešanega delavca, ki je ležal mrtev na kovu
listja in vej.

Strašno oteklo telo in roj razdraženih os sta
pojasnila ljudem vzrok smrti. Mož je pri delu na
polju nekje iztaknil osino gnezdo. Začel je vanj
drezati z rovnico, da bi ga porušil. Ose so se raz-
kačeno zakadile vanj. Zaman se jih je delavec
otresal; os je bilo čedalje več in čedalje srditeje
so ga napadale. Prestrašen se je moč slednjič spu-
stil v beg, ose pa so se pognale za njim in mu med
begom zadale toliko pikov, da je izgubil zavest.

Zgrudil se je na kup listja; ose so ga obletavale
toliko časa, dokler ni zaradi zastrupljenja, ki ga
je povzročila marjavljena kislina, umrl.

ZA ŽIDANO VOLJO

Korusa za vstopnino v cirkus

V nekem mestu na Madjarskem je gostoval
cirkus. Prebivalci onega kraja pa so tako revni,
da starši niso mogli dati otrokom niti toliko de-
narja, da bi si kupili vstopnico.

Ravnatelj cirkusa je zato razglasil, da vsak
otrok lahko prinese namesto vstopnine — dvanajst
štorov koruze. K predstavi je prišlo nad tisoč
otrok, ki so plačali vstopnino v koruznih štorih.
Pred cirkusom je narasla korusa v ogromen kup
in ravnatelj podjetja je imel dosti truda, da je po-
spravil vso »koruzno vstopnino«.

GA ŽIDANO VOLJO

Korusa za vstopnino v cirkus

V nekem mestu na Madjarskem je gostoval
cirkus. Prebivalci onega kraja pa so tako revni,
da starši niso mogli dati otrokom niti toliko de-
narja, da bi si kupili vstopnico.

Ravnatelj cirkusa je zato razglasil, da vsak
otrok lahko prinese namesto vstopnine — dvanajst
štorov koruze. K predstavi je prišlo nad tisoč
otrok, ki so plačali vstopnino v koruznih štorih.
Pred cirkusom je narasla korusa v ogromen kup
in ravnatelj podjetja je imel dosti truda, da je po-
spravil vso »koruzno vstopnino«.

Gospa Broncljeva je prišla k svoji prijateljici
gospo Strboncljevi na obisk in ji rekla:

»V nasprotni hiši sta dva uboga otroka, ki ni-
mata ne mame ne očeta ne tete. Strašno se mi
smilita! Ali jima hočeš kaj podariti?«

Tedaj se oglašala mala Režika:

»Našo teto Berto jima lahko podarimo!«

DELAVSKI VESTNIK

ŽENA IN DOM

Moč delavske zadružne organizacije

Delavsko konzumno zadružništvo v Nemčiji

Bolj kot francosko se je približalo angleškemu vzoru nemško delavsko zadružništvo. V glavnem so nemške konzumne zadruge organizirane v dveh velikih zvezah in sicer v »Osrednji zvezi nemških konzumnih društev v Hamburgu« in »Državni zvezi nemških konzumnih društev v Kölnu«. Pri hamburški zvezi je bilo leta 1929. včlanjenih 991 zadrug s približno 2.800.000 zadržniki, pri kölnski pa 275 zadrug z nad tri četrt milijona člani. Število poslovalnic pri vseh zadrugah je znašalo 12.437. Blagovni promet pri prvi zvezi je znašal približno 16 milijard, pri drugi pa 2 milijardi 700 milijonov dinarjev. V teh dveh velikih zvezah je torej organiziranih 3.600.000 konzumentov. Obe zvezi imata svoji vele-nakupni centrali, pri katerih morajo zadruge nakupiti vse potrebno blago. Zadruge se pri nakupu blaga svojih central res poslužujejo in to v veliki meri, saj je n. pr. leta 1929. promet pri centralah znašal skoro polovico toliko, kolikor promet pri zadrugah, kar dokazuje, da zadruge skoro polovico blaga nabavijo potom central. To je lep primer zadružne discipline.

Obe nemški nakupni centrali imata svoja podjetja. Hamburška »G. E. G.« ima svojo tovarno za milo, za čokolado, testenine, sadne in zelenjadne konzerve, cigarete in cigare, vžigalice itd. Udeležena je tudi pri oblačilni in mlekarški industriji. Vrednost v njenih podjetjih izdelanega blaga je znašala leta 1929. nad 700 milijonov Din. Tudi kölnska centrala »Gepag« ima mnogo svojih tovarn.

V mnogih slučajih imajo tudi samostojne delavske konzumne zadruge same priključenih celo vrsto raznih podjetij tako pekarnice, klavnice, tovarne za mesne konzerve itd. Konzumne zadruge, ki štejejo svoje člane na desetisoče, niso v Nemčiji več redke in je tudi že nekaj zadrug, pri katerih je šte-

vilo članstva presegljo stotisoč. Seveda so to ogromna podjetja, ki vzdržijo vsako primero z največjimi privatnimi kapitalističnimi podjetji te vrste. Delavsko konzumno zadružništvo v Nemčiji se vedno od leta do leta izpopolnjuje svojo organizacijo. Napredek se kaže zlasti v tem, da se člani pri nabavi raznih potrebščin vedno bolj poslužujejo svojih zadrug. Povprečni promet računani na enega člana je vsako leto večji in konzumne zadruge si prizadevajo, da bi njihovi člani kupovali vse potrebno le pri zadrugah.

Poleg Anglije in Nemčije je delavsko konzumno zadružništvo zelo močno razvilo v Belgiji, Švici, Avstriji, Češkoslovaški; — torej v državah, kjer zavzema industrije v gospodarstvu prvo mesto in kjer živijo vsled industrializacije številne delavske množice. V mnogih državah je organiziran v konzumnih zadrugah velik del prebivalstva, ki si večji ali manjši del svojih potrebščin preskrbuje potom zadrug. Organizacija konzumentov se more v celokupnem gospodarstvu že uspešno uveljaviti in privatni kapital ne odločuje več sam v trgovini.

Če primerjamo delavsko zadružništvo pri nas z delavskim zadružništvom drugih narodov, moramo priznati, da smo sorazmerno še daleč za njimi. Zlasti v konzumnem zadružništvu nam manjka tista trdna in popolna organizacija, ki jo imajo drugod. Treba bo, da se delavstvo v celoti oklene konzumnih zadrug ter da se pri nakupovanju življenjskih potrebščin poslužuje te konzumov. Samo na ta način bomo dobili organizacijo konzumentov, ki bo v gospodarstvu kaj pomenila in ki bo mogla biti delavcu gospodarska opora. Soodloževanje pri gospodarstvu bo delavec dosegel le potom zadružne organizacije.

Več ljubezni!

Ako imamo Boga za očeta, moramo sprejeti vse ljudi za brate, in nihče ne more reči, da ljubi Boga, ako sovraži svojega brata.

Vsi vemo, kako so se ljubili prvi kristjani. Velika zapoved ljubezni jim ni ošla le gesto, le fraza, le napisan življenjski program, ampak jim je bila živa resničnost, vsakdanje dejanje, vsa vsebina njihovega življenja. Z ljubeznijo so prvi kristjani pridobivali nove pristane, predvsem med proletarci, s katerimi so tedajjniki močniki postopali po svoji mihi volji.

In če danes kdo išče novih idej in programov in novih gesel, je popolnoma na napačni poti. Mi tudi danes nimamo drugega sredstva, kot ljubezni, da si osvojimo Boga sovražni in odtujeni svet in da ga zopet pridobimo za krščanske čednosti. In tudi danes velja to prav posebno za proletarce, ki tako zelo pogrešajo ljubezni, one resnične, dejavne ljubezni.

Pravilno je bilo nekje zapisano, da proletarcev ne bodo pridobeli ne besede, ne učene razprave, ne lepi govori. Res je, da se dajo za trenutek zapeljati spretnemu demagogu, toda trajno jih bo pridobil le tisti, ki bo s svojim visokim zgledom, z dejanjem pokazal, da ljubi ta tepla in delavske družbe in se ravno radi ljubezni do njih nesebično bori za njihove pravice.

Za pravico se borimo. Uspeli bomo pa le, če bomo sukali orožje ljubezni, če bomo poneli duha ljubezni v vse tiste okoliše, kamor nas je postavilo življenje.

Delovna dolžnost

Poleg pravice do dela, ki smo si jo že na tem mestu enkrat ogledali in ki je v času današnje ogromne brezposelnosti prav posebno aktualna, moramo omeniti tej pravici odgovarjajočo dolžnost — socialno dolžnost do dela.

Toda, ali ta dolžnost tudi res obstoja, ali ni to le geslo raznih socialnih reformatorjev?

Kristus nas je vse napravil za brate in nas na ta način napravil za enakopravne. Iz tega sledi, da so vse dobire sveta ustvarjene za vse ljudi in da imajo torej ljudje že po svoji naravi do tega enako pravico. Resnica pa je, da bi od teh dobrih, če bi bile med vse ljudi enakomerno razdeljene, prav nihče ne mogel niti še tako skromno živeti.

Ljudje morajo namreč ogromno večino vseh svojih potrebščin pridobivati s težkim delom. Tako je dolehel Bog, ko je izgnal Adama in Evo iz raja in rekel Adamu: »V potu svojega obraza boš jedel svoj kruh.« Izjem ni tedaj postavil nobenih. Vsi za delo sposobni morajo in žene morajo delati in bo socialna blaginja zavladala šele tedaj, ko bodo res vsi delali in ne bodo živeli eni na račun drugih. Primer, ki sem ga nedavno čital v neki knjigi, dobro pojasnjuje to resnico. Pisatelj pravi: »Predstavljajmo si življenje v navadni kmečki družini. Ako izmed peterih delaznožnih sinov in hčera, ki žive vsi na domu, eden stalno lenari in nič ne dela, je pa kljub temu iz skupne sklade in se oblači s platnom domačega izdelka, morajo ostali štiri, če hoče vseh pet živeti, toliko več delati. Ako ne storijo tega, potem posestvo hira in končno propade.«

Tako je tudi s človeško družbo. Radi lenuhov — in teh ni malo — družba vedno bolj hira in vedno bolj se bliža propadu, ker je preveč tistih, ki ne opravljajo nobenih koristnih del. Ne smemo misliti, da nas premoženje odvezuje od delovne dolžnosti. Nasprotno, premoženje samo na sebi, pa najsi je tudi pošteno pridobljeno, ne odvezuje od delovne dolžnosti. Čim več imetja se je na eni strani nakopičilo, za toliko več je narasla na drugi strani revščina.

Ponoviti moramo znane besede sv. Pavla: »Kdor ne dela, naj tudi ne je!« Tukaj je delovna dolžnost čisto jasno zapovedana in postavljena brez ozira na morebitno, četudi pošteno pridobljeno bogastvo. Toda na to dolžnost se je kar pozabilo; še se pa že ni pozabilo, pa se je ta dolžnost postavila le za siromake. Po zakonu iz leta 1885 sme policija vsakogar, ki se potika okrog, pa ne more dokazati, da ima dovolj premoženja za preživljanje, enostavno zapreti. Za bogatina seveda ta zakon ne velja. On sme hoditi po vsem svetu, po vseh zabaviščih in letoviščih, sme na debelo porjavljati denar in blago iz skupne zaloge, ne da bi sam s svojim delom to zalogo kaj dopolnjeval — pa ga ne bo prišla nobena oblast in ga ne bo zaprla.

Svet misli in tudi mnogo kristjanov tako misli, da eden izmed poglavitnih grehov — lenoba, ne velja za vse ljudi. Toda nastopajoča nova zarja bo pomela s takimi ljudmi. Družba bo pazila na vsakega svojega člana, kako uporablja izročene mu talente, in bo neusmiljeno postopala s tistimi, ki je svoje talente zakopal, pa živi od truda in znojta svojih tovarišev.

Pomen delavskega zavarovanja

Francoska revolucija in gospodarski liberalizem sta prinesla le navidezno svobodo, ki je bila svoboda močnejšega in izkoriščanje slabotnih. Delovnik je trajal 12, 14 in še več ur; delalo se je podnevi in ponoči. Delovni pogoji in plača so bili odvisni od proste volje delodajalca. Za zaščito žena in otrok se ni nihče brigal. Če je postal delavec nesposoben za delo, je bil prepuščen samemu sebi.

Preobrat je nastal šele v drugi polovici prejšnjega stoletja in je danes položaj delavca bistveno drugačen od preje. Seveda ni preokret nastal zaradi uvidevnosti in usmiljenja držav in kapitalistov, ampak zaradi zavednosti delavstva in iz strahu pred delavsko močjo.

Socialno zavarovanje je, kot ostali deli delavske zakonodaje, produkt moderne socialne politike, ki ima nalogo ublažiti in če je mogoče tudi odstraniti borbo med delavcem in njegovim delodajalcem. Delavska zaščitna zakonodaja štiti delavca pri delu, socialno zavarovanje pa pomaga delavcu, ko ne more več delati, bodisi da je bolan, star in nesposoben za delo, bodisi da ne more dela dobiti. Zato se po pravici smatra socialno zavarovanje za enega izmed največjih uspehov socialne politike. Politično, formalno pravno enakost vseh pred zakonom, kar je prinesla svetu francoska revolucija, je nadomestila ozir. izpopolnila v zadnjih desetletjih socialna enakost. K zmagi tega načela so pripomogle težke posledice socialne in gospodarske bede delavskih množic. Socialna politika je premagala liberalizem.

Vedno je veljal in bo veljal zakon, da ima pravico do obstoja le ona država in oni narod, ki razume, zna in hoče služiti potrebam svojega časa. Ena izmed osnovnih potreb in zahtev današnjega časa pa je: članom držav in narodov dati take življenjske pogoje, predvsem zavarovati take pogoje dela, da se bomo čim bolj približali našemu idealu — socialni blaginji.

Pomen socialnega zavarovanja je ravno v tem, da nas more tembolj približati temu idealnemu stanju, čim bolj je popolno. Zato pa moramo odločno odklanjati vsako slabšanje že itak nepopolnega socialnega zavarovanja kakor tudi druge delavske zakonodaje. Na ta način se ne dela v skladu s potrebami modernega časa niti se ne poslužuje socialna enakost, še manj pa dela na ublažitvi napačnosti, ki danes vladajo med delavci in delodajalci. Zahtevati moramo zboljšanje in resnično izvajanje obstoječe delavske zakonodaje.

Drobne vesti v dveh, treh vrstah

Konferenca o 40 urnem tedniku je z 31 proti 21 glasovom zavrnila resolucijo delavske skupine, da naj bi plače kljub znižanju delovnega časa ostale neizpremenjene. — Torej kapitalisti ne žrtvujejo za družbo niti pare!!

Iz Turčije se je vrnilo več tisoč Jugoslovanov radi vedno večje brezposelnosti, ki narašča tudi v Kemalovi državi.

Število brezposelnih je na Dunaju naraslo v drugi polovici decembra 1932 za 8727 na 134.694 oseb. Decembra 1931 je bilo na Dunaju 19.887 brezposelnih manj.

Zaradi prevelikih brezposelnih podpor je državni proračun v Nemčiji deficiten za 2.900.000 mark ali za več ko 30 milijonov Din.

Ameriška zveza delavskih strokovnih organizacij bo proglasila generalni štrajk za dosego 30-urnega delovnega tednika.

Brezposelnost v saarskem ozemlju stalno narašča. Danes prejema tam brezposelno podporo, kakor poročajo, že 100.000 oseb.

Ameriška vlada bo radi proračunskega primanjkljaja znižala plače in pokojnine za 11%.

Vse steklarne v Hrustniku, Rogoški Slatini, Straži in Paradžinu so ustavile obratovanje, radi tega bo zopet več stotin novih delavcev s svojimi družinami — brez kruha.

Suškaška papirnica bo pričela zopet z normalnim obratovanjem.

Za pomilostitev delavskega voditelja Moulva v Kaliforniji (USA), ki je bil — dasi nedolžen — obsojen na dosmrtno ječo, se je zavzel novi predsednik Roosevelt.

90 delavcev je odpustila tovarna čevljev »Pettovija« v Ptujju.

125 delavcev je brezposelnih na vsakih tisoč zaposlenih delavcev po statistiki v 49 največjih mestih v Nemčiji.

Ali ste že poravnali naročnino?

A. Z.:

Ob prvi ločitvi

V materino in otrokovo življenje stopi kot odločilen dogodek — njuna ločitev. Tvoja skrbna roka je dozdej vodila vsak njegov korak, bila mu je vsak hip v pomoč. Takoj je zasluhtlo ma erino srce nevarnost in jo odvrčalo od svojega ljubljence. A tudi ostrá beseda je uspešno vzgajala to lahko vpogljivo drevesce. V svoji skrbi za otrokovo bodočnost si mu namenila kolikor mogoče idealen življenjski poklic in cena za to so neprecenljive gnotne in duševne žrtve. Saj si dozdej varovala to svoje najdražje pred vsem zlom, dušnim in telesnim, in marsikaterikrat z vso trpkostjo odpo-vedil. Kdo mu bo zdaj to ljubezen in skrb vsaj deloma nadomestoval? Ob tej misli ti za-repeta srce in ni zaman ta tvoja bojazen. Največkrat niti najboljši med najboljšimi ne odtehta saj deloma skrbne matrine vzgoje. Zato, mati, glej, kje je tvoj otrok!

Ne samo zunanje ugodnosti stanovanja naj ti bodo odločilne. Ne rečem, da ne glej tudi na to, posebno če moreš, ampak pomni: otroka usposobiš za notranjo disciplino, ako ga navadiš že zgodaj odrekanju nepotrebnim užikom, njegov pogled ne bo sebično usmerjen le na lasno ugodnost in dostopnejši bo za razumevanje usode svojega bližnjega. Pred vsem glej, da so tvoji namestniki praktični kristjani. Pomisli, kako skrbno si mu vcepjala verske resnice in mu razvijala versko spoštovanje ob vsaki priliki; in vem, kako hudo bi ti bilo, če bi tvoj otrok izgubil to najdražjo svetlinjo. Skrbi, da tvoj otrok takoj vstopi v njegovi starosti odgovarjajočo versko mladinsko organizacijo. Starši se niti ne zavedamo, kako neprecenljiva opora v našem vzgojnem delu so vsa ta združenja, ki marsikateremu izpopolnjujejo ali sploh nadomestujejo domačo vzgojo. Ne priznavaj bi jih samo s tem, da bi izročali svoje otroke nesebičnim.

Najlepša je narava

Še pred par desetletji so kritična usta dejala o kakem lepem dekletu, lepi ženi: »Res je, lepa je, a to tudi ve!« Nihče ni oprekal lepote, pač pa so ljudje zamerili, če se je kalera s svojo lepoto ponašala. Kdor je lep, to ni njegova zasluga, marveč dar narave, zato naj se s tem nihče ne ponaša. Telesna lepota pa tudi z resnimi nalogami in namenom človeškega življenja nima bistvene zveze in če se dekletu veliko peča in ponaša s svojo telesnostjo, to le kaže, da ima plehke, površne, lahkomiselne pojme o življenju. Tako so včasih sodili o tem. Danes je drugače. Očito in z vsemi mogočimi sredstvi in umetnijami stremi žensstvo za lepoto kot najvažnejšim. Negovanje ženske lepote je postalo zelo važna in dobičkanosna obrtna panoga. Kosmetika se ne uporablja več skrivoma in kradoma kakor preje, marveč brezobzirno očito, naravnost oholo, samozavestno. Le notranje popolnoma samostojne in ponosne žene so znale odbiti od sebe te verige sedanje materialistične dobe.

Ob pogledu na dovršeno negovan obraz, ima človek čut: »Škoda, toliko skrbi in truda in stroškov za ped polti, ko bi bil obraz brez tega toliko lepši, toliko človeka vrednejši!« Pač daje vsa ta nega, vsa ta olepševalna umetnost v zvezi z moderno obleko ženi nekaj elegantnega, toda ker je vse to »moderno«, to je neomejena splošna last, se konaj še loči obraz od obraza, oseba od osebe, nikjer ni kaj, kar bi te na prvi mah zajelo, osvojilo. Vsaj na prvi pogled so danes na kakem plešu ali drugi prireditvi tako rekoč vse ženske lepe. Preje se je pa mlado, sveže, dražestno, naravno dekletu ločilo iz množice kakor mak med žitom in namah osvojilo srca. Vsekakor so se preje upale biti dekleta in žene tudi nelepe, take, kakršne so bile v resnici, in so se prav po svoji nepotvorjeni prirodnosti, po svojih umskih in srčnih lastnostih, po svoji pridonosti prav tako uveljavile kakor lepote in postale srečne žene in matere, čislane članice družbe.

Preje so se žene tudi upale starati, saj to je čisto splošen prirodan zakon. Danes velja staranje za nekaj smešnega, za nekaj sramotnega, za nekaj, kar ženo izobčuje iz vsake

Jedilnik za februar

(Krekova gosp. šola v Zg. Šiški pri Ljubljani.)

Ponedeljek, 30. januarja: Kosilo: Sadje. — Mešana zelenjava z brčolami. (Srbska jed.) — Slavnska sladica. — Večerja: Sarma s krompirjem po srbskem načinu.

Torek, 31. januarja: Kosilo: Sadje. — Pabrikacija z zelenjavo in teletino (samostojna srbska jed). — Srbsko sladko. — Večerja: Francoski krompir in salata.

Sreda, 1. februarja: Kosilo: Sadje. — Kislo zelje na srbski način in svinjska rebrea. — Srbski ajvar (salata). — Večerja: Djuvedj s krompirjem.

Četrtek, 2. februarja: Kosilo: Sadje. — Jajnine s parmezanom, salata in pozarske zarebrnice. — Srbska jabolčna pita. — Večerja: Vampi na srbski način. Salata s krompirjem.

Petek, 3. februarja: Kosilo: Sadje. — Paradižna juha z jajčnim kipičnikom. — Ocvrta ščuka in salata. — Čokoladne rezine s smetano. — Večerja: Ribja sarma (srbska). Pomarančna salata z maraskinom.

Sobota, 4. februarja: Kosilo: Sadje. — Srbska juha (čorba). — Mešana zelenjava, srbski paprikaš. — Večerja: Orehovi rezanci in češ-pije.

Nedelja, 5. februarja: Kosilo: Sadje. — Ruski Hors d'Oeuure. — Krpice na juhi. — Salata, pražen riž in telečja ledvična pečenka. — Mešana vkuha. — Večerja: Jarica z zelenjavo po srbskem načinu. — Lipov čaj in mandeljnov kruh.

požrtvovalnim voditeljem, ampak bi jih po svojih možnostih tudi materialno podpirali. Koliko samovzgoje si otrok pridobi ob vestnem, rednem izpolnjevanju verskih dolžnosti, ne glede na večnostno vrednost, kar je odločujoče za vse njegovo bodoče življenje.

Ne boj se, da postane otrok ob taki vzgoji mrzek asket — ustroj teh organizacij mu omogočuje skladen razvoj dobrega kristjana in sodobnega človeka. Po ustaljenih, nekompromisnih smernicah se bo znal samostojno gibati tudi v nevarnem okolju brez škode za svoje dušno zdravje v svojih najnevarnejših letih, ko mladostnik tipaje išče idealne, značajne in odresilne opore v odraslih. In gorje, ako bi našel baš nasprotno ter se je mogoče rad oprjel! Toda trdni temelji te vzgoje mu bo omogočal, da bo znal razsodno in previdno ločiti dobro od slabega, posebno, če si mu dala na pot samozavest, da se ne čuti proti vsakemu odraslemu za manjvredno, ampak polnovredno, samostojno bitje. Brezpozorno zaupanje v neoporečnost in dobroto odraslih mu je lahko pogubno in usodno za vse življenje.

Ohrani si otrokovo zaupanje! Navadi ga že zgodaj, da ti vedno poroča o svojih doživljajih, pazorno zasleduj in presodi, v kaki družbi se giblje. Še bolj pa zahtevaj to ob vsaki priliki, kadar je v tujini. Tvoj materinski čut bo kmalu pravo zadel. Tvoja naloga je, da ga poučiš o bioloških funkcijah in dozorevalnih letih, zakaj gorje, ako to prepustiš drugim, četudi se ti zdi poklicanim, morebiti se bo to masčevalo na otroku vse življenje. Ne pozabi na volka v ovčji obleki! Morda otrok kljub tvoji pazljivosti in skrbni vzgoji ne doseže tvoje vzgojne namena, toda ti glej, da ti ne bo mogel z razvalin svoje življenjske sreče očitatil le najmanjše krivde.

družabnosti in ji jemlje tako rekoč pravico do življenja. Ni čuda, da se potem žene kar povprek krčevito oklepajo mladosti ali bolje navidezne, umetne mladostnosti, ki je vražje mučna in draga. Neverjetno dobro se drži, ampak koliko muke in denarja jo to stane! — tako zmagujemo z glavo za takimi žrtvami naše dobe. Gotovo je prav, da skuša vsak čimdlje ohraniti svojo svežost in prožnost, svoje sile, toda ne z umetnimi zunanji sredstvi, ki so v bistvu vendarle samo uborno slepilo, pri tem pa dostikrat požro velik del sredstev, ki jih potem manjka pri prehrani in drugih življenjskih potrebščinah, od katerih je v veliki meri odvisno zdravje in s tem moč in prava lepota. Starost ni samo nekaj prirodnega, marveč tudi nekaj lepega, častiljivega, celo nekaj privlačnega, simpatičnega. »Kako ljubezniva« ali »Kako vrla, sijajna stara žena!« — tak vzklík je pač častnejši in bi moral biti sru vsake žene prijetnejši, kakor sumljiva pohvala: »Ta je pa večno mlada!«

Kako si pomagam

Potnice so za obleke, ki jih ne peremo, nujno potrebne, le žal, da so tako drage. Malone zastoj pa si jih moremo napraviti same. Krpo novega šifona ali poljubnega drugega perilnega blaga zganemo na dvoje, položimo nanjo staro potnico in po njej ukrojimo novo. Urezano obliko položimo nato v očetniksko glino in denemo sušit. Suho potnico prevlečemo s svilno in zašijemo.

Usnjen pas očistimo s kašo iz magnezije in bencina. Ko je suh, ga odrgnemo.

Lakastih pasov ne zvijamo, marveč jih obešajmo na zapono. Zdjaj pa zdaj jih natrimo s kremo za lakasto usnje.

Usnjate torbice, dokler so še nove, večkrat odrgnimo s krpo, ki jo namočimo v mleku, ter potem z mehko suho krpo drgnimo toliko časa, da se usnje posuši in blešči.

Otroške modne novosti

Pražnja obleka za deklice

2-6 let; snov more biti žamet žive barve ali svileni krep, okrasni obšivi pa iz bele svile.

Deška obleka (za 4-6-letne dečke); kratki jopič se oprjemlje života in ima dve vrsti gumbov; za vratom bel ovratnik in križasta ovratnica.

„SLOVENEČ“ SVETOVALEC

Naš domači zdravnik

Otrok. Čokoladni vliv je zame, ne prav mladega zdravnika, presenetljiva novost; vsekakor bi rad vedel, kdo je izumel vliv (klistir) s čokolado, vi ali vaš zdravnik, ki očitno pripisuje tudi zadnjemu koncu prebavne cevi, namreč danki, tisto, kar imamo navadni zemljani prav na prednjem koncu, v ustih — več ali manj razvajan okus! Zaveda okusa in — pameti!

Ista. Otok je očitno pametnejši od matere! Ob 9 dobiva zajtrk, ob 10 že izdatno malico, ob 12 kosilo, ki se mu upira, vsiljeno hrano pljuje iz ust navzlic kapljicam za boljši tek! Čudim se, da mučeni otroček že ni začel hirati in ima še pravšno težino in celo nadpovprečno dolžino. Dvominim, da bi mogel vam dopovedati, kar treba vedeti o primerni prehrani otrok tako nakratko in daleč, zato vam svetujem, da oddate otroka, preden ga skvarite, vsaj za pol leta na rejo v kakšen zavod ali pa kmetski družini z lastnimi otroki.

A. F. — R. Spolna razboljenost, pogosta muka mladih ljudi, je bila že nešteto krat razmotirvana in pojašnjena v teh vrstah. Gotovo ni tista mladostna zabloda brezpomembna v zdravstvenem pogledu, a njene posledice so v mnogih poljudnih spisih prekomerno pretirane in pošastno izkrivljene. Po samokrumbi nastala ali povečana razdražljivost ali preobčutljivost se sama po sebi poleže in premine — pri pametnem človeku, ki razvado opusti in ne misli več nanjo. Če pa kdo, največkrat oplasen po tistih nespametnih in neresničnih opisih in morebitnih grožnjah, razglablja sam pri sebi tiste zadeve, se tista razboljenost samo poglubi in razširi še na drugo drobje, vse prihaja v nered. Izhod? Pametnemu in resnemu človeku kaj lahek in enostaven! Očistite si bolno domišljijo, temeljito pomelite vse iz nje, kar vas spominja na tisto, kar vas bega in vznemirja, in živite tako, kakor da ni bilo nič — pa izginejo vse nevesočnosti. Delajte po pameti, hodite v pošteno družbo po razvedrilo, in če vam razmere kažejo in dopuščajo, mislite na skorajšnjo ženitev.

M. N. — S. Zvinjena noga naj bi bila smučarju toliko vredna, da jo nese pokazat zdravniku ali ga pokliče k sebi. Na dalje take stvari prav ocenjavati in dajati primerne nasvete — je neverjetna zahteva!

Z. K. — H. Goste dlake po obrazu, posebno pod nosom in na bradi? Kaj storite? Za zdaj prav nič. Naupam vam namreč svoj večkrat doživljenjski skušnjo, da se je marsikateri ne čisto vsakdanji ptič ali metulj dal ujeti zavoljo takih brčic ali take bradice.

J. M. — G. Srčna razboljenost in splošna živčna razvrzanost se vam ne poboljšata s prebiranjem knjig o dušeslovju ali vzgojeslovju; menda najdete kaj uporabnega v knjigi »O zdravju in boleznih«, ki jo je izdala pred nekaj leti Mohorjeva družba. Ali naj se poročite? Težak odgovor! Ako je kdo od vaših bližnjih sorodnikov tako ali podobno bolan kakor vi, kar bi pomenilo, da je vaša živčna bolezen dedna, potem ne kaže takšne naložnosti prenašati na morebitno potomstvo. Ako je pa vaša bolezen pridobljena, nastala zavoljo drugih bolezni, ki »grejo na živce« ali drugačnega trpljenja, potem ni toliko nevarnosti, da bi bilo potomstvo z njo »obremenjeno«. A vedeti morate, da zakon ni zdravilo zoper nikakšno bolezen, pač pa treba zanj vsaj priličnega zdravja, zato počakajte, da se vam živčevje uravnoteži. Pojdite za kaj časa z doma, morda se vam v izpremenjenih razmerah hitreje posreči do pomirjenja.

A. P. — G. Izpadanje las po šenu v glavi je kar običajen pojav, ki pa v obče nima tako hudih posledic, kakor kaže izprva. Poznal sem moža, ki se mu je šen razlezel po vsem telesu in ga po vsem

telesu tako ogolil, kakor ni gol noben novorojenec. Tistemu možu so zrasi lasje in brada in druge koccine v dovolj čvrsti obliki. Menda se to zgodi tudi vam. Pametna nega lasišča utegne rast novih las pospešiti, oterite si lasišče 1—2 krat na teden z razredčenim milnim cvetom (ki ga dobite v lekarni ali mirodilnici), dve žlici tega cveta na četrt litra (prekuhane) vode. Čez pol ure treba lasišče dobro oprati z mlačno vodo ali kamiličnim čajem. Če je osušeno lasišče in lasje prepusto in hrapavo, namažite si je z dobrim (namiznim) oljem.

K. K. — H. Srbež po životu, zdaj tu, zdaj tam, je kaj pogostna starostna nadležnost, časih tudi znak kakšne bolezni, n. pr. sladkorne. Zato vam priporočam, da se daste zdravniški pregledati. Svetujem vam, če nimate kakšne posebne bolezni — otrjenje žilja je že skorajda neizogibna pritlikava vaše dobe — da spremenite svojo prehrano za več časa. Ne uživajte nič mesnega (tudi juhe ne), ne jajec, ne živalske masti kakšne tri mesece, hranite se z mlečnimi, močnatimi jedmi, uživajte obilo zelenjave in sadje kar se da v presni obliki. Čim manj si solite jediti, tem bolje za vas. Tisto jutranje umivanje naj kar ostane, dodajte vodi časih malo kisa ali spirita. Ne nosite na koži nič volnenga blaga. Morda se vam že s tem ravnanjem poleže srbečica, če ne, pogovorite se s svojim zdravnikom o drugih sredstvih.

I. D. — J. Kila krénega žilja ne nastane trenutno, enkratni napor pač napravi že poprej obstoječo in morda neopaženo okvaro občutno ali jo poslabša, kar je verjetno, ni pa verjetno, da bi se krčne žile razvile zavoljo trenutnega napora, saj je njih postanek v modniku približno enak krčnim žilam na golenih. Če se hočete usposobiti za težja dela, ne odlašajte z operacijo. — Druge zadeve, ki jih opisujete, ne spadajo v zdravniško področje.

M. R. — Lj. Sladkorja ne prenašate ne drugega sladila v nobeni obliki razen mlečnega sladkorja? To ne pomeni sladkorne bolezni, pač pa morda posebno občutno želodca, morda izredno idiosinkrazijo za te snovi. Vedite tudi, da poznamo razne vrste sladkorja, ki so med seboj različni in tudi različno vplivajo, tako n. pr. sadni, grozdni, trstni, mlečni in še kateri drugi praktično manj važni sladkor.

Ista. Otekanje goleni po poškodbah kolka pomeni, da je odtok krvi iz bedra oviran, morda je ovira v bedru, morda višje v truplu. Tista modra lisa nad gležnjem pomeni okvarjeno žilje na tistem mestu kože ali podkožja morda zavoljo kakšne poškodbe, morda je ozelina. Vaš oče da je imel prav na takem mestu čir, ki ga je po 14 letih vzel s seboj v grob. Vi se bojite začeti z zdravljenjem, ki mu ne vidite zadovoljivega konca. Zares, čemu trpeti in umirati z zdravniško pomočjo, če se to opravi tudi brez nje! Vendar vam moram sporočiti dvoje: prvič da sem videl mnogo hudih in grdih čirov na golenih, ki so se s pametnim ravnanjem trajno zacelili v popolno zadovoljstvo njihovih imeteljev, drugič da se dajo po mojem mnenju boleznosti dosti lažje in hitreje preprečevati kakor nastale bolezni zdraviti. Sicer pa, vaša glava, vaš svet!

Lj. J. — Lj. Brezinnam in skrivalkam — nič.

Ata Narod iz Knafljeve je v taktini svoj izvežbani nos v naš Kotiček, zavohal nekaj pikantnega v njem, izvlekel iz njega dva naša odgovora in jih razobesil v svoji zatohli izložbi. Maločestiti, starina je s tem ponovno izpričal dvoje: prvič da je nepoboljšljiv klast, ki išče in najde v nedolžnih šegavostih svoje lastne umazanije, drugič da je neozdravno bolan, ker se ne zaveda, da se sramoti samega sebe, ker leti lastno blato nanj nazaj, ko ga mege okoli sebe.

Pravni nasveti

Ničnost opravi trgovskih potnikov? F. V. S. Od neznanega trgovskega potnika neke dunajske tržnice, ki ima menda filijalko v Mariboru, ste lani kupili večjo količino blaga, ki ste ga polovico takoj plačali, glede druge polovice pa ste se zavezali, da jo boste plačali v treh mesecih. Sedaj ste se uverili, da je blago precej predrago in vprašujete, če je res kupčija trgovskega potnika sklenjena z zasebnikom nična, kakor ste to čitali, in če vas more trdka prisiliti, da poravnate preostali znesek. Proti vam že s svojim pravnim zastopnikom. — Obrtni zakon določa, da smejo imetniški obrtni sami ali po svojih trgovskih potnikih na stalnem poslovnem sedežu ali zunaj njega iskati naročil za kolonialno in špecerijsko blago, za kemijske in rudniške izdelke kakor tudi za manufakturno, konfekcijsko in galanterijsko blago in perilo samo pri podjetjih, ki obratujejo s tem blagom. Pri drugih osebah pa smejo iskati za tako blago naročil samo na poziv. Minister za trgovino in industrijo sme za poštine vrste obrtov in blaga in poština področja dovoliti izjeme od navedene prepovedi in sme odrediti, da se smejo iskati naročila tudi brez poziva. Inozemska podjetja in njih trgovinski potniki smejo iskati v državi naročil samo, če opravijo svoje delo v sklad z odredbami trgovinske pogodbe z državo, v kateri je sedež njih obrta. Dalje določa zakon, da so opravila trgovinskih potnikov sklenjena z osebami, pri katerih po zakonu ni dovoljeno iskati naročil, nična. Tako torej zakon. Če je bila vaša kupčija sklenjena pod navedenimi okoliščinami in v nasprotju z zakonom, jo je smatrati za nično t. j. nobena stranka ne bi mogla druge prisiliti k izvršitvi. S tem pa seveda ni rečeno, da vam blago, ki ste ga prejeli, ni bilo treba plačati. Kljub eventualni ničnosti ste se s prevzemom blaga na račun trdke za vrednost tega blaga obogatili, in bi vas trdka v skrajnem slučaju mogla tožiti iz naslova obogatitve, ako bi s tožbo iz naslova kupčije propekla.

Konkurs Kmetijske ekSPORTNE ZADRUŽE V M. V. L. — Prijavitelj ste svoje terjatve v konkursu navedene zadruže, ki so bile že ugotovljene. Kam se je obrniti za izplačilo ugotovljenih terjatev? Ali je treba ponovne vloge na sodišču? Id. — Ker nam ni na razpolago konkurzni spis navedene zadruže, vam o stanju tega konkurza ne moremo dati informacij. Obrnite se na upravitelja konkurzne mase ali pa na konkurznega sodnika. Tam boste zvedeli, zakaj se vam ugotovljene terjatve ne izplačajo.

Škoda, ki jo delajo kopalci, G. M. K. Kopalci vam delajo s potegom in hojo po travi občutno

ga lahko tožite, saj imate celo pismeni dokaz v rokah!

Nejasna naročilnica. K. J. G. Spomlad ste na prigovarjanje potnika naročili »Detajlista« in podpisali pismeno naročilnico. Mesečna naročilnica je znašala 60 Din. Dobili ste eno številko lista, poravnani naročimo, nato pa z dopisnico odpovedali list, ki ga tudi res niste več prejeli. Po preteku meseca ste dobili opomin od uprave lista za plačilo neke provizije v znesku 150 Din. Ker niste plačali, ste sedaj prejel opomin po advokatu. Vprašate, kaj storiti? Ker ne vemo, kakšno je bilo besedilo naročilnice, ki ste jo podpisali, ne vemo, ako uprava morda ravno iz obveze na podpisani naročilnici povsem opravičeno ne terja plačilo 150 Din. Svetujemo vam, če nimate kopije naročilnice, da se zgledate pri advokatu, ki vam bo pojasnil, zakaj da vas uprava terja na plačilo. V bodoče bodite previdni, predno kaj podpisate — po podpisu je prepoznano.

Zastavljeni glasbeni instrument. D. S. M. Nekemu fantu ste posodili večji znesek denarja, ki ga je obljubil vrniti v teku enega meseca. Do povračila je zastavlil glasbeni instrument, o katerem je trdil, da je njegova last. Po preteku roka dolga ni poravnal, zvedeli ste, da je instrument manj vreden kakor pa dolg in ste za to opomnili mater fanta, da poravnava za sina dolg. Fant sam je 19 letni tovarniški delavec. Mati vam je odgovorila, da dolga za sina ne plača in zahteva povračilo zastavljenega instrumenta, češ da je njena last in da ga ji je sin ukradel. Ali je mati plačnica za sinov dolg oziroma ali ima pravico zahtevati nazaj zastavljeni instrument? — Mati ni dolžna za sina plačati dolg. Če bi se res izkazalo, da je sin mater ukradel instrument, potem ste ga dolžni vrniti. Če je instrument last matere, mati pa ga je sinu dala, da na njem igra, t. j. da mu je instrument zaupala v rabo, potem niste dolžni instrument vrniti materi, pač pa sme mati samo od sina zahtevati odškodnino, instrument pa ostane vaš.

Obdolžitev tatvine. F. P. A. Pri neki razpravi na okrajnem sodišču je po končani razpravi vaš nasprotnik proti vam zavrnil, da ste mu ukradli kokiši. Predlagali ste takoj na sodišču, da se napravi tožba, vendar sodnik je tožbo odklonil, dasi je sam žalitev slišal. — Na vsakem sodišču je uradni dan za stranke enkrat v tednu. Na ta določeni uradni dan mora sodišče sprejeti na zapisnik tudi zasebne tožbe, če stranka predloži tudi predpisano takso. Ob drugih dnevih pa niso sodišča dolžna, rajen v nujnih slučajih — sprejemati tožbe na zapisnik. — Tožite lahko v roku od 3 mesecev od dneva razžalitve in ne samo nasprotnika, ampak tudi vse one osebe, ki za njim žalitev ponavljajo in vas ponovno vsak za sebe žali na časti.

Dolžni delež otrok. F. G. Lj. V Ameriki imate ženo in odrasle otroke, ki so vam popolnoma odtujeni. Ko ste se vrnili v Evropo, se niti poslovili niso od vas, kljub temu, da vedo, da se radi starosti sploh ne vrnete v Ameriko in da ste šli umret v rojstni kraj. Sedaj vam streež sira nečakinja in bi tej radi zapustili morebitne prihranke. Vprašate, koliko ste dolžni v oporoki zapustiti ženi in otrokom. — Če umrjete brez oporoke, dobi žena en četrt a vsi štirje otroci skupaj tri četrt vaše zapuščine. Dolžni delež, ki ga morate otrokom zapustiti, znaša polovico zakonitega deleža, dočim nima žena pravice do dolžnega deleža, ampak le pravico za manjkajoče spodobno vzdrževanje, dokler se zopet ne poroči. Vsem štirim otrokom morate torej zapustiti tri osminke svojega premoženja oziroma vsakemu po tri dvintridesetinke. Če znaša vaše premoženje n. pr. 3200 dolarjev, morate vsakemu otroku zapustiti najmanj po 300 dolarjev, skupaj 1200 dolarjev, a 2000 dolarjev lahko zapustite nečakinj. — Lahko pa še, dokler ste živi, naložite na ime nečakinje denar ter ji pred smrtjo izročite hranilno knjižico v dar.

Kmetovalčeva opravila v prihodnjih štirinajstih dneh

Na domu in okrog doma. Kdor počiva, ta rjavi. Tako se godi tudi ročnemu in drugemu orodju pozimi. Po končanem delu osnaži in posuši rabljeno orodje, železne dele namaži, da ne zarjave. Orodje deni na mesto in kjer potrebno, ga zakleni. Pazi na orodje, popravi ga in nadomesti zlomljene ali obrabljene dele. Kdor to upošteva zdaj, si prihrani mnogo nejevolje pa tudi denarja. Pripravljaj in oskrbi si dobra semena, misli že zdaj na semenski krompir. Pritisnila je huda zima. Preglej, če so pridelki, katerim lahko mraz škodi, dovolj zavarovani pred mrazom. — Dolgi zimski večeri so najbolj prikladni za čitanje zimsko-strokovnega štiva.

Poljedelstvo. Tudi v hudi zimi lahko storiš kaj za polje in travnik ter si pripraviti delo spomladi. Otvor hlevskega gnoja na njive za spomladno gnojenje se pozimi po zmrzlih tleh najlažje izvede. Gnoja pa ni raztrositi, tudi ne pustiti v malih kupih, ampak odložiti ga je na primerem mestu, odkoder ga je spomladi lahko izvoziti oziroma raztrositi. Gnoj je lepo zložiti na kup, ga dobro stlačiti in po možnosti pokriti z zemljo. Tako zložen gnoj ne izgubi na vrednosti in se do spomladi dodobra razkroji. — Marsikje je gnojna žana polna. Treba jo je izprazniti in gnojnico razvoziti po travnikih. Najbolje opravimo to delo, če je zemlja zmrzla, da kolesa ne kvarijo travne ruše. Tudi po snegu jo je dobro razvoziti, ker se tedaj najbolje pozna že politi prostor. — Apnenje zemlje je zelo koristno posebno na težkih tleh. Sedaj je čas, da si kmet preskrbi apno, bodisi žgano, bodisi apneni prah kot odpadek iz apnenice, ali mavce. Skoro vse naše zemlje so hvalne za apnenje in bogato povrnejo stroške zanj. Ze lator sam zboljša težka ilovnata tla.

Zivinoreja. Vsa na tem mestu dne 17. dec. 1933 in dne 15. t. m. navedena opravila veljajo dalje. Skrbni, da ne bo živina trpela v sled hudega mraza, ki je nastal. V prezmrelim hlevu porabijo živali več redilnih snovi za proizvajanje in ohranitev telesne gorakote. V hlevu in svinjaku bi ne smel manjkati toplomer, da se lahko prepričamo o vsakokratni hlevski gorakoti, ki naj znaša okrog 15° C. Kljub mrazu pa skrbni, da bo v hlevu dober svež zrak. Skozni dobro zaprta okna naj prihaja v

Kmetijski nasveti

Vprašanje. Kako topel mora biti hlev, da se bo živina dobro počutila v njem? J. T. v C.

Odgovor. V hlevu mora biti tudi pozimi primerno gorko, da se v njem živina dobro počuti. Povprečno naj znaša toplina v hlevu 12° do 16° C. Za mlečne krave, teleta, mlado govedo in voli je bolj ugodna višja toplina — okrog 15° C, za pitajno živino pa nižja — okrog 12° C. V hlevu pa mora biti poleg zadostne gorakote tudi pozimi dober zrak. Zato morate skrbeti, da se z zračenjem zadostno izmenja tudi zrak v hlevu. V to posebno primeren čas je kaltraj, ko odide živina iz hleva na vodo. V primeru toplem hlevu tudi privarčite na krmu. Čim bolj mrzel je namreč hlev, tem več krmeljih redilnih snovi porabijo živali za proizvajanje in ohranitev telesne gorakote. Ing. A. P.

L. R. v P. Kje bi dobili najceneje arborin, kako ga je pripraviti, škropiti, vas zanima. V vsakem večjem kraju imajo delavne kmetijske organizacije primerno nepravilno zalogo kemikalij proti škodljivcem. Če tega še ni pri vas, je znak, da se jeseni člani niso zanimali in pri organizaciji drežali ter pripravili svojega naročila. Skupna nabava za cel okoliš je vedno cenejša, kot nabava na drobno; razlika je v ceni, transportu, zamudi časa. Če ni pri vas arborina, pišite »Chemotechnic« v Ljubljano, pa vam bo poslala arborin z navodilom, kako ga je pripraviti in škropiti. »Sadjar in Vrtnar« bi vas o tem poučil, knjiga Mohorjeve družbe — Humeč: Boj proti sadnim škodljivcem — vas o tem natančno pouči.

Setev lucerne med žito — ni priporočljivo. R. K. v N. — Vprašate, če lahko sejete lucerno med pšenico ali ržo in kdaj to lahko storite. — Lucerna je rastlina toplejšega podnebnja, ki ne prenese premočnega zasenčevanja od strani drugih rastlin. Tudi vzklije šele, ko se je zemlja ogrela, torej mnogo pozneje, nego je ozimina odgnala. Ko se ta razrase, napravi tako senco na zemlji, da zadušijo drobne rastlinice lucerne. Zato navadno ne sejemo lucerne med nobeno žito, kajti tudi jarina jo rada obsenči. Edino, kar lahko storimo, je to, da jo posejemo med zelo redek oves, ki ga pa moramo pravočasno še zelenega pokositi, kajti če ga pustimo dozoreti, bo lucerna ostala redka. Lucerne ne smemo prezgodaj sejati, ker hoče že ogreto zemljo. Kakor smemo domačo deteljo posejati celo po snegu, ker prenese vlažno, mrzlo zemljo, tako moramo s setvijo lucerne počakati tako dolgo, dokler se zemlja ne ogreje. In tedaj jo najrajši sejemo samo. Tako nam najbolj uspeva. L.

Predkaljenje zgodnjega krompirja. R. P. v N. — Slišali ste, da se da s siljenjem ali predkaljenjem krompirja doseči že na prostem precej zgoden krompir in želebi bi vedeli, kako se to doseže in katere vrste so za to primerne. — Zgodnji krompir ima na trgu precej višjo vrednost nego poznejši, zato ni čuda, če so na jugu že od nekdaj posvečali njegovi gojitvi precejšnjo skrb. V to svrhu so pa bolj primerni južni toplejši kraji, kjer sadijo krompir večkrat že decembra ali januarja meseca. Pri nas to seveda ni mogoče. Pač si pa lahko pridobimo krompir tri do štiri tedne prej, če ga podkalimo ali silimo. Za to vzamemo krompir zgodnjih vrst, kakor n. pr. zgodnji rožnik. Za kalitev je najboljšee kot jace debelo gomolje s krepkimi, zdravimi klicami. Čas predkalitve je v februarju, ko je zunaj zemlja še prehladna in vreme še neugodno za saditev. Prostor za to bodi svetel, zražen in suh ter primeroma tople. Za kaljenje vzamemo štirioglate lese, na katere zložimo krompir z očmi navzgor. Lese ne smejo biti prevelike, ker jih moramo po potrebi prenašati, posebno ob času saditve na njivo. Ob primerni toploti bodo očesa poglajala močne klice, ki na svetlobi ozelenijo. Ko je čas za saditev na njivo, prenesemo lese na mesto in previdno posadimo predkaljeni krompir, da se klice ne odlomijo. Na ta način siljen krompir dozori vsaj tri tedne prej in da bogat pridelek. L.

Z. A. - Z. A. D. — V vašem pismu ste označili svoje bivaljšče samo z začetnimi črkami Z. A. D. — Da bo mogoče točno odgovoriti na vaše vprašanje, sporočite semkaj kraj vsega bivaljšča.

Vprašanje. Ker nimam v gospodarstvu druge živine, dajem ostanke in pomije kar molznim kravam skupno z lanenimi tropinami in rezanico. Ali to krmljenje vpliva kaj na oteltev krav, s katero imam nekaj časa sem težave? Ali so boljše mrzle ali gorke pomije? (A. V. T.)

Odgovor. Pomije z jedlinimi ostanke vred niso ne mrzle ne gorke primerno krmilo za molzne krave, najmanj pa za breje krave. Pač pa se dajo pomije obenem z jedlinimi ostanke krmiti z uspehom prašičem, pred vsem pitajlim. Zato bi bilo dobro, če se odločite za gospodarsko izkoriščanje pomij in jedlinih ostankov po prašičih. Paziti morate, da boste krmili le zdrave pomije. Ako krmimo preveč slane, skisane ali kakorkoli pokvarjene pomije, lahko škodijo živalim. Ing. A. P.

Hlev dovolj svetlobe. — Vzrejjaj pravilno teleta in prašiče, ki si jih odbral za piemensko rejo. Da ostanajo mladovne krave dlje časa mlečne in da se okrepijo, jih pripusti zopet k biku šele čez 2 do 3 mesece po otelitvi. Vsem brejim živalim pokladaj le zdrava in močno brejim ne preveč obimovita krmila. Perutnino imej le v suhem, pred mrazom zavarovanem prostoru. Zavaruj perutnino pred njenimi »prijateljci« (lisica, dihur itd.). Skrbni, da se perutnina ne bo v kurniku dolgočasila. Daj ji priliko, da bo lahko grebla in brskala tudi v zaprtem prostoru. Krmij jo dobro.

Vinogradništvo. Sedaj ima vinogradnik največ časa za dovoz gnoja v vinograd. Če vreme dopušča, očisti v vinogradu odvodne jarke in zbiralnice za vodo, popravi zidovje in škarpe, v strmih legah spravi zemljo na vrh, po možnosti in potrebi lahko tudi rigolna za novi nasad.

Kletarstvo. Preglej sode in jih zapolni, ob lepem vremenu prezračij klet, pazi pa, da ne pride mraz vanjo. Sedaj začni tudi z žganjekoju. Kdor še ni pretočil vina, naj to kmalu stori ob primerem vremenu.

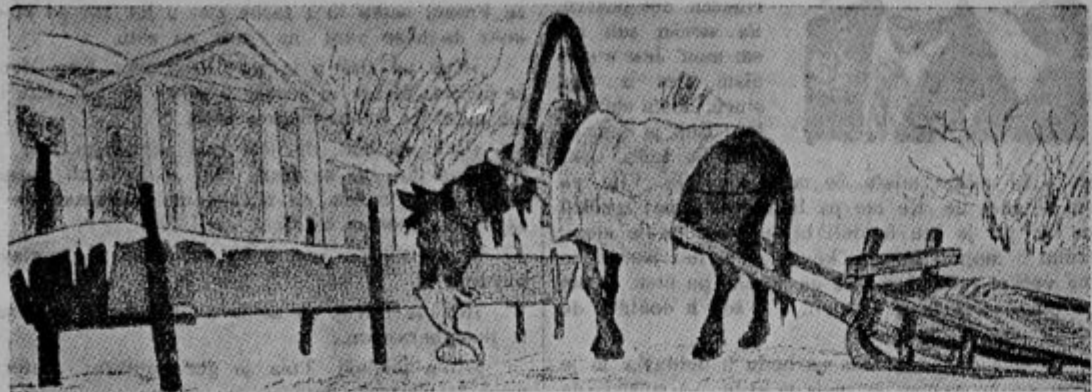
Sadjarstvo. Nadaljuj s čiščenjem sadnega drevja, ako vreme dopušča. Pazi, da je mlado sadno drevje po novó zapadlem snegu zavarovano pred zajcem. Nabiraj si, ako tega nisi še storil, cepiče za pomladansko cepljenje. Reži jih le od takih dreves, katerih vrsto in rodovitnost poznaš. Cepiče poveži in zabeleži njih vrsto ter jih usaj v posek in hrani v kleti do uporaba.

Čitateljem „Slovenca“ za nedeljo

S. Podjačev:

SIN

(Iz sovjetskega življenja)

Odkar so se nastanili v nekdanjem gospodskem dvorcu mestni sovjet, okoličanski sovjet in drugi uradi, so uredili pri glavnem vходу konjsko napajališče. Ta dan je stalo med koli ob dolgem koritu samo eno kljuse s povešeno glavo, prazno seneno torbo na gobcu in kosom raševine na hrbtu. Po zasneženi ulici je pihal oster veter. Videti je bilo, da konjiček že dolgo čaka zunaj in hudo prezeba: vedno zopet je sopal in mraz mu je stresal vse mršavo telo... Težka vrata so se že dvakrat odpirala to jutro in se zdaj odprla tretjič. Gospodar je zopet prišel pogledat konjička. Tretjič je stopil k njemu, mu popravil raševino na hrbtu, snel prazno torbo, z nogo zgrebel na kup šope sena, ki so štrleli izpod korita, jih vrgel v korito, rahlo lopnil kljuse po rebrih in mu rekel: »No, le jej, počivaj! Jaz grem zopet čakati. Kaj se hoče!« Odšel je po stopnišču v hišo, zopet odprl težka vrata in izginil noter. To je bil visok, suh, priletan kmet z dolgo, razcefrano in redko brado. Pisal se je Terentij Drozg in odrinil je bil na vse zgodaj, da bi njegov revni konjiček pravčasno zmagal sedem kilometrov zasnežene poti od vasi do mesta. Prišel je k sinu, ki se je povzpel do časti občinskega političnega prosvetarja.

Ko je skrbno za seboj zaprl vrata, je stopil v veliko, svetlo vežo. Notri je bilo toplo. V kotu na desno je vroče plapolal gašperček. Hišnik Jermolajč je čepel na tleh poleg peči in včasih vrgel na ogenj še eno polence. Vzdrž steno so stale klopi. Med pisane plakate na stenah je bogve kako zašel portret Budenega z lunaško zavihanimi brki in besedilom: »Le vodi, Budeni, naprej nas v boj! Vsak od nas je majhen sovjetski heroj, ki je gotov, vedno gotov — za boj!«

Drozg se je spustil na klop ob peči in rekel s prehlajenim, hripavim glasom: »No, danes mraz noče odnehati. Tako pritiska — da joj!«

»Kaj pa,« je pritrdil hišnik, »letos imamo res pravo zimo.«

»Letos boste pač dosti drv pokurili,« se je oglasil Drozg po daljšem molku. »Ta vaša hiša jih bo dosti požrla, ker je tako velika. Koliko peči imate?«

»Osemnajst.«

»O, beži no! Saj menda ne kuriš sam vseh teh peči?«

»Kdo pa bi jih kuril drugače? Samo jaz sem za to. Vsa težka opravila so meni napravana. Nikar ne misli, na primer, da bi hotel tvoj sin kuriti! Kje neki — prevelik gospod je postal. Politprosvetar se piše. Kaj sem mu jaz? Tako neki, nihče zanikarno. A njemu izplačajo vsakega prvega 65 rubeljkov, ker je komunist. Lep denar je to! A če bi vsaj kaj skrnil za ta denar! Ti si, na primer, oče. Povej, koliko ti pošilja?«

»Zato sem tudi prišel. Ne vem, koliko mi bo dal. Prosil ga bom, naj pomaga,« je obupno odgovoril Drozg, vzdihnil in dodal: »Prav malo nam pomaga. Res se ne morem pohvaliti, da imam pridnega sina. Ne, saj ne maram lagati. Slaba pomoč je to!«

»No, in kaj pravim jaz drugega!« se je razvnel hišnik. »Slaba pomoč, praviš! A sam vedno kupuje vsak šment: ovratnice, zaponke, nizke čevlje. Škornjev ne mara več nositi. Dolge hlače nosi. Pa še čaj in sladkor, izleti in črešnjavec — vse to tudi stane denar. Ljubijo tudi ima, zgodaj je pričel!«

»Ljubijo bi-čo ima, ali je res?«

»No, saj ti ne bom lagal, spleča se! Poprej smo se ženili, a zdaj to ni v modi. Prijateljico si je oskrbel, gospodično. Rom-pompom, ta ti je prava moskovska cvetka! Vedno leta z aktovko pod pazduho. U-rad-ni-ča! Kiklico ima tako kratko kakor opica na sejmju. Pa kaj bi govoril, saj jo je grdo gledati! Najbrž je še zdaj pri njem. Danes boš dolgo čakal. Navadno spi do desetih, prav po gosposko. A danes ima prost dan. Nemara bo kar do obedu spal. Danes si res slabo zadel.«

»Nisem vedel.«

»Sobo ima gori v prvem nadstropju,« je nadaljeval hišnik. »Nobene stanarine mu ni treba plačati. Menda se mu ne godi preslabo. Kaj pomaga! Zdjaj že ne bo nikoli več za kmeta, odvadil se je. Zate se zdaj briga kakor za lanski sneg. Saj ga ne boš nikoli več poslal orat. Vse zaman! Ti moraš tu sedeti pa čakati, on pa izvoli naprej spai. Le pojdi, zbudil ga! Videl boš, kako te bo očel. Zdjaj ne mara niti svojih čevljev snažiti, sobe pometati, peči kuriti ali vode prnesti. To mu je prenaporno. Imamo tu neko žensko, napol beračico, ta mu vse oskrbi. Tvoj sin ne more več shajati brez poslov. Prav tako je bilo pri starem grofu. Ta tudi ni mogel biti brez strežaja. Kjer je gospoda, mora biti tudi služinčadi! Tristo zelenih!«

Hišnik je pljunil v ogenj in jezno obmolknil.

V tem trenutku je prikoralakala z vedrom po širokem marmornatem stopnišču okrogla, kozava ženica v umazanem, razcepanem kožuhi in pošvedranih, blatnih škornjih. Spustila se je v vežo in hotela odpreti zunanja vrata.

»Že zopet si tu, nesnaga!« se je zadržal najo hišnik. »Kolikokrat sem ti že rekel, motovilo nerodno, da moraš hoditi skozi kuhinjo! Saj imamo druge stopnice za posle. A tu je malo bliže, prelena si, pa mi vedno zopet nagajaš!«

»Ali ni vseeno?« se mu je namuznila ženska, »kaj se razburjaš? Kaj zato, če bom pomije razlila po stopnicah? Briga me! Saj bodo kmetje še več blata nanosili noter. Saj mi nisi gospodar, da bi mi ukazoval!«

»Noben gospod nisem, hišnik sem, ampak ti, gobezdalo, ne moreš shajati brez gospode! Pri kom si za postrežnico, kaj?«

»Glej ga no, ali mi zavidáš? Menda ti je žal za dvajset kopejk, ki jih zaslužim? Le povej, da ti je žal, stari stiskač!«

»Baba neumna!«

»Nisem bolj neumna, kakor si ti! Glej ga, no! Od kdaj so ti glavo zamenjali, da si postal tako pameten?«

»Tiho bodi, klepetulja! Zate je res kreg kakor dober požirek. Povej rajši, ali se je že zganila ta tvoja gospoda? Zbudil ga, no, da bo kavo pil! Povej mu: prosim lepo, blagorodni gospod, vse je gotovo, potrudite se samo vstati. Povej mu, da je njegov oče prišel iz vasi, ker potrebuje denarja. O-če, ali si razumela? Povej, da čaka od šestih zjutraj. Tema je bila, ko je prišel, zdaj bo pa že kmalu poldan.«

»Kaj mi to praviš? Sam povej, če hočeš. Jaz nimam časa.«

»Klada lena! No, pa grem. Pojdiva!« je rekel Drozg. »Pojdiva k njemu na stanovanje. Pokazal ti bom, kje je. Sicer me bo potem kregal, a briga me! Saj vendar ne moreš čakati tu do noči! Pojdiva!«

Odkorakal je naprej, Drozg se je v naglici spotikal, se odkril. Držal je v levici veliko kučmo in sledil hišniku kakor slepec vodniku. Ko sta prišla v prvo nadstropje, sta zavila po širokem hodniku z zgornjo svetlobo na desno. Obstala sta pred visokimi hrastovimi, še nepoškodovanimi vrati.

»Tu,« je rekel hišnik in pokazal na vrata. »Tu je pred revolucijo stanoval mladi grof Vladimir Mihalič, zdaj pa tvoj sin, mladi Drozg. A tvoj sin je se bolj grofovski, tako je muhast. Če je grofek ljudem nagajal, to že razumem — saj je bil rojen kakor gospod. No, dobro, njim je odklenkalo in hvala Bogu! Ampak, kje se je ta tvoj sin naučil biti tako gosposki? Mar si mu ti dajal dober zgled? Ljudje so kar zbegani, če imajo z njim opravka. Iz dežja pod kap smo prišli, pravijo. Vidiš, kaj vse počenja ta tvoj bedak. No, pa le poskusiva gospodo zbuditi,« je nadaljeval in začel butati s pestjo pa s konico škornja na vrata. »Vasilij Terentijč, vaše blagorodje, vstanite!«

»Kaj češ?« se je oglasil onstran vrat jezen glas.

»Jaz nič, ampak vaš oče je prišel pa bi vas rad videl. Na vse zgodaj je dospel in še vedno čaka na vas, milostljivi gospod.«

»Oče? Kakšen oče?«

»Saj imate vendar samo enega očeta, vaš oče je tu, Terentij Fjodrič.«

»Povej mu, da me ni doma, da sem od-potoval.«

»Sami mu povejte! Saj stoji tu pred vrati.«

»Vasilij!« se je zdaj oglasil Drozg. »To sem jaz! Jaz sem prišel k tebi, tvoj oče!«

Odgovora ni bilo, a notri v sobi je uekaj zasumelo. Nekaj je padlo na tla. Potem so se razlegli koraki, se je obrnil ključ v ključavnici in skozi napol odprta vrata je pogledal zaspan in značkan mlad obraz.

»Očka!« je začudeno zašepetal mladenič.

»Jaz sem, dragi sin, samo jaz. Dober dan! Prišel sem k tebi. Nekaj denarja bi rad. Veš, trda nam prede. Hudo je pri nas doma.«

»Tiho, očka! Nikar ne vpijete tako. Počakajte trenutki! Takoj bom prišel.«

Zopet je zaloputnil vrata in izginil.

»Na, tu ga imaš!« je srdito zakrehal hišnik. »Lepa reč! Tristo zelenih! Jezno je pljunil in odšel na svoje mesto. Drozg je ostal sam pred vrati.«

Minilo je že deset minut, a vrata so še vedno bila zaprta. Drozg je stal zunaj, nepremično gledal, ali se ne bo zopet obrnil ključ v ključavnici, in potrpežljivo čakal.

Naposled je notri zopet nekaj zaropotalo, vrata so se odprla in se takoj ponovno naglo zaprla. Mladi Drozg, občinski politprosvetar, je v naglici smuknil ven.

»Očka,« je zašepetal, »imam obisk. Ugledni komunisti iz Moskve so prišli. Niso še vstali. Sinoči smo dolgo zborovali in so pozno šli spat. Danes ne smeš v mojo sobo. Pojdiva, tukaj bova lahko sedela.«

Zavil je po hodniku na levo od okna, kjer je stal star divan s polomljenimi peresi. Spustil se je na divan, očetu z roko pokazal prostor poleg in pričel:

»No, sedite, očka. Tu bova lahko govorila. Nihče ne bo motil. Ali ste že dolgo tu? Jaz sem šele zgodaj šel spat. Sejo smo imeli, nujne opravke.«

»Od jutra čakam nate, dragi sin. Prišel sem, da staršem priskočim na pomoč. Pomagaj! Davke od nas zahtevajo, zavarovalnino, vse sorte, čevlje nujno potrebujem — zima pritiska. Še za sol nimamo denarja. Daj nam, kolikor pač moreš. Zato sem prišel v mesto.«

»Očka,« je posebno ganljivo zaklical sin, ko se je oče ustavil, »pri moji veri, nobene kopejke nimam v žepu. Ne morem pomagati.«

»Dragi sin, dobrotnik, moje edino upanje!« je žalostno pričel oče, ko da bi se hotel zjokati. »Kam pa si z denarjem? Saj bi moral vendar malo prištediti za starše, za rojstno hišo! Imaš vendar lepo plačo — 65 rubljev vsak mesec!«

»Ampak, očka, razumeti morate, da ne smem biti tak kakor capin. Moram biti spodobno oblečen. Saj imam odgovorno službo. Površnik sem kupil, obleko, nove čevlje. Pogledite to ovratnico na meni — še za njo sem dal tri rublje... Vse stane denar. Postrežkinja mi pospravlja sobo, prinaša samovar — tudi njo moram plačati.«

»Menda nimaš sam časa za te opravke, da moraš druge ljudi plačevati...«

»Saj ne gre za to, oče. Cas je postranska stvar, a ne spodobi se, da bi, na primer, sam nosil pomije ali tla pometal. Saj vendar nisem kak kmet ali hišnik!«

»Ta-a-ko, tako je torej s teboj, dragi sin! No, in nama, to se pravi meni pa tvoji materi, si bil zadnje upanje, ker sva že priletna. Bog mi je pričal, da sva samo nate upala... A če praviš, da še sam nič nimaš, potem se ne da pomagati. Hvala ti tudi za to!«

»Ne smete biti jezni, oče! Drugič vam bom rad pomagal, pri moji veri, da vam bom kaj dal. A zdaj nimam denarja niti za lek.«

»No, torej se bom moral odpraviti nazaj praznih rok...«

»Oče, verujte mi, ne morem pomagati! Niti v sobo vas ne morem povabiti. Obisk imam. Ugledni komunisti iz Moskve. Veste kaj: dal vam bom en rubelj. Še tega sem si

Zoščenko:

Pri luči

Katera beseda je zdaj najmodernejša, bratec, kaj? Najmodernejša je zdaj gotovo beseda »elektrifikacija.«

Sovjetsko Rusijo preskrbeti z lučjo je gotovo velevažna stvar. A ima to tudi svoje slabe strani. Ne bom rekel, tovariši, da bi bilo to predrago. Ni drago. Nič več ne stane kot denar. Ne govorim o tem. Marveč o temle: Stanoval sem, tovariši, v velikanski hiši. Vsa hiša si je svetila s petrolejem. Eden je imel majhno nočno svetiljko, drug zopet kakor svetiljko, tretji si je pa svetil v stanovanju s cerkveno svečo. Torej revščina brez primere!

Nekega dne so uvedli električno luč. Prvi je to storil pooblaščenec. Torej dobro. On je miren človek, in ni ničesar kazal na zunaj. In vendar je od tedaj tako čudno hodil okoli in se je zmerom zamišljeno usekaval. — A vendar se s tem ni šopiril.

Nenadoma pride naša ljuba gospodinja Elizabeta Ignatjevna in pravi, da bi si tudi mi dali napeljati električno luč. »Vsi,« je dejala, »so že to storili. Tudi pooblaščenec.«

In tako se je zgodilo tudi pri nas. Napeljali smo elektriko, vse smo osvetlili — o ti moj Bog! Vsenakrog smo videli plesnobo in gnusobo. Poprej je šel človek zgodaj na delo, prišel zvečer domov, popil čaj in legel k počitku. Pa nisi videl pri petroleju vse revščine. Sedaj pa prižgeš elektriko in ugledaš tukaj raztrgan škrapet in razcepano preprogo, tankaj brzeco stenico, ki se je rešila pred lučjo, tu leži umazana cunjica, tukaj pljunek, tam štrcljček od cigarete in tamle zapaziš poskakajočo bolho... O, ti moj Bog!

V naši sobi je bil na primer kanape. Mištil sem, da je še dober in sem zvečer pogosto posedal na niem. — Zdjaj pa sem obrižgal

sinoči pri nekem znanцу izposodil, ker sicer niti za kruh nimam denarja. Pojdite s tem denarjem v krčmo, si naročite čaja pa še požirek žganja si privoščite, ker je tak mraz. No, in potem potujte z Bogom nazaj domov. A ko bom imel denar, vas bom takoj obiskal in vam bom pustil polovico plače. Bog mi je pričal, da bom tako storil. Le pojdite domov, oče! Ali ni to najboljšje?«

Oče je bil tiho. Sin je vzel iz telovnikovega žepa nedvomno vnaprej pripravljen rubelj in ga dal očetu:

»Tu imate! Zvrnite šilce žganja, vam pravim, da se boste pogreli.«

»Pojdiva vsaj skupaj na čaj!«

»To pa res ne gre, oče. Veste: obisk imam. No, in potem bi mi bilo nerodno. Saj me bo lahko kdo vprašal: »Kdo pa je ta kmet v tvoji družbi?« Res se ne bom upal povedati, da ste moj oče. Tako ste slabo oblečeni, umazani in tudi govoriti ne znate, kakor se spodobi. Saj vidite, da bi bilo to zame samo muka pa nerodnost. Če boste šli v krčmo, ne smete povedati, kje ste bili, če bi vas kdo vprašal. To res ne gre. Vsi bodo hoteli vedeti, kaj sva govorila. Ne smete nikomur povedati! No, pa z Bogom! Mamico pozdravite! Naročite doma, naj zame prištedi masla pa kisle smetane. Ne pozabite tega povedati, ker sicer bi moral vse drago plačati. No, le pojdite zdaj. Ali niste vajeni stopnic? Primitte se no ograje, da se

ne boste spotaknili! Kaj se tako majete, ko da bi bili malo vinjeni na vse zgodaj? To bo najbrž zaradi škornjev. Res me je sram pogledati te vaše škornje, ker prsti vam gledajo ven. Kupite si vendar nove! No, pa na svidenje! Pozdravite doma! Hvala, da ste me obiskali!«

»No, ali ti je dosti dal?« je vprašal hišnik Drozga, ko je ta priromal po stopnicah.

Drozg ga je pogledal, žalostno zamežikal, hotel nekaj povedati, a ni ničesar rekel. Zasopihal je samo skozi nos in se ozrl v stran.

»E-eh, tristo zelenih!« je sočutno zagodrnjal hišnik, vzel ognjilo in jezno pričel brskati po ognju v peči.

»No, ali ti je dosti dal?« je vprašal hišnik Drozga, ko je ta priromal po stopnicah.

Drozg ga je pogledal, žalostno zamežikal, hotel nekaj povedati, a ni ničesar rekel. Zasopihal je samo skozi nos in se ozrl v stran.

»E-eh, tristo zelenih!« je sočutno zagodrnjal hišnik, vzel ognjilo in jezno pričel brskati po ognju v peči.

»No, ali ti je dosti dal?« je vprašal hišnik Drozga, ko je ta priromal po stopnicah.

Drozg ga je pogledal, žalostno zamežikal, hotel nekaj povedati, a ni ničesar rekel. Zasopihal je samo skozi nos in se ozrl v stran.

»E-eh, tristo zelenih!« je sočutno zagodrnjal hišnik, vzel ognjilo in jezno pričel brskati po ognju v peči.

»No, ali ti je dosti dal?« je vprašal hišnik Drozga, ko je ta priromal po stopnicah.

Drozg ga je pogledal, žalostno zamežikal, hotel nekaj povedati, a ni ničesar rekel. Zasopihal je samo skozi nos in se ozrl v stran.

»E-eh, tristo zelenih!« je sočutno zagodrnjal hišnik, vzel ognjilo in jezno pričel brskati po ognju v peči.

»No, ali ti je dosti dal?« je vprašal hišnik Drozga, ko je ta priromal po stopnicah.

Drozg ga je pogledal, žalostno zamežikal, hotel nekaj povedati, a ni ničesar rekel. Zasopihal je samo skozi nos in se ozrl v stran.

»E-eh, tristo zelenih!« je sočutno zagodrnjal hišnik, vzel ognjilo in jezno pričel brskati po ognju v peči.

»No, ali ti je dosti dal?« je vprašal hišnik Drozga, ko je ta priromal po stopnicah.

Drozg ga je pogledal, žalostno zamežikal, hotel nekaj povedati, a ni ničesar rekel. Zasopihal je samo skozi nos in se ozrl v stran.

»E-eh, tristo zelenih!« je sočutno zagodrnjal hišnik, vzel ognjilo in jezno pričel brskati po ognju v peči.

»No, ali ti je dosti dal?« je vprašal hišnik Drozga, ko je ta priromal po stopnicah.

Drozg ga je pogledal, žalostno zamežikal, hotel nekaj povedati, a ni ničesar rekel. Zasopihal je samo skozi nos in se ozrl v stran.

»E-eh, tristo zelenih!« je sočutno zagodrnjal hišnik, vzel ognjilo in jezno pričel brskati po ognju v peči.

»No, ali ti je dosti dal?« je vprašal hišnik Drozga, ko je ta priromal po stopnicah.

Drozg ga je pogledal, žalostno zamežikal, hotel nekaj povedati, a ni ničesar rekel. Zasopihal je samo skozi nos in se ozrl v stran.

»E-eh, tristo zelenih!« je sočutno zagodrnjal hišnik, vzel ognjilo in jezno pričel brskati po ognju v peči.

»No, ali ti je dosti dal?« je vprašal hišnik Drozga, ko je ta priromal po stopnicah.

Drozg ga je pogledal, žalostno zamežikal, hotel nekaj povedati, a ni ničesar rekel. Zasopihal je samo skozi nos in se ozrl v stran.

»E-eh, tristo zelenih!« je sočutno zagodrnjal hišnik, vzel ognjilo in jezno pričel brskati po ognju v peči.

»No, ali ti je dosti dal?« je vprašal hišnik Drozga, ko je ta priromal po stopnicah.

Drozg ga je pogledal, žalostno zamežikal, hotel nekaj povedati, a ni ničesar rekel. Zasopihal je samo skozi nos in se ozrl v stran.

»E-eh, tristo zelenih!« je sočutno zagodrnjal hišnik, vzel ognjilo in jezno pričel brskati po ognju v peči.

»No, ali ti je dosti dal?« je vprašal hišnik Drozga, ko je ta priromal po stopnicah.

Drozg ga je pogledal, žalostno zamežikal, hotel nekaj povedati, a ni ničesar rekel. Zasopihal je samo skozi nos in se ozrl v stran.

»E-eh, tristo zelenih!« je sočutno zagodrnjal hišnik, vzel ognjilo in jezno pričel brskati po ognju v peči.

»No, ali ti je dosti dal?« je vprašal hišnik Drozga, ko je ta priromal po stopnicah.

Drozg ga je pogledal, žalostno zamežikal, hotel nekaj povedati, a ni ničesar rekel. Zasopihal je samo skozi nos in se ozrl v stran.

»E-eh, tristo zelenih!« je sočutno zagodrnjal hišnik, vzel ognjilo in jezno pričel brskati po ognju v peči.

»No, ali ti je dosti dal?« je vprašal hišnik Drozga, ko je ta priromal po stopnicah.

Drozg ga je pogledal, žalostno zamežikal, hotel nekaj povedati, a ni ničesar rekel. Zasopihal je samo skozi nos in se ozrl v stran.

»E-eh, tristo zelenih!« je sočutno zagodrnjal hišnik, vzel ognjilo in jezno pričel brskati po ognju v peči.

»No, ali ti je dosti dal?« je vprašal hišnik Drozga, ko je ta priromal po stopnicah.

Drozg ga je pogledal, žalostno zamežikal, hotel nekaj povedati, a ni ničesar rekel. Zasopihal je samo skozi nos in se ozrl v stran.

»E-eh, tristo zelenih!« je sočutno zagodrnjal hišnik, vzel ognjilo in jezno pričel brskati po ognju v peči.

Profesorjev Pavelček

Profesor Pavel Drobčina je dirjal v šolo. V naglici je pogledal na magistratno uro in pri tem skoro tebebil po tleh, kakor je bil dolg in širok. Pri vseh svojih petintridesetih letih je zardel kot kmečko dekletje in bežno pogledal okoli sebe, ali ga je kdo videl. Na drugi strani ceste se je škodoželjno hihital njegov učencec, šestoselec Godec.

»Čakaj, smrkavec! Za to svoje rezanje dobiš še danes povračilo,« se je v mislih maščeval Drobčina in v tla zroč tekel dalje.

Niti sam ni vedel, ali manjka pet minut do trideset ali pet minut do osmih, tako ga je zmešal študentov smeh. Najbolj pametno v tem slučaju je pač bilo ali pogledati vnočič na uro, ali pa teči in zopet teči. Do gimnazijskega poslopja ni bilo nobene ure več. Preostalo mu je torej drugo.

In je tekel kot za stavo. Pri prehodu ga je skoraj povozil avto. Nato je malo manjkalo, da ni razbil izložbene šipe, ki je bila odprta daleč preko ozkega trotoarja.

»Vraga,« je robantil sam pri sebi. »Ali bo konec te poti!«

Tik pred zadnjim ovinkom se je privaril mimo njega debeli šolski sluga Peter, z aktovko pod pazduho.

»Dobro jutro, gospod profesor! Treba bo malo skočiti, ravnokar je bila ura osem.« V dobri veri, da je storil Drobčini uslugo, se je odkotalil dalje po ulici, dočim je profesor napel mišice do skrajnosti in se pognal proti gimnaziji.

»Naj bo, za mojega malčka! Če bo fantiček, pri moji veri, Pavelček bo, kakor jaz!« Vzradostil se je v mislih in skoro pozabil na šolo.

Se ko je odpiral vrata, je premišljeval. »Pa priden bo moral biti. Maturo bo izdelal z odliko. Potem bo pa študiral eksaktno filozofijo. Da, da, eksaktno filozofijo!«

Na hodniku je postal.

»V katerem razredu imam prvo uro? Aha, v šestih!«

In se je zaletel po stopnicah v prvo nadstropje. Tiho, po prstih je uvelj mimo ravnateljve pisarne in dospel do cilja.

zavesti, da jih bo presenetil, je odprl vrata. nika moram slišati že naprej!« V blagodejni yavesti, da jih bo presenetil, je odprl vrata.

Izza katedra ga je debelo pogledal ravnatelj, učencec Blatnik se je izpred table zvedavo ozrl proti vratom.

Drobčina ni niti utegnil zapreti vrat, že je bil ravnatelj pri njem.

»Oprostite, gospod ravnatelj!...!«

»Nič hudega, gospod kolega. Pomoč, kaj? — Latinščino imamo.«

»Ah, res! Drobčina se je spomnil. Naenkrat je postal svež. V osmi, da v osmi ima prvo uro. Saj je petek? Da. In prva ura? Tudi.

V zadregi se je poklonil in odbrzel v pritičje. Za njim so zaropotala vrata, in pred tablo je boječje ječjal Blatnik:

»Dvozožne latinske besede se naglašajo...!«

Sopihajoč je prišel Drobčina do osmega razreda. Pred vratni je postal, da se oddahne.

»Za vraga, kaj je to?«

Toliko, da se ni sesedel. Iz razreda je začul direktorjev glas:

»Tak, vi Kovač, povejte mi pravilo o naglasu!«

»Dvozožne latinske besede se naglašajo na predzadnjem...!«

»Kako, kako? Se enkrat!«

»Dvozožne latinske besede se naglašajo vedno na predzadnjem zlogu...!«

»Še vedno ne razumem. Tak, napišite na tablo, da ne bo nobenega dvoma!«

»Ja, hudiča! Ali je povsod latinščina in povsod jo poučuje ravnatelj? Ne, ni mogoče! Ali se mi meša?«

Boječje je odprl vrata.

Za katedrom je razkoračeno stal učencec Veselko in oponašal ravnatelja.

Drobčina je pograbila sveta jeza.

»Vi, vi, Veselko! Marš v klop! Smrkavec!«

Pograbil ga je za roko, in kakor je bil dečko močen in postaven, je vseeno skoraj odfrčal do prve klopi.

Drobčina je bil razburjen. Ne zato, ker je fant oponašal direktorja, ampak zato, ker je ujemu prizadejal toliko nepotrebnega strahu.

»Tiho, nobene besede!«
Drobčina se je obrnil k Veselku:
»Vi, Veselko, zapomnite si: učencec lahko dobi samo dobro, profesor zna prav dobro, odlično zna pa samo Bog! V klop. Nič mamljanja!«

Vrag, predrzen dečko, tale Veselko! Zna pa zna! Ne samo napiljeno, ne, čisto z razumom študira. — »Tako bo moj Pavle: krepak in razumen. Pa nagajuj tudi, saj sem imel to lastnost tudi jaz. In jabolko ne pade daleč od drevesa,« tako je priznaval Drobčina in zapisal Veselku — odlično.

»Zaradi Pavleta,« je dahnil v notes in ga zaprl.

Ozrl se je po razredu.
Ozrl se je po razredu.

Od svojega ljubljence, mladega filozofa Rupnika, preko nadebudnega literata Dobeta in izvrstnega matematika Vrbnika, pa tja do talentiranega kemika Šeraka je motril svoje fan.e in zaključil:

»Izvrstni dečki! Moji prvi maturantje. — Ah, ko bo Pavle na njihovem mestu!« Obliznil si je gornjo ustnico

Nato se je obrnil do Rupnika in mehko dejal:

»No, vi Rupnik, kje smo zadnjič nehali?« Mladi Sokrat je stresel svoje bujne kodreke.

»Mislim, da smo zadnjič obravnavali Linhartovo literarno delovanje.« Drobčina se je razveselil odgovora:

»Kako stvarno in razumno odgovarja tale moj filozof.«

Le stežka je obrnil svoje misli na predmet. »Pa dajmo in čitajmo danes!« Ta vesel dan ali Matiček se ženi.«

Primerno je razdelil vloge med fante in sedel za kateder.

Nekaj časa je siloma sledil čitavu. Pa ni mogel. Vedno in povsod ga je spremljala misel na Pavleta. Sredi med učenci je zagledal njegovi rdeči lički, svetle oči in zlat kodrček nad čelom.

»Ah, kako je ljubko to moje dete!« Zamižal je od blaženosti, kakor da bi hotel obdržati podobo za vedno.

»Kaj če ne bo fantek?« je naenkrat v strahu pomislil.

»Ne, ni mogoče! Fantek bo, Pavelček bo!« Pregeljal je nevšečno misel in se zopet vrغل sanjam v naročje. Niti tega ni slišal, da je nekdo potrkal na vrata in je najbližji učencec skočil odpirat.

Skozi odprtino jo je primahal debeli Peter. Čisto do katedra je šel in zdramil Drobčino iz sanj.

»Gospod profesor, telefon vas kliče.«
»Kaj, te-le-fo-n...?«

Drobčina se je osvežil. Kot blisk je spreletelo njegove možgane. Njegova domišljija je uzrla neke v zadnji klopi drobno telesce in Pavelčkovo vekanje mu je udarilo na uho.

Skočil je pokonci, pograbil suknuj in klubuk ter dirjal v pisarno.

V tresoče roke je vzel slušalko in poslušal:

»Halo, kdo je tam?«
»Da, da, jaz sem, jaz!«
»Gospod profesor Drobčina?«
»Da, da, jaz...!«
»Porod je srečen. Vaša žena je izven nevarnosti. Pridite domov!«

Drobčina je blaznel od veselja. Preskakoval je stopnice, po tri naenkrat. Pri glavnih vratih je srečal kolegico Semetovo.

»O, kam pa tako hitro, kolega Drobčina?«
»Domov...!«
Komaj je utegnil izpregovoriti eno samo besedo. Njegovo srce se je tajalo od sreče.

»Pavelček, Pavelček!« mu je udarjalo na ušesa kot angelska godba.

Na ulici se je spomnil, da ni javil svojega odhoda.

»Ah, kaj! Bo že sluga opravil namesto mene.«

Tekel je kar po sredini ceste. Je bilo več prostora. Pot, ki je bila sicer precej kratka — deset dobrih minut je imel do doma — se je vlekla v neskončnost kljub temu, da je tekel, kolikor se pač da na ulici, kjer te vsakdo gleda, če le malo bolj pohitiš. Izbral je navadno najbolj prazne ulice, pa vrag vedi, še te so bile danes polne.

Na križišču je bilo ljudi kot mravelj. Mimogrede je videl, da stojita med njimi dva polomljena avtomobila.

»Nerode šoferške!« je mohljal, ko se je moral prerivati med ljudmi. »Prav danes, ko moram hiteti k Pavelčku, delajo take klobocije!«

Pa je kmalu pozabil na ljudi, na šoferja in na polomljena avtomobila. Vse njegove misli so se sukale okrog majhne zibelke, v kateri se smehljajo majčkina usteca, in se svetila dve svetli očesi.

Pred hišo je postal in globoko vdihnil. Nato se je oprjel ograje pri stopnicah in v silnih skokih drvel navzgor. Čisto mehanično je ubiral svojo pot. V drugem nadstropju je butil skozi vrata v predsobo, iz predsobe v kuhinjo.

Pridržal je sapo in prisluhnil. Iz sobe se je oglasilo najprej tenko, nato pa nenavadno močno.

Drobčina si je v mislih čestital:
»Glej, glej, kako močna pljučka ima!«
V trenutku, ko je prijel za ključko, je vstopila babica.

»Gospod profesor, iskreno čestitam! To vam je krepak zard!«
Drobčina se je veselo zasmeljal in planil v sobo.

Iz postelje se mu je smehljala žena, na vsaki strani pa je kukalo izpod odeje dvoje črnih očes.

»Gospod profesor, kar dve deklici naenkrat vam je poslal Bog.«
Drobčina je prebledel. Vse, o čemer je

Frtaučku Gustl ma beseda

Jest sam na vem na kašna viža je prouzaprout tu pršlu. Zadně me je prec zjutri. ke em se zbudu, tkurekoč na teše, začel tku žudn pu grle zgečkat, kokr de b kašn ribežen dol požeru. Pa strašn suh gri sm mou. Jest s glih nism dost iz tega sturu, mislu sm ajnfoh: Buh je dau, pa Buh bo uzen, kokr sm s že večkat mislu, že m je kej falil. Vite, pa sm še zdej tle. Ke me pa le ni tku jejnat zgačkat in tud gri je biu žezdali bi suh. sm pa le stopu zraun b moju susede, ke m je že tud jamru, de ma večkat suh gri. pa de ga zgračka pu nem, in sm ga prašu, kua m je za strit, a b šou h dohtari, de me u pucajtu, al kua.

»Pena prsmoda, kua uš hodu h dohtari,« m je reku, pa še smejau se m je u kslih. »A misleš, de dohtarje nkol pu grle na zgačka? Glih tku. Sam dohtari a znaja pumagat, ke maja gnar, mi sma pa reveži, zatu morma pa putpel. Veš, kar kela h Kajfeže stop, pa s ga prvō en ferikčk, al pa dva, pa te u jejnat zgačkat, kokr de b udrezu. Misleš, de dohtari kej drgač nardeja?«

»A misleš, de u pol dobr? Veš, jest se bujim, de b se m na začeu gri sešit. Tu je navaru.«
»Sevede je navaru. Začu t pa praum, de s ga moš j h htr zmočt. Če s ga uš zmeri pridn zamaku, se t ni treba bat, de b se kerkat pustušu. Za puskust je holt. Taka reč ni kar tku za pestet. Če maš glih gnar pr rukah, žiber tud mene iz saba puvabeš, sej mene je tud začel glih zdela neki pu grle zgačkat. Gvišn sm ud tebe bulezen nalezu.«

Ke sm glih začetu u varžet še neki našga ta nouga srebra, umazan pa tud nism tku, kokr je ena gvišna gospoda, ke zmeri za reveže pubera.

sama pa nkol nē na da. Pa sojmu bližmu tud rad pumagam, de je u kašn putreb sm mu pa reku: »Francel, pa stop iz mana. Dva mende ura še loži ta nasrečna epidemija panala. Kokr b ja jest sam.«

Sevede, Francel s ni pustu dvakat rečt. lku htr je smuknu u sukna, kokr de b bla iz federvajeam namazana, in že sva bla na cest. Kumi sva pa prša du šentjakubske šule za punce, se t pa že Francel ustau in t začne zjat u tist zid ud šule, kokr de b še nkol eng. zidu na vidu.

»Kua pa zjaš u ta zid? Stop, stop htr. Mene že žezdali bi že in šegače u grle.« sm mu reku in ga začeu za sukna naprej ulečt.

»Čak no mal, de jest tula preberem, kar je tlela gor na šul zapisan. Tku se že slab puzna, de je že zadn čas, de b érke mal puštimal, de b se dal saj pušten brat.«

»Kar pust, pa pejd. Sej t jest lohka use iz glave puvem.«
»No, pa puvej, de se men na u treba martrat iz puštaberjam.«

»Astn posluši. Tula je gor napisan: Matern jezek je najdraži dota.«
»Rihtik, maš prou.«

»Pol je napisan: Prjatli, na puzabma, de sma Sluvenici! Pol: Ljubite soj rod, spoštujte soj jezek! in pa: Kdur soj matern jezek puzab, malopridn soj talent zakople. No, pa še več družga.«

Anton Fuchs

kleparska delavnica, Gosposvet-ska cesta 16, „Pri Levu“
izvršuje vsa kleparska in lesocementna dela pri novih zgradbah, kakor tudi pri starih, najsolidnejše, po zmernih cenah.

Šah

Zanimanje za šah je med Slovenci v zadnjih letih neverjetno naraslo. Šah je globoko prouil ne samo v mestih, ampak tudi na deželi. Gotovo ima prof. Vidmar prav, ko pravi v svoji knjigi »Šah«, da se čuti »krivega« tolikega porasta zanimanja za šahovsko igro pri nas. Saj je že na tolikih turnirjih častno reprezentiral slovenske šahiste. Da to ne bi ostalo nedopolnjeno, se je prof. Vidmar odločil in napisal lansko leto pred božičem prvi slovenski šahovski učbenik. Prijateljem šahovske igre razjasniti idejo in logiko dogajanja na šahovski deski, je namen te knjige, in z veseljem moramo konstatirati, da se je prof. Vidmar v svoji knjigi temu cilju naravnost idealno približal. To-like prepričevalne jasnosti, izražene na tako preprostem način, da mora biti vsakomur razumljivo, bi zastoj iskali v vsej svetovni šahovski literaturi. Vse, kar je odkril početnik moderne šahovske igre, globoki poznavalec šahu in bivši svetovni prvak Wilhelm Steinitz, kar je odkril izborni šahovski pedagog dr. Siegfbert Tarrasch, nazvan od Nemcev praceptor Germaniae, kar je odkril eden najglobljih šahovskih mojstrov vseh časov Aron Njemcovič in kar so odkrile vse generacije šahovskih mojstrov od Philidorja in še preje, pa do danes, vse zakonitosti, ki bodo veljale vedno za igro, kakršno poznamo sedaj, najdemo v tej knjigi kratko in jasno izražene. Kdor hoče postati dober šahist in kdor bi rad užival lepoto mojstrskih partij, mora poznati vsaj temeljne zakonitosti, ki vladajo v borbi na šahovski deski. To je pogoj in temelj in vsega tega si ne boste nikjer lažje prisvojili, kot iz Vidmarjeve knjige. Razlagi temeljnih zakonitosti je posvečena skoraj vsa knjiga, ki je spisana popolnoma po modernem načelu: uč ekonomično misliti! Knjiga ni natrpana z raznimi varijantami. Česar najdemo v drugih knjigah na kupe, ampak nam nudi osnovo in nas navaja le k samostojnemu mišljenju, s tem da nam pokaže pri otvoritvah, srednji igri in končnicah pred vsem idejo. Kdor pa ve za idejo, ta si bo razne varijante lahko zapomnil mimogrede.

Naslednjo partijo bomo razumeli, če vemo za zakonitost, ki jo je dr. Vidmar opisal pri razlagi otvoritev, namreč v otvoritvi skrbi: 1. za mobilizacijo figur; 2. na središču in 3. varuj se slabih mest v svojem taboru. Partija je bila igrana v II. kolu na turnirju v Hastingsu.

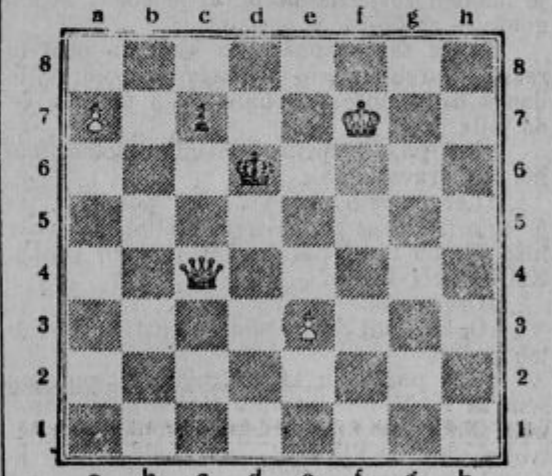
Sir Thomas : L. Steiner
Sicilijanska obramba

- e2—e4, c7—c5; 2. Sg1—f3, Sb8—c6; 3. d2—d4, c5×d4; 4. Sf3×d4, Dd8—c7; 5. Sb1—c3, e7—e6; 6. Lf1—e2, a7—a6; 7. Lc1—e3, Sg8—f6; 8. 0—0, b7—b5; 9. Sd4×c6, d7×c6; 10. f2—f4, b5—b4 (Hoče dobiti pešca na e4, toda pešec je zelo drug. Poteza ne napravi nič za mobilizacijo in obenem slabi že itak oslABLJENO damsko krilo črnega.) 11. Sc3—a4, Sf6×e4; 12. Le3—b6, Dc7—d7; 13. Le2—f3! (Sedaj se vidi, kam je prišel črni. Razvit je zelo slabo in damsko krilo ima razbito. Ze sedaj je zgubljen, ker nima več dobre obrambe. Menjava dam ga ne reši radi slabosti na c6, Sf6 ne gre radi L×c6! in Sd6 radi Sc5!) 13. — Se4—d2; 14. Tf1—f2, Sd2×f3+; 14. Dd1×f3, Lf8—e7 (Na Ld6 sledi Td1 in lovec bi padel); 16. Ta1—d1, Dd7—b7; 17. Tf2—d2, 0—0; 18. Kgl—h1, a6—a5 (Črni se upira le s težavo še in belj lahko mirno čaka na zmago.) 19. b2—b3, h7—h6; 20. Df3—e4, Db7—a6; 21. h2—h3, Da6—b5; 22. Td2

sanjaril, je namah podri pogled na ti dve črnolasi glavici.
»In Pavelček?« je izdaval iz grla.
»No, no, le ne tako obupano.« se mu je nasmejala babica. »Saj ste še mladi!«
Drobčina se je počehljaj za ušesom, iz postelje pa je zacvililo dvoje tenkih glaskov.

—d3, Ta8—b8; 23. Lb6—c7, Tb8—b7; 24. Lc7—d6, Tf8—e8 (Če bi menjal lovec, bi beli polagama pobral vse pešce na damskem krilu); 25. De4—e5, Le7—f6 (Tudi z D×e5 se črni ne bi rešil); 26. De5—c5, g7—g6; 27. Dc5—e3, Lf6—g7; 28. Sa4—c5, Tb7—a7; 29. Ld6—e5, f7—f6; 30. Sc5—e4! (Tukaj bi se črni lahko vdal. Grozi D×e7, Sf6+ in še Sd6.) 30. — Ta7—f7; 31. Se4—d6, Db5—a6; 32. Sd6×e8, f6×e5; 33. Se8×g7, e5×f4; 34. Td3—d8+, Kg8—h7 (Na K×g7 sledi De5+, Tf6, Tf8!) 35. De4—e5 in črni se vda, ker na T×g7 sledi Db8.

Problem št. 4.
E. A. Ekholm
Beli: Kf7, Dc4, P : a7, e3 (4 fig.)
Črni: Kd6, P : c7 (2 fig.)

Beli matira v dveh potezah.
Rešitev problema št. 3.
Db7! in črni ne more kriti vseh matov, katere grozi dama.

Za neveste

volneno blago od 20 Din naprej perilo in drugo blago po najnižih cenah dobite v TRPINOVEM BAZARJU, Maribor, Vetrinjska ulica 15.

SALDA-KONTE
STRACE - JOURNALE
ŠOLSKE ZVEZKE - MAPE
ODJEMALNE KNJIZICE
RISALNE BLOKE
ITD.

NUDI PO IZREDNO UGODNIH CENAH
KNJIGOVEZNICA
JUGOSLOVANSKE TISKARNE
PREJ
K. T. D.
V LJUBLJANI
KOPITARJEVA ULICA 6
II. NADSTROPJE

Smučarsko prvenstvo v Bohinju

Začetek mednarodnih smuških tekem — Šimunek Francišek (ČSR) prvak v teku na 18 km v času 1,19,36 — Janša Joško je na sedmem mestu s časom 1,26,36 — Sijajna organizacija, krasno vreme — Potek tekem brez nezdod

Bohinj, 28. januarja.

Za današnji smučarski tek je vladalo veliko zanimanje. Krasno vreme je na potek tekem kar najugodnejše vplivalo. Organizacija je bila brezhibna, za kar zaslužijo prireditelji in vodstvo Zimsko sportne zveze vsa pohvala. Sijaj celotne prireditve so zelo dvignili tuj gostje, zlasti Čehoslovaki in Poljaki, ki so odlično zastopali svoj beli sport na naših tleh. Poleg tek so bili na startu tudi Nemci ter Norvežan Gutormsen, ki pa je tekmoval izven konkurence, ker do tekme ni dospelo startno dovoljenje njegove zveze. Avstrijec in Bolgarov pa kljub prijavi ni bilo na tekmovanju.

Vseh tekmovalcev glasom startne liste je bilo 77, na cilj pa jih je prišlo 65, ker jih je nekaj med tekmo odstopilo, nekaj pa jih sploh ni bilo na start. Bili so: 4. Čehoslovaki, 6. Poljaki, 2. Nemci, 1. Norvežan, ostali pa Jugoslovani. Konkurenca je bila izredno huda, kar se je takoj na startu opazilo. Ker so bile tudi snežne prilike povsem zadovoljive, je bilo pričakovati najboljših uspehov. Naši fantje so se dobro držali ne glede na to, da se je samo Joško Janša vrnil v prednjo vrsto inozemcev ter nekako pretrgal verigo, ki so jo tvorili prvotni inozemski gostje. Res je sicer, da je pri teh tekmah samo naš Joško vstopil v ta razred, vendar ne smemo prezreti dejstva, da so se tudi ostali naši prvaki, kakor Brvar, Godec, Jakopič Albin, Smolej in drugi kar najsičajnejše držali. In če pomislimo,

da se bodo ti naši zastopniki belega sporta v teku dveh do treh let spopolnili in da imajo za seboj precejšnjo skupino mladih smučarjev, potem smemo — in to popolnoma upravičeno — upati, da bo naš izbrani krog smučarjev kualu enakovrednih evropskim moštvom. Najsi bo že kakorkoli, res je to, da smemo biti z današnjim uspehom zadovoljni, četudi ni toliko naših imen v prednjih vrstah, kakor si jih želimo.

Točno ob 9 je pričel spuščati g. starter Tavčar v presledkih od pol minute tekmovalca za tekmovalcem, po startnem redu kakor so bili prejšnji večer izrebrani. S pozdravom »smuče« so odhajali tekmovalci v ostro borbo na 18 km dolgo progo, dokler ni odšel zadnji tekmovalce ob 9,38. Jedva je bil odpravljen poslednji tekač, že so se zbirale posamezne gruče ljudi, ki so nestrno pričakovale prihod prvega tekmovalca. V daljavi se je pojavila številka 10, ki jo je nosil Čehoslovak Šimunek, ki je rabil za omenjeno progo 1,19,36. Za njim je bil precejšen presledek, nato pa so sledili v večjih ali manjših intervalih ostali tekmovalci, dokler ni prišel zadnji na cilj. Nekateri so vozili sami zase, drugi pa v večjih ali manjših skupinah lik drug za drugim.

Všek bodo dosegli jutri v skokih za kombinacijo in v skokih kol posebno točko. Danes so dosegli v teku na 18 km sledeče rezultate:

1. Šimunek Franc (ČSR) 1,19,36; 2. Barton (ČSR) 1,20,16; 3. Leopold Hubert (Nemčija) 1,22,40;

4. Czech Branislav (Poljska) 1,23,07; 5. Kadavy Bogoslav (ČSR) 1,23,12; 6. Maruszarec Stanislav (Poljska) 1,24,30; 7. Janša Joško (Ilirija, Jugoslavija) 1,26,36; 8. Cifka Jan (ČSR) 1,26,40; 9. Maruszarec Andrej (Poljska) 1,27,33; 10. Marx Erich (Nemčija) 1,28,13; 11. Luceček Izidor (Poljska) 1,28,58; 12. Erych Vladislav (Poljska) 1,29,55; 13. Bervar Stane (Smučarski klub »Ljubljana«) 1,29,36; 14. Godec Tomaž (Smučarski klub Bohinj) 1,31,14; 15. Jakopič Albin (Smučarski klub Dovje-Mojstrana) 1,31,58.

Jugoslovanski tekmovalci, ki so tekmovali istočasno za prvenstvo Jugoslovanske zimsko sportne zveze v teku, so se plasirali takole:

1. Janša Joško (Ilirija) 1,26,36; 2. Bervar Stane (Smučarski klub »Ljubljana«) 1,29,36; 3. Godec Tomaž (Smučarski klub Bohinj) 1,31,14; 4. Jakopič Albin (Smučarski klub Dovje-Mojstrana) 1,31,58; 5. Smolej Franc (Sportni klub »Brajstvo« Jesenice) 1,33,10.

V drugem razredu je bil prvi Klančnik Alojzij (Dovje-Mojstrana) 1,32.

V tretjem razredu je zmagal Jakopič Avgust (Smučarski klub Ljubljana) 1,32,35.

Za kombinirano tekmovanje, ki bo jutri, so je plasiralo 24 tekmovalcev, med temi 15 Jugoslovancev. Jutri pričakujejo velike udeležbe tudi od strani občinstva. Tekom današnjega dneva so prišli tudi odlični zastopniki vojaških in civilnih oblasti, da prisostvujejo smučarskim tekmam.

Šah

OBČNI ZBOR LJUBLJANSKEGA ŠAHOVskega KLUBA.

V četrtek, dne 28. t. m. se je vršil redni občni zbor Ljubljanskega šahovskega kluba, katerega se je udeležilo zelo veliko število šahistov in prijateljev šahovske igre, med njimi odlične osebnosti ljubljanske družbe. Občni zbor je otvoril predsednik kluba g. arh. Costaperaria, spominjajoč se uvodoma v decembru lanskega leta umrlega ustanovitelja in bivšega predsednika Ljubljanskega šahovskega kluba, g. Henrika Pfeifferja, ter nato prisrčno pozdravil navzočega šahovskega mojstra g. Vasjo Pirca, kakor tudi vse ostale udeležence. Iz tajniškega poročila posnemamo, da šteje klub 46 članov, da je priredil v decembru lanskega leta veliko simultansko produkcijo dr. Vidmarja, katere se je udeležilo 42 šahistov in da te dni prične s splošnim turnirjem. Začasni odbor, ki je bil izvoljen v decembru lanskega leta, je klub temeljito reorganiziral, ker od leta 1932 dalje sploh ni deloval. Vso klubovo upravo je v celoti postavil na zdravo in solidno podlago, ki garantira najboljši procvit v bodočnosti. Uredil se je klubov inventar in knjižnica, vpeljali so se novi zapisniki, članske izkaznice in klubski znaki po načrtu klubovega predsednika g. arh. Costaperaria. V načrtih ima LSK več prireditev, splošni, ožji in glavni turnir, dalje medklubne turnirje, brzdturnirje, korespondenčne dvoboje z Belgradom in Zagrebom in za jesensko sezono prireditve v večjem stilu. Poročila ostalih odbornikov so pričala o vzornem redu in agilitosti LSK. Klub je prestavil svoj sedež v kavarno Evropo, kjer se vrše dnevno igralni večeri. Največja zanimivost občnega zbora je bila sprememba pravil. Odbor je predložil občnemu zboru načrt modernih klubskih pravil, na podlagi katerih bo dana klubu možnost uspešnega in brzega razvoja. LSK si je s sprejetjem novih pravil zadal nalogo organizirati v Ljubljani Slov. šahovsko zvezo, ki bo združila vse šahovske klube v Dravski banovini. Pri volitvah v novi odbor je bil izvoljen za predsednika g. arh. Josip Costaperaria, kateremu so se izvolili v sovet gg. ing. Manda kot njegov namestnik, Mirko Kragelj kot načelnik tehnične eksekutive ter odborniki: Dr. ing. Miroslav Kasal, prof. Frankovič, Julij Grabovec, Anton Preinfalk, Milan Vidmar ml., Ljudmil Furlani in Bogoj Plešičar. V razsodišče sta bila izvoljena gg. dr. Egon Stare in šahovski mojster Vasja Pirc, v nadzorstvo pa gg. dr. Egon Stare in Milan Kavčič. Na predlog odbora je bil izvoljen za častnega člana LSK šahovski mojster g. Vasja Pirc, ki si je pridobil neverjavne zasluge v razvoju šahovske igre.

LSK sprejema nove člane v klubovih prostorih kavarne »Evropa«, kamor so vladno vabljeni vsi prijatelji šahovske igre.

Radio

Programi Radio-Ljubljana:

Nedelja, 29. januarja: 7.30 Agrarna politika (ing. Pirc); 8.00 Nasveti za kmetovalce; 8.15 Gimnastika (M. Dobovšek); 8.45 Poročila; 9.00 Versko predavanje; 9.30 Prenos cerkvene glasbe iz šent-peterske cerkve; 10.00 Elektrotehnika (dr. Milan Vidmar); 10.30 Jadransko morje v teku let (H. Marjanovič); 11.00 Cvirovi fantje igrajo narodno glasbo in g. Mirko Jelačin sloj slov. narodne; 12.00 Čas, poročila, plošče (po željah poslušalcev); 15.00 Kako se izdeluje ementalški sir (ing. Šabec); 15.45 Akademija Prosvetnega društva v Škofji Loki: Nastop društ. moškega zbora. Loški grb, komičen govor v škofovškem narečju; Škofja Loka večerj in danes, predav. Puštalski kupletji; Tine Debeljak: Ob otvoritvi nove šole v Škofji Loki - deklamacija. Odloke iz loške pajisovske procesije (recitacija); Nastop društ. pevskega zbora; 17.00 Salonski kvintet: Slovenska glasba; 20.00 Violinski koncert ge. Fanike Brandlove; 20.45 Salonski kvintet: IV. opereta ura; 22.00 Čas, poročila, plošče - plesna glasba.

Ponedeljek, 30. jan.: 12.15 Plošče — 12.45 Dnevne vesti — 13.00 Čas, plošče, borza — 17.30 III. ura česke narodne glasbe, izvaja salonski orkester — 18.30 Esperanto (g. Kozlevčar) — 19.00 Srbohrvaščina (dr. M. Ruppel) — 19.30 Zdravstvena ura — 20.00 Prenos iz Budimpešte (Simfonični koncert) — 22.00 Čas, poročila, plošče.

Torek, 31. januarja: 11.15 Solska ura: Napake v slovenskih nalogah (dr. R. Kolarič) — 12.15 Radio kvartet — 12.45 Dnevne vesti — 13.00 Čas, Radio kvartet, borza — 17.30 II. ura dunajske glasbe, izvaja salonski kvintet — 18.30 Nemščina (dr. I. Grafenauer) — 19.00 Dubrovnik (dr. Andrejka) — 19.30 Razvitek pomorsiva tekem let (H. Marjanovič) — 20.00 Magistrov šramel — 21.00 Operni dueti, pojeta ga. Stigler-Kogejeva in g. Marčec — 22.00 Čas, poročila, plošče.

Drugi programi

Ponedeljek, 30. jan.: Zagreb: 20.00 Prenos iz Budimpešte. — Milano: 20.30 Koncert komorne glasbe. — Barcelona: 21.15 Instrumentalni koncert. — Berlin: 20.40 »Jugoslavija«, opera. — Belgrad: 20.10 Francoska glasba. — Rim: 21.45 Radio orkester. — Beronimster: 21.40 Valčki in koračnice. — Praga: 20.05 Instrumentalni koncert. — Dunaj: 20.35 Vojaška godba: Dunajski kompozitisti. — Budapešt: 19.45 Koncert budimpeštanske filharmonije. — Varšava: 20.15 »Giocondae, opera.

Torek, 31. jan.: Zagreb: 21.35 Operne arije. — Milano: »Rompiccolo«, opera. — Barcelona: 21.10 Operni prenos. Suisse Romande: 21.00 Kabaretni program. — Berlin: 21.00 »Messias«, oratorij; Händel. — Belgrad: 20.00 Prenos iz Zagreba. — Rim: 22.15 Pester koncert. — Beronimster: 19.45 Marionetna predstava. — 21.40 Hugo Wolf-ove pesmi. — Praga: 20.30 Operni večer. — Dunaj: 19.25 »Ljubavni napoj«, koncertna opera. — München: 20.55 »Bontic«, operna legenda.

LJUBLJANSKO GLEDALIŠČE

DRAMA
Začetek ob 20
Nedelja, 29. januarja ob 15: CELJSKI GROFJE. Izven. Globoko znizane cene. — Ob 20: DOPUST NA FRANCOSKEM. Izven. Znizane cene.
Ponedeljek, 30. januarja: Zaprto.
Torek, 31. januarja: CARJEVIČ ALEKSEJ. Red D.

OPERA

Začetek ob 20
Nedelja, ob 15: MANON. Izven. Znizane cene. — Ob 20: PRI BELEM KONJČKU. Izven. Znizane cene.
Ponedeljek, 30. januarja: Zaprto.
Torek, 31. januarja: MADAME BUTTERFLY. Red C.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Nedelja, 29. januarja ob 15: VIKTORIJA IN NJEN HUZAR. Gostovanje tenorja Petra Burje. — Ob 20: PRI BELEM KONJČKU.
Ponedeljek, 30. januarja: Zaprto.

Zborovanje najstarejše podružnice SPD v Celju

Celje, dne 28. januarja 1933.

Snoči se je vršil 40. redni občni zbor Savinjske podružnice SPD v Celju. Zborovanje, kateremu je prisostvovalo 85 članov, je otvoril načelnik g. sodni svetnik Tiller Franc. Pozdravil je vse navzoče, posebno pa zastopnika Osrednjega odbora g. ravnatelja Vilharja iz Ljubljane in nadzornika SPD dr. Senjorja iz Maribora. V svojem nagovoru je podal načelnik poročilo podružnice, ki je najstarejša podružnica SPD in je bila ustanovljena istega leta, kakor Osrednje društvo. Savinjska podružnica SPD stopa letos v 40. leto svojega delovanja. Nato je g. načelnik orisal zgodovino podružnice, njeno delo in boje, ki jih je imela z nemškimi planinskimi društvi pred svetovno vojno. Spominjal se je njene ustanovitve g. Kočeka Franc, ki je načeloval podružnico dolgo dobo 34 let, dokler se ni preselila iz Gornjega grada v Celje. Podal je sliko, kako so posamezne postojanke v Savinjskih planinah prihajale od leta do leta v roke Savinjske podružnice, koliko je podružnica storila v teh letih za tujski promet in lansko leto je bilo to delo kronano z največjim uspehom, ko je bila dograjena največja postojanka Savinjske podružnice, imponentni planinski dom v Logarski dolini z lepim vrtom, vodovodom in gospodarskim poslopjem. Se prej leta 1931, pa je kupila podružnica od Ljubljanske škočije 428 ha planinskega sveta v Savinjskih Alpah kot bodoči prirodni planinski park. Nato se je g. načelnik še zahvalil vsem, ki so v dolgi dobi od ustanovitve leta 1893, do danes delali za napredek turisticke in tujskega prometa v Savinjskih planinah.

Tajniško poročilo je podal dr. Hrašovec. Govoril je, kakor že prej g. načelnik, o delu in boju v teku 40 let in podarjal, da se je pred leti gojila turisticna in v letnih mesecih, danes je bel šport v polnem razmahu in bo, kot vse kaže, letno turistično številčno še prekosil. Pred leti smo hodili po lepo izdelanih in markiranih potih, danes se silno razvija plezalstvo, ki noče poti in markacij, temveč išče v zmagah nad stenami in v bivanju v prosti naravi izven koč svoje cilje. Vse to postavlja društvo vedno pred nove naloge, vse to povzroča, da je društvo, ako prav etaro 40 let, prožno in gibčno kot v prvih letih obstoja. V preteklem letu je obisk koč, ki so last Savinjske podružnice, razveseljivo napredovalo. Vse koč skupaj je obiskalo 6203 oseb, lani pa 5497, torej je prirastka 706 turistov. Všteti pa niso tukaj obiskovalci Piskernikovega zavetišča. Tu imamo zaznani

Hašk : Ilirija

Na igrišču Ilirije gostuje danes vsled svoje odlične tehnične igre in polne fairnesse vedno dobrodošel in ljub gost: prvak Zagreba Hrvatski Akademski Sportski Klub. Obvezan je postaviti svoj kompletni team, s čemer je že samo z njegove strani podana garancija za prvorazredno igro. Za Ilirijo je današnja tekma zadnja preizkušnja pred kvalifikacijsko tekmo za vstop v drž. prvenstvo. Na okupu ima tudi kompletno I. garnituro, ki se je izkazala že več kot enkrat za enakovrednega protivnika HASK-u.

Ilirija je popolnoma odstranila sneg z igrišča, tako da je tudi s te strani storjeno vse, da se nudi publiki prvorazreden nogomet in regularno tekmo. Tudi stojišča so brez snega. Zaradi mraza je vstopnina za tribuno znizana na 15 Din, da bo publika mogla udobneje slediti igri; priporoča se gledalcem še, da vzamejo na igrišče toplo obutev (snežke, galose) ali odejo za noge.

Nogomet za brezposelne

Danes ob 15 bo na igrišču Hermesa zaključna tekma nogometnega turnirja, prirejena za naše brezposelne. Namen je plemeniti, a s sportnega stališča zasluži današnja tekma še posebno pozornost. Reprerentanca II. razreda, ki je s tako silovitostjo porazila prejšnjo nedeljo moštvo SK Ilirije, se topot sestane z nogometši ASK Primorja. Tekma bo obenem tudi poskusni galop za ASK Primorje, ki mora prihodnje tedne odigrati v Ilirijo dve kvalifikacijski tekmi za državno ligo. Moštvo II. razreda je odlično v startu, saj neprestano igra od jeseni dalje. Razpolaga pa tudi z odličnimi tehničnimi močmi, ki bi se prav lahko pokazale tudi v prvih moštvih najboljših slovenskih klubov. Primorje bo moralo zato prav temeljito zaigrati, če bo hotelo odnesti časten rezultat. V predtekmi igra Hermes in Svoboda ob 13.30.

Občni zbor kolesarskega in motociklističnega društva »Štavec« v Ljubljani se vrši na avencico dne 2. febr. točno ob pol 11 dop. v gostinskih prostorih g. Fr. Kavčiča, Privoz (Prule). — Danes v nedeljo se vrši občni zbor kolesarskega društva »Zar-

ja«, Zg. Kašelj, v gostilni Anžur, Vevče, točno ob 2 pop., na katerega se vabijo vsa kolesarska društva, ki so včlanjena v Pododboru Ljubljana.

SK Ilirija sklicuje glasom sklepa zadnjega izrednega občnega zbora za sredo, dne 15. februarja t. l. izredni občni zbor v dvorani Okrožnega urada za zav. del. na Miklošičevi cesti. Pričetek ob 20. Dnevni red: Poročilo poslovodnega predsedstva. Volitve novega odbora. Določitev smernic novi upravi. Samostojni predlogi članstva. — V službu nesklepčnosti se vrši nov občni zbor čez pol ure brez ozira na število navzočih. — Tajnik I.

»Carski sel« v Dev. M. v Polju

Nova drama »Carski sel«. Prosvetno društvo »Sneberjec« je uprizorilo dne 15. jan. 1933 dramo »Carski sel«. Igra je dosegla pri prvi predstavi, kakor tudi pri ponovitvi lep uspeh. Igralci so podali svoje vloge primeroma prav dobro, posebno pohvalno je treba omeniti Nadjo, prav dobra eta bila tudi Strogov ter Ogarev, dočim poročevalca nista po vsem ugajala.

Igro je dramaturgiral po istoimenskem romanu g. Redenske iz Domžal. Ker bo nedvomno šla ta lepa in za ljudstvo navdse primerna igra po podeželskih odrih, ne bo odveč ako gg. režiserje na tem mestu seznanimo z to novo igro. Na razpolago sta dve dramaturgiji. Ena od g. Radenska iz Domžal, druga pa od g. Vladimira Novaka, režiserja Prosvete v Dev. Mar. v Polju, Vevče 36. Dramaturgacija g. Radenska obsega osem slik in se drži dokaj v mejah originala, ima pa več tehničnih in logičnih nedostatkov, na primer spoznanje Strogova z Nadjo v drugi sliki je preveč nenadno in nemogoče. Osmi slika: poroka Carskega sela Strogova z Nadjo, je popolnoma odveč, tako da s tem konec igre po tako nenavadnem zaključku nekako pade. — Mnogo boljše na glede samo na režijo, ampak tudi na zunanji efekt je dramaturgacija g. Novaka. Njegov »Carski sel« je bil igran v Polju pri obeh predstavah z ogromnim uspehom. Obsega šest slik in 20 vlog; 3 ženske in 17 moških, se zelo priporočljiva glede režije in pa efekta na publiko in je upati, da bo postala ta lepa drama kmalu prava ljudska igra. Gospodu Novaku za posrečeno delo vse priznanje; »Car-skemu selcu« pa po slovenskih odrih velik uspeh.

Smuški dnevi v Celju

Priprave za športne dneve Smučarskega kluba Celje (od 1. do 6. febr. 1933) so v polnem teku. Snega je povsod dovolj. Razmere v dolini oz. do približno 400 m višine so celo znatno boljše, nego nad 800 m, ker je sneg v višavah radi severovzhodnika odpihnjen in stlačen, kar je zlasti za začetnike in tudi za nesigurne nepripravno. Pri »Petriček« v Liscah, kjer je tečaj za začetnike, je 30 cm pršča. Od Celjske kočje (tečaj za že izvebane smučarje) javljajo, da je tam celo 40 cm pršča. Vsa smuška pota so idealna. Tudi novozgrajena skakalnica je že uporabljiva.

Za 45 Din dnevno je posetnikom v hotelih »Evropa«, »Pošta«, »Skoberne«, »Beli volc« in v prijaznem penziju »Petriček« v Liscah (2 minuti od skakalnice) na razpolago zakurjena soba in obilna prehrana. Zabav ne primanjkuje.

Posebno cenen je obisk Celja radi 50% popusta na železnicah. Pri odhodni postaji kupite navadni vozni listek do Celja in ga obdržite pri prihodu. Nasproti kolodvorja pri »Putnik« (Tourist Office) si pa priskrbite potrdilo in vstopnico za poset tekem (oboje velja samo 10 Din). Povratna vožnja ne stane potem ničesar. Ugodnost polovične vožnje uživajte tudi na brzovlakih. Izvzeti so le vlakci SOE.

Ne zamudite — izrabite to ugodnost in poselite Celje!

Hockey na ledu

Villacher S. V. : »Ilirija«. Opozorjamo športno občinstvo da ne zamudi izredne prilike, ogledati si prvo in morda edino letošnjo tekmo v hockeyu na ledu. Za prihodnjo nedeljo, dne 5. febr. je sicer perfekturna tekma z Gratzler A. K., ki pa bo predvidoma iz propagandnih ozirov odigrana v Zagrebu. Ker so moči obeh moštev, ki nastopata v današnji tekmi, prilično izenačene, moremo pričakovati z gotovostjo izredno ostro in napeto igro. Začetek tekme je določen na 10.30. Sezonske drsne karte za to tekmo ne veljajo, sicer pa je vstopnina minimalna.

Skijöring. Da bi se upeljela ta lepa panoga športa v naših krajih, si je nabavilo Kolo jahatev in vozačev več oprem, tako da je vožnja vsak čas mogoča. Interesenti naj se zgledajo v jahalnici na Bleiweisovi cesti, kjer dobe na razpolago konja in jahača proti malenkostni odškodnini.

Program drsalnih tekem. Definitivni razpored tekmovalnih terminov na drsalnišču SK Ilirije je naslednji: praznik 2. februarja mladinske tekme za dečke in deklice v starostnih skupinah a) do 14 let, b) do 16 let; nedelja 5. febr. tekma juniorjev in juniorj v umetnem drsanju in propagandna tekma v hitrostnem drsanju. — Drzavno prvenstvo je odgodemo na 19. februar, ker startajo naši drsalci 11. in 12. febr. v Moravski Ostravi pri Slovencih zimskih igralih, ki jih organizira češkoslovaška drsalna zveza.

MK Ilirija, kolesarska sekcija, vabi vse svoje člane na zelo važen sestanek dne 31. jan. ob 20 v restavraciji »Novi svet«. Prosi se polnoštevilne udeležbe.

SPORTNO DRUŠTVO »VRHNIKA«

Občni zbor športnega društva »Vrhnikac« sklicujem za soboto, dne 18 febr. 1933 ob 8 zvečer v gostilno Ivana Oblaka, Vrhnika 183. — Pozivam vse športnike, katerim je vrhniški sport prj sreca, da se občnega zbora udeleže. Ker je sedanje stanje nevzdržno in v slučaju, da občni zbor ne bi bil sklicovan moramo predlagati razpustitev. Upoštevamo lujsko-prom. propagando društva in delo članstva lope prireditve smuške sekcije in uspehe naših tekmovalcev ter koles. sekcije, saj smo imeli leta 1929 državna jun prvaka. Dolžnost kot predsednik bivšega pripravljalnega odbora, ki je društvo ustanovil in kot predsednika odbora, ki je imel uslogo, prečkati nedelavnost prejšnjega poslovnega odbora se moram poslužiti zadnje možnosti ter sklicujem občni zbor. Prosim vse člane kolesarje, nogometišče, smučarje ter hazenašče, da se občnega zbora v čim večjem številu udeleže. Vedno je bila naklonjenost vrhniških patriotov izkazana društvu in se je tudi v bodoče nadejati. — Jože Grum

»Vrhnikac«. Sestanek vseh smučarjev tekmovalcev ter članov S. D. »Vrhnikac« se vrši v ponedeljek, 30. januarja t. l. ob 8 zvečer v gostilni Ivana Oblaka, Vrhnika 183. Prosimo vse tekmovalce Stare Vrhnike, Zaplane, Verda in Vrhnike, da se sestanka polnoštevilno udeleže. — Zimskošportna sekcija S. D. »Vrhnikac«.

Smuške tekme S. D. »Vrhnikac«. Na praznik, dne 2. febr. t. l. obvezna udeležba vseh amužarjev tekmovalcev, tekme za prvenstvo Notranjke v Logatu. Prijavitelj se je 1. febr. zvečer pri predsedniku g. Gromu. Prijavnine so vsi tekmovalci prosti.

Joža Herfort:

Klepetulje

Ob kalni rjavo-zeleni vodi je stala velika hiša, umazane nedoločene barve, imela je dvorišče od vseh strani obdano z mokrimi, mrkimi stenami. Po dvorišču so se podili nesnažni otroci, po smeteh in odpadkih pa se je pasla zanikrna kuretina. Pred hišo, onkraj ceste so rastle veliki, mogočni divji kostanji in zakrivali hiši itak borno sončno luč. Pod kostanji je bilo kos trate, kjer so v prahu na mraku umirale borne redke rože in kjer so se

imela kokoši in piške, ni mogla videti teh dolgo-repih »coprnice«, kakor jim je jezo dejala. Že par-krat je namreč videla, kako je poslednjič zacepalo prav njeno, komaj par dni staro pišče v krem-pjih pisanih rokovnjačev.

Pri zadnji kokli je imela Neža smolo. Polovico jaje je bilo klopotev, dva pa ji je odnesla sraka. Stara, velika koklja je vodila samo tri piške, pa še na te so vedno prežali mački in srake. Neko jutro, ko je prišla h kokli v poset mlada sraka, je vrgla za nje krepelce in ji zdrobila perut. Pisani ptič je omahnil na tla, pa urno skakaje zbežal med drva, ki so bila zložena na dvorišču v vi-soke skladovnice. Zvečer jo je tam ujel stari Ma-tevž in sraka se je preselila v njegovo stanovanje, njemu in otrokom v zabavo. Zdrobljena perut se ji je kmalu zacelila, nosila jo je povešeno, pa z malo dvignjenim repom skakala po sobi, če pa jo je kaj prestrašilo, je urno zbežala pod posteljo in se skrila tam med stare čevlje in drugo kramo.

Urno se je privadila ljudi, jim jemala hrano iz rok, pa vedno skakljala po sobi z napol odprtim kljunom in veselimi očmi, tako, da je bila prav kot brezboza smejoča se starka.

Par let je živovarila z delavčevu družino. Ne-kega poletnega večera je Matevž položil prižgano cigareto na rob mize. Sraka jo je urno ukradla, nihče ni tega opazil, pa jo skrila pod posteljo med stare čunje in obleko, ki je ležala zametana vse križem. Matevž je cigareto sicer pogrešil, pa je ni dolgo iskal, žena ga je klicala k večerji.

Odmolili so že, ob Ave Mariji je bilo, ko se je pričel izpod postelje valiti dušič gost, siv dim — zadnji hip so preprečili ogenj — sraka pa je mo-rala od hiše, sosed je videl njeno početje...

„Kres“, list slovenskih fantov

Slovenskih fantov list! Katoliških fantov list! Resnično: kdorkoli si po letih fant ali po srcu fant, naroči in prebraj ga! O svojem listu smo se mnogo razgovarjali. Skoraj smo vadjali za njegov obstanek! Da se bo v morju revij, listov in lističev utopil, da ni več potreben, smo dejali! Ne za nas, ki se iz njega učimo, ne za nje, ki po njem nas vodijo. Zdad nas preseneča prva številka!

Berem, berem, in sem vesel. Ne bom razkla-dal člankov, sami naj vate žarijo! Vzemij berij! Beri zopet in še in se zamisli! Casopis, ki ga dnevo-dobivaš, pregledaš in zavržeš. To je film na papirju, ki mimo švigne in ga ni! To je odblesek življenja, ki iz danes v jutri drvi! Kres ni časopi-s! To je marveč knjige list, ki nas bo skozi dva-najst mesecev vodil in učil. Zdad v mladih letih, da se v njem ogledujemo, svoje mladosti čar v njem brusimo, za starost da ob njem svoje zlate ure obujemo!

Kadar padejo pregraje, ima veter prosto pot, da razpiha kres. Prebujajo se iskre, švigajo in užigajo. Ah, kako nas te iskre užigajo! Kakor na žerjavico ledena kaplja ali na razboljeno rano olja kapljica. Saj smo tako prebitani mi vsi, ki mladi dorasčamo, ki dorasli življenje prevzemamo! Za-kaj trpimo? Zato, ker je zapisano: Gospod ustvar-ja bolečino za nauk in tepe, da nas ozdravi! Smrt nam zadaja, da zanj ne odmrjemo!

Kako te iskre užigajo! >V pregroznih časih — nam duše obvaruj, Bog! Za stanovitno vero in jasna načela — razum nam razsvetli, Bog!

Za čisto in trezno življenje — srce nam užij, Bog. Za boj z ničrednim društvom in strastjo — srčno-sti nam daj, Bog in Marija!

Slovenec — božji človek, katolik — božji člo-vek, Jugoslovian — božji človek! Eno je ponos, drugo je sreča, tretje veselje! Dolžnost izhaja iz enega, iz dvojnega, iz trojnega. Ne proti druge-mu, le drug za drugega! Volja božja je ta božji človek! Delo božje je, če za njim stremiš! Kaj svet? Zadrževati more, preprečiti dela božjega, cel svet ne more!

Za Kristusa borec, za starše ponos, za faro čast, za narod zgled in moč.

Od Cerkev stran — od sreče stran! S Cerkvijo razdor, med narodi in sloji razdor. Na mladih ramenih usoda leži — če kdo še danes kloni glavo — je Judež!

Kdo bi teh isker od srca vesel ne bil! V listu in vsebini slutim tole smer: iz poglo-bitve načel in značajnega življenja iz dneva v dan se vzdigni — fant slovenski — v praktično javno življenje, pa svoje telo olepšaj v sportu. Torej: vzgoja, državljanski — družabni pouk, sport. Iz te smeri diha težka skrb; fantu, ki bo jutri slovenska javnost, lice, značaj in srce naroda, pomagati do svojega obraza, do slovenske osebnosti.

Kdo bo še, fantje, ob strani stal? Kdo od nas še za las podvomil?

Z nami je brat Anton, knez naš in vladika slovenski! Svoje telo je izžpal, pa je še na kole-na padel, da iz globočine kliče k Bogu za nas!

Največ kar more — moli za nas! Če naše ne, mo-litev njegovo bo uslišal — Kristus, ki zmago da, če otepi moral bi nas od pekla!

Z nami je brat Gregorij — čuvar naš zvesti in zgledni božji človek!

Z nami brat Andrej, vzorni naš lič ljubezni materinske, domodorne, Slomškove!

Z nami brat Anton iz zelenega Stajerja, naš mojster zidar, naš zvesti kladivar! — Kdo bi še dvomil?

Moje tihe želje: naj ohrani list za vsako ceno to začrtano pot. Za življenje po veri, za delo iz vere — ki je naša najbolj skeleča rana — naj vzgaja in vodi! Za junaško odločnost v zasebno-javnem praktičnem življenju — ki je naša druga bojazljiva rana — naj nas učil! Za zdravje in le-poto naših teles — ki je naša tretja mehužna rana — nas navdušaj, Kres fantovski! Vsega sla-bega in naših mladosti kvarnega nas razučil, vsega plemenitega in junaškega nas naučil!

Se končna misel: naš čas umira! Življenje kliče novega človeka! Oblaki so temni, oko se obrača na vzhod, kjer vstaja mladi dan! Kakor na razstavi smo, kjer nas poskuša življenje!

Ne pustimo te prilike, da gre mimo nas! Za list smo mi sami odgovorni! Začrtano smer bo le z nami in po nas vzdržal! Za vse je dolžnost, da ga naročimo in beremo, sodelujemo in vanj piše-mo! Ti, ki si na domači grudi ostal, fant kmetski in boš le ti naša zdrava bodočnost! Ti, ki si z do-ma za delom šel, delavski trpin, naših dni muče-nik! In Ti, ki si učen, pa si za vse, kar imaš, svo-jemu narodu večni dolžnik!

Kakor na razstavi! Hodijo mimo, polni skrbi, učijo in vodijo! Mi pa prečesto odklanjamo! Poglejmo jim v oči, tem našim možem! Kdor bo učil tako in živle drugače — ta naš bo! Kdor bo v sencu tako, kakor v soncu svetel, z odpetim licem in iskrenim srcem — za njim gremo! >Kdor v bor-bah se je naših dni skoval, ne bo se jadu več in čmernosti podal!

List zaslužil, da ga takoj naročimo! Odlaganje ni primerno!

Ton Vin.

Nedostatki naše gospodarske orientacije

so zbudili željo za institucijo, ki bi se ne omejlja samo na dejanje zanesljivih informacij o poedinih tvrdkah, ampak bi omogočila skupno nevtralno evi-denco obtega kreditnega stanja. Ta želja je privedla do ustanovitve novega zavoda »Credit Evidence« v Zagrebu, Jelačićev trg 7. Telefon 59-50, ki bo vsem interesentom trgovine, industrije in obrti rad brezplačno dal vsa pojasnila v tej novi vrsti skup-nega delovanja.

Dne 6. februarja 1933 bo pri okrajnem sodišču v Ra tovljici

na javni dražbi

prodano posestvo, obstoječe iz žage in dobro idočega mlina na vodni pogon ter gostilna. Posestvo leži ob glavni cesti in blizu kolo ivora.

izdelujejo se namovejši modeli otroških in igračnih vozil, triciklji, razna no-vejša dvokolesa, šivalni stroji in motorji. Velika izbira — Najnižje cene — Cenik franko

Tribuna' F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozilov Ljubljana, Karlovska cesta št. 4. 191

Zavese, posteljna pregrinjala namizne prte, prtice itd. krasno vezene in do nizkih cenah dobite pri **MATEK & MIKEŠ, LJUBLJANA** (poleg hotela Strukeli)

Vezenie oprem za neveste monogrami gumbnice. entlanje ašuriranje in predtiskanie Velika izbira predtiskanih ženskih ročnih del.

Čevljarški stroji naprodaj

- 1 moment stroj za prebijanje (štanca);
- 1 stroj ukivač (brezslisšen);
- 1 ostrilni stroj (širf) za spodnje dele;
- 1 ostrilni stroj (širf) za lice;
- 1 egalizirni stroj;
- 1 šivalni stroj Singer;
- 2 motorja za električni pogon 2 KS;
- 1 cilindar stroj.

Razna moderna kopita v 10 fazonah kakor tudi noži za prebijanje (štanca). Vse to naprodaj zaradi selitve lastnika po zelo zmerni ceni.

Ponudbe naj se pošiljajo pod: »Mašine« 113 na Jugoslov. Rudolf Mosse d. d., Beograd, poštni predal 409.

Razpis

Mestno načelstvo razpisuje dobavo mizarskih izdelkov, tesarskega in kleparskega dela za zgrad-bo »Delavskega doma« v Ljubljani. Vsi razpisni pripomočki se dobe od 31. t. m. dalje med urad-nimi urami v vložišču mestnega gradbenega urada, Solski drevored 2/II proti povračilu nabavnih stroškov. Kolekovane ponudbe je vložiti

do dne 13. februarja 1933 opoldne v omenjenem uradu.

Mestno načelstvo v Ljubljani dne 28. januarja 1933.

Zupan in mestni načelnik: dr. Dinko Puc l. r.

Vabilo k občnemu zboru

Usnjarske in čevljarške zadruge »Rune« r. z. z. o. z. v Trzinu, ki se bo vršil v nedeljo, dne 5. februarja 1933 ob 3 popoldne v Rokodelskem domu.

Spored:

1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Poročila načelstva in nadzorstva.
3. Čitanje revizijskega poročila.
4. Odobritev računskega zaključka za l. 1932.
5. Volitev načelstva.
6. Volitev nadzorstva.
7. Slučajnosti.

Pravi smučarski čevlji vedno na zalogi in izdeluje po meri staro-priznana tvrdka **Zalokar** Mesta trg št. 19 Popravila se sprejemajo

Zavese - brezplačno

strokovnaško izvršim vsakemu, ki kupi blago v mojem novootvorenem oddelku za dekoracije. Konkurenčne cene — namovejši vzorci — poslužite se ugodne prilike.

Rudolf Sever Ljubljana, Marijin trg 2

ZAHVALA. V naši težki boli vsled izgube našega srčno ljubljenelega soproga, očima, sina, brata, strica, svaka, gospoda

Antona Gojčiča

posestnika in občinskega odbornika

ki nas je za vedno zapustil v svoji najlepši dobi 42 let, previden s sv. zakramenti, izrekamo zahvalo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, kakor tudi čč. duhovščini, pevskemu društvu »Cecilija« za v srce segajoče žalostinke in mestni godbi, sploh vsem, ki so našega ljubljenelega pokojnika spremlili na njegovi zadnji poti. Posebej se še zahvaljujemo g. p. Konstantinu, za njegov do srca ganljiv nagrobni govor, in g. Lacku, ki se je poslovil od pokojnika v imenu občinskega odbora v Rogoznici.

Prosimo, ohranite to plemenito dušo v najlepšem spominu. Rogoznica pri Ptufju, Orehova vas, dne 26. januarja 1933.

Zalujoči ostali.

Ljudska knjižnica: Iz založništva Jugoslovanske knjižarne v Ljubljani: Lovrenčič: Pablus in Hispala, povest, broš. 28 Din. — Pierre L'Ermitte: Deklica z odprtimi očmi, povest, broš. 30 Din. — Pierre L'Ermitte: Kako sem ubila svojega otroka, povest, broš. 35 Din. — Biggers: Kitajskega papiga, povest, broš. 32 Din. — Verne Jules: 20.000 milj pod morjem, povest, broš. 28 Din.

P. C. Wren:

Lepi Mihael

Bil sem do skrajnosti presenečen. Seveda je bilo vse skupaj brezpomembna zadeva, neumna šala, smešno ta-jenje, vendar pa vse ni bilo prav nič podobno Mihaelu. In moje začudenje se je povečalo, ko me je Mihael čudno pogledal in menil:

>Torej John, jaz sem krivec? — Oh, »slabotni« Geste!

Močno me je presunilo in okrenil sem se k Avgustu: >Opusti, prosim, mislil sem, da si bil ti.<

>Tako, le pridene h krivici še žalitev,« je odvrnil ta. >Daj že tisto prekleto reč nazaj in se ne smešiti dalje; če te je malo, te je že dovolj!<

Sedaj sem pogledal na blazinico, a bila je prazna. Pogledal sem Mihaela, on pa mene.

>Oh, daj ga nazaj, Beau,« sem mu rekel, »in ne pre-tiravaj šale!<

Mihael me je motril z enim svojih zamišljenih, pro-dirnih pogledov dolgo časa, ne da bi kaj rekel. Izabela je pristopila k nama.

>Nehajte že s to komedijo,« je dejala. >Beau, vrni ga, potem pa pojdimos plesat — saj dovoliš, teta?<

>Seveda,« je odgovorila teta Patricija, »čim bo dra-gulj zopet tu in čim bomo čestitali velikemu šaljivcu. Stvar postaja že dolgočasna in ako ne dobim dragulja takoj nazaj, bom resnično huda.<

>Tak kdor ga ima, naj ga spravi na dan,« je rekel Digby.

Zopet ona minuta tišine, ki je postajala neznozna.

>Čakam,« je dejala slednjič lady Brandon in jela nervozno trkati s prsti po mizi.

Ne bom kmalu pozabil tiste ure in tisto strašno sumničenje. Sedem ljudi se medsebojno sumničji, osma oseba pa sumničji vse skupaj.

>Zadeva postaja resna,« je dejala teta in zopet sedla. >Zadnjikrat svetujem tistemu, ki je vzel »Blue Water«, naj mi ga vrne in ne bomo več govorili o tej stvari.<

Nihče se ni ganil.

>No, dobro,« je dejal ateta, »ker se krivec sam ne javi, moram vprašati vsakega posebej... Pridi sem, Klavdija, ali si se dotaknila safirja potem, ko ga je kap-lan postavil na svoje mesto?« Položila je roko Klavdiji na ramo, jo pritegnila k sebi in se ji zazrla v oči.

>Ne, teta...« je rekla Klavdija, »ne, teta.<

>I, razumljivo, da ne,« je dejala teta Patricija; »pojdi v posteljo, moja ljuba; lahko noč!<

Klavdija je odšla in me mimogrede ošvrknila z neje-voljnim pogledom.

>Pojdi sem, Izabela,« je nadaljevala teta, »ali si se dotaknila safirja potem, ko ga je kaplan položil na mesto?<

>Ne, teta, nisem se ga,« je odgovorila Izabela.

>O tem sem prepričana. Pojdi v posteljo! Lahko noč!< ji je rekla lady Brandon.

Izabela je odšla, pred odhodom pa me je ljubezno pogledala. Sedaj se je teta Patricija okrenila k Avgustu.

>Pridi sem,« mu je velela hladno, »odgovori, prosim, popolnoma po resnici! Ako imaš ti »Blue Water« in mi ga sedaj daš, ne bom zgubljala nobene besede več o tem. Ali ga imaš?<

>Prisežem pri Bogu, teta...« je vzdiknil Avgust.

>Ni ti treba prisegati, reci le da ali ne; ali ga imaš?<

>Ne, teta, dam ti častno besedo, da ga nimam.<

>Ali veš, kje je »Blue Water« sedaj?<

>Pri moji duši, ne vem!<

>John,« je nadaljevala teta, ne da bi se še menila za Avgusta, »ali veš ti, kje je kamen?<

>Ne, teta,« sem odvrnil.

Nato je prišel Digby na vrsto. Mirno je izjavil, da ne ve ničesar o tem, kako je izgubil safir in da ga ni imel v rokah, odkar ga je bil dobil od Klavdije in ga oddal Izabeli.

Sedaj je ostal še Mihael. On je bil krivec, ali pa je moral kateri od nas nesramno in neoprostljivo lagati.

>Mihael,« je rekla teta Patricija resno in otožno. »Za-losti me bolj, kakor morem povedati. Daj, prosim, »Blue Water« nazaj in se ne bom dalje brigala za to stvar.<

>Jaz ti ga ne morem dati, teta, ker ga nisem vzel,« je odgovoril Mihael mirno, medtem ko mi je srce bilo močnejše.

>Ali veš, kje se nahaja, Mihael?<

>Ne vem, teta.<

>Ali si imel safir v roki po'em, ko ga je bil kaplan zopet odložil?< je vpraševala dalje.

>Ne, teta,« je mirno odgovoril.

>Ali kaj veš, kako in kam je izgubil, Mihael?< je vprašala strogo.

>Vem le to, da nisem v nikakršni zvezi s tem, da je izgubil, teta,« je odvrnil moj brat.

>Ali je vse, kar si sedaj povedal, čista resnica?<

>Izjavljam, da sem govoril samo resnico,« je odvrnil.

Kaj naj si mislim? Vendar nisem mogel verjeti, da bi Mihael tako podlo lagal. Na drugi strani pa mi ne gre iz glave, da sem zaslužil njegovo roko nad pokrovom.

Teta Patricija je mirno sedela in zamišljeno zrla v Mihaela. Molč je bil še dalje neznoznejši. Slednjič je dejala tiho z ledenim glasom:

Mali oglasi

V malih oglaših velja vsaka beseda Din 1'—; ženitovnjaški oglaš Din 2'—. Najmanjši znesek za mali oglaš Din 10'—. Mali oglaš se plačuje tako pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka pešna vrstica po Din 2'50. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Ugoden nakup za dame!

Da svojo zalogo konfekcije pred novo sezijo popolnoma izpraznimo, smo se odločili, da znižamo cene isti globoko pod nabavno ceno. Tako n. pr. nudimo; damske plašče od Din 200'— naprej, volnene poplin obleke v raznih barvah od Din 140'— naprej, razne letne obleke od Din 60'— naprej, domače flanel obleke od 80'— Din naprej, sportna krila in bluze od preproste do najfinije kvalitete od Din 45'— naprej, damski liester, klot, batist, šifon in kreton predpasniki od Din 22'— naprej, damski in otroški klot-plašči, otroške obleke in predpasniki vse po jako nizkih cenah.

Vse perilo za gospode in dame je domačega izdelka.
F. I. GORIČAR
Ljubljana, Sv. Petra cesta 29

Z malimi in velikimi oglaš v „Slovenču“!

Kdor išče služkinjo, kdor hoče kaj vzeti v najem ali dati v najem, kupiti ali prodati, posoditi, zamenjati ali sprejeti koga v službo, najde vse, kar išče, z malimi in velikimi oglaš v „Slovenču“!

Ženitna ponudba
Vdovec, mizar, obrtnik, srednje starosti, z družino in malim prihrankom, trezen, miren, se želi poročiti z gospodično ali vdovo - glavno - s plemenitim srcem do otrok in dobro gospodinjico. Slika, katero vrnem, na upr. „Slov.“ pod »Tajnost zajamčena« št. 949.

Stanovanje
in hrano dobi starejša ženska, če bi pomagala pri gospodinjstvu samo dopoldne. Naslov v upr. „Slov.“ pod št. 1036. (e)

Stanovanje
kompletno, trisobno, se odda takoj ali za marec. Povšetova c. 35, Kodeljevo. (e)

Opremljeno sobo
s prostim vvhodom, snažno in svetlo, v središču mesta, se odda enemu ali dvema stalnima gospodoma ali gospodičnima. Naslov pove uprava „Slov.“ pod »Soba«. (s)

Gospodična
se sprejme na stanovanje kot sostanovalka, ev. se ji odstopi sobo, oz. z vso oskrbo. Naslov v upr. „Slov.“ pod št. 938. (s)

Lepo sobo
v centru, oddam eni ali dvema osebama. Šubičeval ul. 3, pritl. levo. (s)

Soba
svetlo, čedno opremljeno, z vso oskrbo se odda v vili M. Spreitzer, na Taboru. (s)

Sostanovalko
sprejemem. Nudim prijeten miren dom. Naslov v upr. „Slov.“ pod št. 993.

Sobico
opremljeno oddam takoj za 150 Din. Herbersteinova 12, koncem Stadiona. (s)

Vnajem
ISEJO:
V najem
iščem mlin na stalni vodi z nekaj zemljišča, ali večje posestvo. Grem tudi za majerja. Plača v pridelkih. Imam svoje delovne moči. Ponudbe na upr. „Slov.“ pod »Delavna družina« št. 916. (m)

ODDAJO:
Soba in kuhinja
se takoj odda. Klunova št. 10, Kodeljevo. (e)

Stanovanje
moderno renovirano, obstoječe iz 5 sob, 2 kabineta in pritliklin, oddam takoj v najem v Rožni dol. c. IX/43, Poizve se: Novak Ivan, Glinska 5. (e)

Stanovanje
kuhinja, dve sobi, kabineta se odda takoj ali s 1. marcem. Glince c. IX, št. 25. (e)

Stanovanje
enosobno, lepo in solčno ugodno oddam v Zg. Siški št. 250, nasproti Gasilnega doma. (e)

Stanovanje
v I. nadstr., solčno, soba in kuhinja, kabinet in pritlikline oddam februarja. Vodovodna c. 48. (e)

Stanovanje
dvosobno s kuhinjo za 300 Din mesečno dam mirni stranki v najem. Naslov v upr. „Slov.“ pod št. 1018. (e)

Stanovanje
2 sobi, kuhinja in pred-soba s pritliklinami, se odda na Tyrševi cesti 86. (e)

Služkinjo
močno, zdravo, ki zna nekoliko kuhati in je vajena domačih del — sprejemem. Starost 22—24 let. Ponudbe pod »Točnost« št. 1011 na upr. „Slov.“ (b)

Strojnika
za parni pogon, izprašane-ega z večletno prakso, dobrega strugarja, ključavničarja in elektro-monterja, poročene-ega — iščem. Zena bi za enkrat opravljala mesto hišnice. Predstaviti se je z zeno vred v Kolinski tovarni v Ljubljani. Stanovanje prosto, nastop takoj. (b)

Kot pomoč gospodinjce
čez dan, se išče pridno in pošteno mlado dekle, ki bi imelo veselje do otroka. Predstaviti se je osebno med 13 in pol 15. Ing. L. K. Pražakova 15. (b)

Iščem posojilo
75.000 Din za dobo 1 leta ali pa lahko tudi hranilno knjižico
Ljublj. mestne, kmetske ali ljudske hranilnice proti 4% obresti in vknji-žbo na 1 mesto 3krat toliko vrednega posojila s hišo na najpomembnejši točki industrijskega mesta na Gošenjaku. — Cenj ponudbe na upr. „Slov.“ pod »Varno nalozeno« št. 986

Vajenci
Mladenič
marljiv, star 16 let, kmečkih staršev, želi službe vajenca k mesariki, ali čevljariki obrti ali kaj sličnega. Nastopi takoj. Ponudbe na upr. „Slov.“ pod »Marljiv« št. 1012. v

Zobotehniškega vajenca
poštenega, z dovršeno nižjo sredno šolo sprejemem. Ponudbe na upr. „Slov.“ pod »Zobozdravnik« št. 1025. (v)

Pouk
Šoferska šola E. Čeh
(bivša Camernikova šoferska šola) Ljubljana, Dunajska c. 35 Šola za poklicne šoferje in amaterje. Prospekti in pojasnila zastoni in franko.

Pri krojevalni tečaj
za damska in moška oblačila se prične 30. I. do 18. II. V poštev pridejo osebitve vse spremembe in novosti, ki jih zahteva moda. Natančnejša pojasnila daje lastnik konc. strok. šole

TEODOR KUNC
Ljubljana, Sv. Petra 4/II. Pismenim vprašanjem je priložiti 2 Din v znamkah. Krojni vzorci se izvršujejo po meri.

Pouk
francoski in nemški (tudi pomožni, učencem srednjih - višjih šol) daje učiteljica jezikov z večletno prakso. Pismene ponudbe na upr. „Slov.“ pod »Pouk« št. 962. (u)

Denar
Do 60.000 Din
posojila proti vknjižbi na prvo mesto iščem. Ponudbe pod »Posojilo« št. 994 na upr. „Slov.“ (d)

Lastniki hran. knjižic,
pozor! Večje rentabilno podjetje s stalnimi dnevnimi dohodki v gotovini prevzame večje vloge le od prvovrstnih denarnih zavodov proti mesečnemu ali tedenskem odplačevanju eventualno tudi soudeležbi. Ponudbe pod »800.000 Din« 623 na upravo »Slovenca«. (d)

Trgovce
vdovec, sam, želi poročiti čedno 40 letno staro gospodično vesele narave, z nekaj gotovine. — Prednost imajo z dežele. Ponudbe s sliko na upr. „Slov.“ pod »Tajnost zajamčena« št. 1021.

Trgovce
lep, s postranskimi prostori, se odda. Povprašna na upr. „Slov.“ pod »Tajnost zajamčena« št. 949.

Trgovski lokal
v smeri št. Vid ali Dunajska cesta, m² do Din 40 — kupim. Ponudbe na upr. „Slov.“ pod »Tajnost zajamčena« št. 931.

Vložne knjižice
kupite ali prodaste najbolje pri Komand. družbi M. JANKOLE, Ljubljana, Selenburgova ulica 6. II. Telefon 30-52. (d)

Posojila podeljuje
»Zadruga«, Ljubljana, pp. 307. Sprejme poverjenike. (d)

Kdo mi posodi
pod zelo ugodnimi pogoji 40.000 Din, za dovršitev dvostanovanjske hiše, katera je sedaj v surovem stanju. Vknjižba na prvo mesto. Ponudbe na upr. „Slov.“ pod »Dober plačnik« št. 969. (d)

ISEJO:
Stanovanje
dvosobno, s kuhinjo in pritliklinami, v mestu, po možnosti v bližini Križank, iščeta za maj, dve odrasli osebi. Ponudbe na upr. „Slov.“ pod »Točna« št. 987. (c)

Stanovanje
išče družina 2 oseb. Ponudbe na upr. „Slov.“ pod »Dve osebi« št. 952. (c)

Stanovanje
dveh do treh sob s pritliklinami in vrtom iščem v Ljubljani. V ta namen kupim tudi manjšo vilo z vrtom oziroma jo vzajem v najem. Ponudbe na upr. „Slov.“ pod št. 942.

ODDAJO:
Soba in kuhinja
se takoj odda. Klunova št. 10, Kodeljevo. (e)

Stanovanje
moderno renovirano, obstoječe iz 5 sob, 2 kabineta in pritliklin, oddam takoj v najem v Rožni dol. c. IX/43, Poizve se: Novak Ivan, Glinska 5. (e)

Stanovanje
kuhinja, dve sobi, kabineta se odda takoj ali s 1. marcem. Glince c. IX, št. 25. (e)

Stanovanje
enosobno, lepo in solčno ugodno oddam v Zg. Siški št. 250, nasproti Gasilnega doma. (e)

Stanovanje
v I. nadstr., solčno, soba in kuhinja, kabinet in pritlikline oddam februarja. Vodovodna c. 48. (e)

Stanovanje
dvosobno s kuhinjo za 300 Din mesečno dam mirni stranki v najem. Naslov v upr. „Slov.“ pod št. 1018. (e)

Stanovanje
2 sobi, kuhinja in pred-soba s pritliklinami, se odda na Tyrševi cesti 86. (e)

Stanovanje
v središču mesta, se odda enemu ali dvema stalnima gospodoma ali gospodičnima. Naslov pove uprava „Slov.“ pod »Soba«. (s)

Stanovanje
kompletno, trisobno, se odda takoj ali za marec. Povšetova c. 35, Kodeljevo. (e)

PERJE kg Din 10'—, 14'—, sivo skubljeno Din 24'—, 32'—, belo skubljeno Din 44'—, belo skubljeno gosje s puhom kg Din 64'—, 96'—, Beli puh Din 160'—, **Vzdržavna**, polnjena dober gosti inlet 45x60 Din 20'—, 60x80 Din 35'—, s stavljenim 55'—, **Peritica**, polnjena 120x180 Din 135'—, s skubljenim Din 198'—, Vzorca brezplačno pošlje se po povzetju. Naročila nad Din 350'— pošljemo franko. Neprimerno blago zamenjamo ali vrnemo denar.

„POSTELJINA“ H. Wetss. ZAGREB, ILICA 76a

Posestva

Droben oglaš v „Slovenču“
posestvo ti hitro prodaj; če želiš ne z gotovim denarjem pač kupca ti s knjižico da.

Gostilna »Drobenig«
enbergu, s prvovrstno posestvom, živino in vso opravo, se zaradi starosti iz proste roke prodaj. Ponudbe poslati na: Zebot Franjo, Maribor, Loška 10. (p)

Hiša z delavnico
naprodaj. Več pove Michael Prestenjak, Dravlje št. 46. (p)

Dve hiši
dvostanovanjski, dobro obrestujoči, v ljublj. okolici prodam. Plača se 30 do 40 odst. v gotovini, ostalo na amortizicijo po dogovoru. Naslov v upr. „Slov.“ pod št. 935. (p)

Nova hiša
pritlikna, z dvema sobama, krita z opeko, zidana, spodaj beton, hram, se prodaj. Pred hišo je vodovod in nekaj vrta. Pripravno za vpokojence, življje, krojače, čevljarje itd., oddaljena je 40 min. od Brezic. Naslov v upr. „Slov.“ pod št. 876. (p)

Parcela
ob Vodovodni cesti pri Ljubljani, se ugodno prodaj. - Lep razgled proti kamniškim in gorenjskim planinam. Solčna lega, vodovod in elektrika ob parceli. Varna nalozitev denarja je najmanj 20% obrestovanje. - Parcela meri 4.000 m². Posredovalci izključeni. Interesenti naj pošljejo svoje naslove pod šifro »Denar« št. 915 na upr. „Slov.“ (p)

Manjšo hišo
v Novem mestu ali okolici kupim. Ponudbe na upr. „Slov.“ z navedbo cene pod »Hiša« št. 906. (p)

Trgovska hiša
nova, v Ljubljani ob Dunajski cesti pri Stadionu, 225 m² zazidane površine, vse podkleteno, enonadstropna, trgoveški lokal, moderno urejena pekarija, 6 sob z vsemi pritliklinami, 3250 m² stavbenih parcel, najpomembnejša točka prihodnosti, ugodno naprodaj. Pojasnila daje F. Jerko, Crnuče, p. Jezica. (p)

Hišica
slična vili, z nekaj vrta naprodaj. - Anton Drole, Radomlje 74. (p)

Hišo
eno- ali dvostanovanjsko z nekaj zemljišča kupim v bližini mesta in železnice. Naslov pove uprava „Slov.“ pod št. 963. (p)

Hišo s trgovino
v mariborskem ali ptujškem okraju, kupim takoj proti gotovini. Ponudbe poslati na upravo »Slov.« Maribor, pod Dober promet« št. 959. (p)

Posestvo
v Meziški dolini kupim za ca. 30.000 Din. Polovico na vložno knjižico. Naslov v upr. „Slov.“ pod št. 848. (p)

Hiša s pekarno
na prometnem kraju, se radi selitve takoj prodaj. naslov v upr. „Slov.“ pod št. 940. (p)

Parcelo
v smeri št. Vid ali Dunajska cesta, m² do Din 40 — kupim. Ponudbe na upr. „Slov.“ pod »Tajnost zajamčena« št. 931.

Veleposestvo
Lj. kred. banke. 6-6, tri 260 or., z oprem. graščino prodamo za 1 in pol milj. Din. Polovico z vlogo Lj. kred. banke. Naprodaj je tudi hiša, ki nese mesečno 9000 Din, za 450.000 Din, deloma gotovina. Posredovalnica »Rapid«, Maribor, Gosposka ul. 28. (p)

Njivo ali travnik
ob Dunajski cesti, Sv. Križ, Moste, kupim. Ponudbe z navedbo površine in cene na upr. „Slov.“ pod »Drevesnica« št. 966. (p)

Za posestvo
ali zemljišče v Ljubljani ali okolici zamenjam krasno posestvo z vodno močjo, hiša, mlin, hlev, njiva ob glavni cesti, 1½ km od postaje. Pojasnila: Vidovdanska c. 6/I. (p)

Zemljišče
kupim v bližini Ljubljane. Naslov v upr. „Slov.“ pod št. 1030. (p)

Trostanovanjsko vilo
z 1500 m² vrta in najlepšjo lego v centru mesta, prodam. Pojasnila daje Tehnični biro, Gradišče št. 13. (p)

Gostilna
dobro idoča, na prometnem kraju, pripravna tudi za trgovino, se prodaj ali odda v najem v bližini Ptujca. Naslov v upr. „Slov.“ Maribor, 1917. (p)

Parcelo
blizu Vrtače prodam po 98 Din. Naslov v upravi „Slov.“ pod št. 1038. (p)

Dvostanovanjsko vilo
v Ljubljani vzajem v najem. Ponudbe pod »Vila« št. 1040 na upr. „Slov.“ (p)

Prodamo
Če avto svoj stari prodajaš ali motorja bi znebil se rad, brž kupcev ti mnogo prižene Slovencev najmanjši inserat

Foto Automat
v čakalnici kino „Ideal“
6 različnih slik 15'— Din

Puhasto perje
15 Din, čohano 32 Din, puh 140 Din kg, ter volno in žimo za madrace prodaj izredno poceni Šega, Wolfova 12, dvorišče. (l)

Sanke
elegantno tapicirane, sanke, ročne ter sanke za lažje vožnje;
vozove
kompletne, za par, kakor tudi posamezne dele voz;
krampe
železne drogove, svedre, klavira (macole) ter vse drugo stavbno orodje ima naprodaj Stavbna družba »Gradiodom«, Ljubljana - Sredina 15. (l)

Volna, svila, bombaž
stalno v bogati izbiri v vseh vrstah za strojno pletenje in ročna dela po najnižjim cenam pri tvrdki Karl Prelog Ljubljana - Židovska ul. in Stari trg

Usnjati izdelki
ročne torbice, kovčke, listnice denarnice, gamaše, nahrbtnike itd. priporoča Ivan Kravos, Maribor, Aleksandrova 13. (l)

Štirje čevljarški stroji
levoročni, naprodaj. Poizve se v upravi »Slovenca« št. 869. (l)

Črne suknje
najboljše nakup. - Anton Presker, Sv. Petra c. 14, Ljubljana. (l)

Nogavice, rokavice, robece, perilo, torbice, kravate
nizke cene, samo pri **PETELINC-u** Ljubljana, ob vodi blizu Prešernovega spomenika. (l)

Premog, drva, koks
prodaja Vinko Podobnik, Tržaška cesta št. 16. Telefon 33-13. (l)

Kislo zelje
novo, prvovrstno, rezano in cele glavice, za sarmo in sodčih, v vsaki množini, dobavlja po naročilu in po najnižji ceni Gustav Erklavec, Kodeljevo 10 - Ljubljana. Telefon 2591. I

Sir trapist
različnih vrst od 12 Din naprej tudi Mlekarna - Mediatova hiša - Dunajska cesta 17. (l)

LODEN
za lovske in smučarske obleke ter **Hubertus plašče** bodete kupili ugodno le pri **Oblačilnici za Slovenijo** Ljubljana, Tyrševa (Dunajska c.) št. 29 (v hiši Gospodarske zveze) Prodajamo tudi na vložne knjižice članice Zadrugne Zveze v Ljubljani

Miza
za raztegniti, okrogla in močna, pripravna za krojača ter 2 božji sliko poceni prodam. — Rojnik, Pred škofijo 2/III. (l)

Harcer kanarčki
čistokrvni, in samice, po nizki ceni naprodaj. Celovška c. 53. (l)

Proda se
pod ceno popolnoma nov aparat »Panexol« zdravilno solnce in 3 cevni radio aparat na elektr. tok. - Vprašati je pri M. Plevel v Preski p. Medvede. (l)

Odda se
več desetisoč krepkih, presajenih smrekovih in mesecnovih sadik gorske provenienčne pri Upravi družbe Jezersko, Kokra nad Kranjem. (l)

Enovprežne sani
lahke, naprodaj. Naslov pove upr. „Slov.“ pod št. 1026. (l)

Črni suknji
topli, dolgi in kratki - prodam. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 1034. (l)

Goveje seno
in otavo, I. a, prodam. Cena po dogovoru. Kolesijska 6, Ljubljana. (l)

Mlin
za domačo uporabo, skoraj nov s sejalnikom, inozemski fabrikat, ugodno naprodaj. Dopise na upr. »Slov.« pod »Domači mlin« št. 1051. (l)

Sirile »Slovenca«!

Priporočamo Vam najboljšo šivalno stroje in kolesa

Adler - GRITZNER

Švicarski pletilni stroji DUBIED

Zaloga v Kranju: Trgovina Levičnik

Jos. Petelinc, Ljubljana

Telef. št. 2013 sa vode. Telef. št. 2013 Brezplačen punkt v vezenju. Večletno jamstvo.

SVEČE

Častitim duhovnikom priporočam za Svečnico mojo veliko zalogo izbranih cerkvenih sveč iz voska.

FRANC GERT, svečarna Maribor, Gosposka 13

Gojzerce in smučarske čevlje

Prvovrstni izdelek iz delavnice Čevljarke gospodarske zadruga ŽIRI

Dobite edinole pri trvdki Matija Trebar

Ljubljana, Sv. Petra cesta 6

Važno! Času primerno! Važno!

Pri nakupu angleškega in češkega sukna, modnega blaga in svile jemljemo v račun (do preklica) tudi HRANILNE KNJIŽICE prvovrstnih ljubljanskih denarnih zavodov

A. & E. SKABERNÉ LJUBLJANA

GOSPODARSKA ZVEZA LJUBLJANA R. Z. Z. O. Z.

Prodaja deželne pridelke, žito, mlevske izdelke, seno, slamo, kolonialno in specerijsko blago, kmetijske stroje in orodja, umetna gnojila, cement, premog itd.

Prvovrstna moka iz m'ina Forgacs, Bačka Topola, je stalno na zalogi.

ZARADI INVENTURE

se prodaja po globoko znižanih cenah naslednje blago:

- Crepe de Chine, čista svila Din 40- Blago za plašče od Din 60- naprej
Crepe mongol Din 43- Blago za obleke " " 25- "
Crepe flamisol Din 95- Blago za moške obleke od Din 55- napr.
Svileni georgette Din 50- Blago za pohištvo od Din 50- naprej
Velourchiffon Din 89- Barventi " " 7- "
Svileni georgette Imprime Din 50- Platno, šifoni i t. d. " " 7- "
Crepe de Chine Din 50- Blago za srajce " " 12- "

Velika izbira raznih vzorčastih žametov, gladkih, flanel, pralnega blaga, blaga za zavese, blaga za kopalne plašče, popelinov i t. d.

DOLČEK & MARINI, Maribor, Gosposka ul. 27

Razprodaja pohištva zaradi prevzetja trgovine 30%-50% popusta pri A. WICHER, MARIBOR, KOROŠKA c. 53 mizarstvo podjetje in zaloga pohištva.

Nemški volčjak čistokrven, 15 mesecev star, dober čuvaj, se prod. Poizve se Cerkvena ul. 5/L.

Revna učenka želi kupiti že rabljen geograf. atlas. Naslov v upr. "Slov." pod št. 1014. (k)

Kupimo Kratak klavir malo rabljen - odlične marke - kupim. Plačam takoj v gotovini. Ponudbe s ceno pod "Krasen glas" št. 913 na upravo "Slovenca". (k)

Harmoniko kromatično, kupim. Naslov v upr. "Slov." pod števil 967. (k)

Velika železna peč rabljena se takoj kupi. Naslov v upravi "Slov." pod št. 1035.

Srebrne krone staro zlato in srebro kupuje RAFINERIJA DRAGIH KOVIN - Ljubljana, Ilirska ulica 36, vhod z Vidovdanske ceste pri gostilni Možina.

Obrt Posteljne mreže izdeluje in popravlja najceneje po naročilu Alojz Andlovic, Komenškega ul. 34. (t)

Cunje tekstilne odpadke, krojaške odrezke, ovčjo volno kupuje ARBEITER Maribor, Dravska c. št. 15

Modroce posteljne mreže, železne zložljive postelje otomane, divane in tapetniške izdelke nudi naiceneje RUDOLF RADOVAN tapetnik. Mestni trg 13. Ugodni nakup morske trave žime, cvilba za modroce in blaga za prevleke pohištva

Vsakovrstno zlato kupuje po najvišjih cenah CERNE, juvelir Ljubljana, Wolfova ulica št. 3

Kupujem vse vrste kož divjačine po najvišjih dnevnih cenah. Fischer, Gunduličeva 3 i 4, Zagreb.

Krušno moko in vse mlevske izdelke vedno sveže dobite pri A. & M. ZORMAN Ljubljana, Stari trg št. 32

20 m dolg jermen 6-7 cm širok, dobro ohranjen kupimo. Ponudbe na upr. "Slov." pod št. 2623/1024. (k)

Sveže najfineše norveško ribje olje iz lekarne dr. G. Piccolija v Ljubljani se priporoča bledim in slabotnim osebam.

Kupimo dobro ohranjen veliki in mali boben ter činele (Schlagwerk). Ponudbe na - Franjo Lipovšek, stek. Rog. Slatina. (k)

Krušno moko in rženo moko vedno svežo, kupite zelo ugodno pri A. VOLK, LJUBLJANA Realizna cesta 24

Čebelarji! Čisti čebelni voski in voščine kupuje po dnevni ceni Čebelarška zadruga uslužbencev državnih železnic v Ljubljani. Ponudbe sprejema g. Borštnar, v železničarski nabavljalnici zadrugi na Masarykovi cesti v Ljubljani. (k)

Inserati v Slovincu imajo največji uspeh.

Šivalni stroj ženski, dobro ohranjen kupim. Ponudbe s navedbo cene pod zn "Šivalni stroj 1016" na upr. "Sl." (k)

Vreme je spremenljivo

Preskrbite se z

DIANA

francoskim žganjem.

Priporočamo Vam najtopljeje: Izpirajte usta in grlo pogosto z

DIANA

francoskim žganjem.

Prostovol'na javna dražba

kurandu Vrhovcu Alojziju iz Ljubljane, lastne gozdne parcele št. 312 kat. obč. Rudnik se bo vrtila dne 10. februarja 1933 ob 9 dop.

v moji pisarni v Ljubljani, Kralja Petra trg št. 2. Izklicna cena 26.000 Din. Varsčina v znesku 2600 Din, se mora položiti v gotovini.

Ponudbe pod izklicno ceno se ne sprejemajo. Dražbeni pogoji so na vpogled v moji pisarni. V Ljubljani, dne 21. jan. 1933.

L. S. Karl Pleiweiss l. r. javni notar kot sodni komisar.

Izjava

Podpisani obžalujem in preklicujem vse žalitve, katere sem raznašal o gospodu Zagoršek Antouu, cestnem nadzorniku v Ptuj.

Ptuj, dne 26. januarja 1933.

Zelen k Josip.

Plesni čevlji Maja iz satena in baržuna

LIPSKI POMLADANSKI VELESEJEM 1933

Začetek dne 5. marca Vse informacije daje

LIPSKI SEJMSKI URAD

ali: častni zastopnik

Ing. G. Tönnies, Ljubljana, Dvořakova ul. 3, telefon 2762

Za vsa zavarovanja pride v poštev le Vzajemna zavarovalnica Ljubljana

v lastni palači ob Miklošičevi in Masarykovi cesti

ZAVARUJE: 1. požar, 2. vlom, nezgode, jamstvo, kasko, steklo, zvonove, 3. življenjska zavarovanja v vseh modernih kombinacijah, posmrtninsko zavarovanje "Karitas"

Zavarujte sebe in svoje imetje edino pri domači slovenski zavarovalnici.

NAZNANILO!

Čeni občinstvu vijudno naznanjamo, da smo preselili trgovino s pohištvom

"JAVOR"

Ljubljana, Masarykova cesta (palača Vzajemne zavarovalnice) v isto hišo, voha iz vogala Masarykove in Miklošičeve ceste. Se priporoča "JAVOR".

Zahva a

Vsem, ki so na kakršenkoli način sočustvovali ob priliki smrti naše dobre matere, gospe

Frančiške Lekan

vsem darovalcem vencev in cvetja, kakor tudi vsem, ki so jo spremili k zadnjemu počitku, se tem potom najiskreneje zahvaljujemo. Maša zadušnica se bo brala v cerkvi sv. Petra v torek 31. januarja ob 7.

Ljubljana, dne 23. januarja 1933.

ZALUJOCI OSTALI

Razno

Razmnoževanje okrožnic, dopisov itd., kakor tudi prepisovanje, prevzame trvdka The Rex Co., Ljubljana, Gradšče 10, telefon 22-68. Cene nizke. (r)

Glasba

Klavir železne konstrukcije, zelo dobro ohranjen, radi selitve prodam. Cena Din 3500. Glince pri Ljubljani, cesta VII/21. (g)

Kupimo pianine prvovrstnih inozemskih znamk nudi najceneje tudi na obroke - Muzika, Ljubljana, Sv. Petra c. 40. (g)

Harmonikarji Solidne, trpežne, domače harmonike vsake vrste izdeluje po naročilu po najnižjih cenah edino Jožef Kurent, harmonikar, Planinska vas 39 pri Planini, p. Sevnica. Imam na zalogi veliko izbiro. (g)

GREŠITE MNOGO ako ne čitate redno SLOVENCÁ

Pohištvo

Prodam dve spalnici črešnjevo 5500, brstovo 5050 Din, dve kuhinji po 1050 Din. Lesna industrija Martinec, Skofljica. (s)

Mizarstvo Josip Goljar, Gosposvet-ska c. 13. Spalnice 2100 Din, kuhinje 950 Din, izdeluje po lastnih in po danih načrtih, sprejema popravila po nizki ceni. (s)

Krasna jedilnica hrast, 15 kom., se jako ugodno prod. Eventuel. hran. knjižica Kmetске posojil. ljublj. Ogljed od 12-2, Jenko, Gosposvet-ska c 7/L, desno. (s)

Vrednost vašega denarja najboljšo naložite, če Vam opremi Vašo spalnico, obednico, delavno sobo, poslovne prostore itd., s vojimi priznanimi izdelki po najugodnejših pogojih trvdka Remec - Co., tovarna upognjenega pohištva, lesna industrija, Ljubljana, Kersnikova ul. št. 7. (s)

Spalnica iz mehkega lesa po zelo ugodni ceni naprodaj. - Delo solidno. Sedej, Mala čolnarska 5. (s)

Elegantno spalnico indijska roža (Bubingo), še več drugih lepih spalnic po zelo nizkih cenah prod. Andlovic, strojno mizarstvo, Skofljica. (s)

2 češnjevi spalnici politirani, masivni, 10 komadov, prodam po Din 4800. Vižin Jože, mizarstvo, Škofja Loka, kolodvor. (s)

Več različnih spalnic priznana solidno delo, po znižanih cenah prod. Avgust Černe, mizar - Zgor. Šiška, Vodnikova št. 122. (s)

Spalnico novo, še nerabljeno zelo lepo, zaradi denarnih razmer prodam. Celovška c. št. 41. (s)

Kuhinjsko kredenco nizko mizo, 4 stole - prodam za 450 Din. Naslov v upr. "Slov." pod števil 1039. (s)

Zivali

Bika 13 mesecev starega Montafonske pasme, ima naprodaj. Cena po dogovoru. V Bervacah št. 7, p. Grosuplje, Dolenjsko. (j)

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo v novi lastni palači sprejema hranilne vloge in izplačuje na novo vložene takoj v vsakem znesku.

Denar je pri njej naložen popolnoma varno, ker jamči zanj poleg rezerv in hiš nad 5000 članov-posestnikov z vsem svojim premoženjem.